

FYRSTA MÓSEBÓK

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50							

KAFLA 1

- Í upphafi skapaði Guð himin og jörð.
- 2 Jörðin var þá auð og tóm, og myrkur grúfði yfir djúpinu, og andi Guðs sveif yfir vötnunum.
- 3 Guð sagði: "Verði ljós!" Og það varð ljós.
- 4 Guð sá, að ljósið var gott, og Guð greindi ljósið frá myrkrinu.
- 5 Og Guð kallaði ljósið dag, en myrkrið kallaði hann nótt. Það varð kveld og það varð morgunn, hinn fyrsti dagur.
- 6 Guð sagði: "Verði festing milli vatnanna, og hún greini vötn frá vötnum."
- 7 Þá gjörði Guð festinguna og greindi vötnin, sem voru undir festingunni, frá þeim vötnum, sem voru yfir henni. Og það varð svo.
- 8 Og Guð kallaði festinguna himin. Það varð kveld og það varð morgunn, hinn annar dagur.
- 9 Guð sagði: "Safnist vötnin undir himninum í einn stað, svo að þurrlendið sjáist." Og það varð svo.
- 10 Guð kallaði þurrlendið jörð, en safn vatnanna kallaði hann sjó. Og Guð sá, að það var gott.
- 11 Guð sagði: "Láti jörðin af sér spretta græn grös, sáðjurtir og aldintré, sem hvert beri ávöxt eftir sinni tegund með sæði í á jörðinni." Og það varð svo.
- 12 Jörðin lét af sér spretta græn grös, jurtir með sæði í, hverja eftir sinni tegund, og aldintré með sæði í sér, hvert eftir sinni tegund. Og Guð sá, að það var gott.
- 13 Það varð kveld og það varð morgunn, hinn þriðji dagur.
- 14 Guð sagði: "Verði ljós á festingu himinsins, að þau greini dag frá nóttu og séu til tákns og til að marka tíðir, daga og ár.
- 15 Og þau séu ljós á festingu himinsins til að lýsa jörðina." Og það varð svo.
- 16 Guð gjörði tvö stóru ljósin: hið stærra ljósið til að ráða degi og hið minna ljósið til að ráða nóttu, svo og stjörnur.
- 17 Og Guð setti þau á festingu himinsins, að þau skyldu lýsa jörðinni
- 18 og ráða degi og nóttu og greina sundur ljós og myrkur. Og Guð sá, að það var gott.
- 19 Það varð kveld og það varð morgunn, hinn fjórði dagur.
- 20 Guð sagði: "Vötnin verði kvik af lifandi skepnum, og fuglar fljúgi yfir jörðina undir

festingu himinsins."

²¹ Þá skapaði Guð hin stóru lagardýr og allar hinar lifandi skepnur, sem hrærast og vötnin eru kvik af, eftir þeirra tegund, og alla fleyga fugla eftir þeirra tegund. Og Guð sá, að það var gott.

²² Og Guð blessaði þau og sagði: "Frjóvgist og vaxið og fyllið vötn sjávarins, og fuglum fjölgi á jörðinni."

²³ Það varð kveld og það varð morgunn, hinn fimmti dagur.

²⁴ Guð sagði: "Jörðin leiði fram lifandi skepnur, hverja eftir sinni tegund: fénað, skriðkvikindi og villidýr, hvert eftir sinni tegund." Og það varð svo.

²⁵ Guð gjörði villidýrin, hvert eftir sinni tegund, fénaðinn eftir sinni tegund og alls konar skriðkvikindi jarðarinnar eftir sinni tegund. Og Guð sá, að það var gott.

²⁶ Guð sagði: "Vér viljum gjöra manninn eftir vorri mynd, líkan oss, og hann skal drottna yfir fiskum sjávarins og yfir fuglum loftsins og yfir fénaðinum og yfir villidýrunum og yfir öllum skriðkvikindum, sem skríða á jörðinni."

²⁷ Og Guð skapaði manninn eftir sinni mynd, hann skapaði hann eftir Guðs mynd, hann skapaði þau karl og konu.

²⁸ Og Guð blessaði þau, og Guð sagði við þau: "Verið frjósöm, margfaldist og uppfyllið jörðina og gjörið ykkur hana undirgefna og drottnið yfir fiskum sjávarins og yfir fuglum loftsins og yfir öllum dýrum, sem hrærast á jörðinni."

²⁹ Og Guð sagði: "Sjá, ég gef ykkur alls konar sáðberandi jurtir á allri jörðinni og alls konar tré, sem bera ávöxtu með sæði í. Það sé ykkur til fæðu.

³⁰ Og öllum villidýrum og öllum fuglum loftsins og öllum skriðkvikindum á jörðinni, öllu því, sem hefir lifandi sál, gef ég öll grös og jurtir til fæðu." Og það varð svo.

³¹ Og Guð leit allt, sem hann hafði gjört, og sjá, það var harla gott. Það varð kveld og það varð morgunn, hinn sjötti dagur.

KAFLA 2

Þannig algjörðist himinn og jörð og öll þeirra þrýði.

² Guð lauk á hinum sjöunda degi verki sínu, er hann hafði gjört, og hvíldist hinn sjöunda dag af öllu verki sínu, er hann hafði gjört.

³ Og Guð blessaði hinn sjöunda dag og helgaði hann, því að á honum hvíldist Guð af verki sínu, sem hann hafði skapað og gjört.

⁴ Þetta er sagan um uppruna himins og jarðar, er þau voru sköpuð.

⁵ Þegar Drottinn Guð gjörði jörðina og himininn, var enn alls enginn runnur merkurinnar til á jörðinni, og engar jurtir spruttu enn á mörkinni, því að Drottinn Guð hafði ekki enn látið rigna á jörðina og engir menn voru til þess að yrkja hana,

⁶ en þoku lagði upp af jörðinni, og vökvaði hún allt yfirborð jarðarinnar.

⁷ Þá myndaði Drottinn Guð manninn af leiri jarðar og blés lífsanda í nasir hans, og þannig varð maðurinn lifandi sál.

⁸ Drottinn Guð plantaði aldingarð í Eden langt austur frá og setti þar manninn, sem hann hafði myndað.

⁹ Og Drottinn Guð lét upp vaxa af jörðinni alls konar tré, sem voru girnileg á að líta og góð að eta af, og lífsins tré í miðjum aldingarðinum og skilningstréð góðs og ills.

¹⁰ Fljót rann frá Eden til að vökva aldingarðinn, og þaðan kvíslaðist það og varð að fjórum stórárm.

- 11** Hin fyrsta heitir Píson; hún fellur um allt landið Havíla, þar sem gullið fæst.
- 12** Og gull lands þess er gott. Þar fæst bedolakharpeis og sjóamsteinar.
- 13** Önnur stóráin heitir Gíhon. Hún fellur um allt Kúsland.
- 14** Þriðja stóráin heitir Kíddekkel. Hún fellur fyrir vestan Assýríu. Fjórða stóráin er Efrat.
- 15** Þá tók Drottinn Guð manninn og setti hann í aldingarðinn Eden til að yrkja hann og gæta hans.
- 16** Og Drottinn Guð bauð manninum og sagði: "Af öllum trjám í aldingarðinum máttu eta eftir vild,
- 17** en af skilningstrénu góðs og ills mátt þú ekki eta, því að jafnskjótt og þú etur af því, skalt þú vissulega deyja."
- 18** Drottinn Guð sagði: "Eigi er það gott, að maðurinn sé einsamall. Ég vil gjöra honum meðhjálp við hans hæfi."
- 19** Þá myndaði Drottinn Guð af jörðinni öll dýr merkurinnar og alla fugla loftsins og lét þau koma fyrir manninn til þess að sjá, hvað hann nefndi þau. Og hvert það heiti, sem maðurinn gæfi hinum lifandi skepnum, skyldi vera nafn þeirra.
- 20** Og maðurinn gaf nafn öllum fénaðinum og fuglum loftsins og öllum dýrum merkurinnar. En meðhjálp fyrir mann fann hann enga við sitt hæfi.
- 21** Þá lét Drottinn Guð fastan svefn falla á manninn. Og er hann var sofnaður, tók hann eitt af rifjum hans og fyllti aftur með holdi.
- 22** Og Drottinn Guð myndaði konu af rifinu, er hann hafði tekið úr manninum, og leiddi hana til mannsins.
- 23** Þá sagði maðurinn: "Þetta er loks bein af mínum beinum og hold af mínu holdi. Hún skal karlynja kallast, af því að hún er af karlmanni tekin."
- 24** Þess vegna yfirgefur maður föður sinn og móður sína og býr við eiginkonu sína, svo að þau verði eitt hold.
- 25** Og þau voru bæði nakin, maðurinn og kona hans, og blygðuðust sín ekki.

KAFLA 3

Höggormurinn var slægari en öll önnur dýr merkurinnar, sem Drottinn Guð hafði gjört. Og hann mælti við konuna: "Er það satt, að Guð hafi sagt: 'Þið megið ekki eta af neinu tré í aldingarðinum?'"

- 2** Þá sagði konan við höggorminn: "Af ávöxtum trjáanna í aldingarðinum megum við eta,
- 3** en af ávexti trésins, sem stendur í miðjum aldingarðinum, 'af honum,' sagði Guð, 'megið þið ekki eta og ekki snerta hann, ella munuð þið deyja.'"
- 4** Þá sagði höggormurinn við konuna: "Vissulega munuð þið ekki deyja!
- 5** En Guð veit, að jafnskjótt sem þið etið af honum, munu augu ykkar upp ljúkast, og þið munuð verða eins og Guð og vita skyn góðs og ills."
- 6** En er konan sá, að tréð var gott að eta af, fagurt á að líta og girnilegt til fróðleiks, þá tók hún af ávexti þess og át, og hún gaf einnig manni sínum, sem með henni var, og hann át.
- 7** Þá lukust upp augu þeirra beggja, og þau urðu þess vör, að þau voru nakin, og þau festu saman fíkjuvíðarblöð og gjörðu sér mittisskýlur.
- 8** En er þau heyrðu til Drottins Guðs, sem var á gangi í aldingarðinum í kveldsvalanum, þá reyndi maðurinn og kona hans að fela sig fyrir Drottni Guði millum trjáanna í aldingarðinum.
- 9** Drottinn Guð kallaði á manninn og sagði við hann: "Hvar ertu?"

- ¹⁰ Hann svaraði: "Ég heyrði til þín í aldingarðinum og varð hræddur, af því að ég er nakinn, og ég faldi mig."
- ¹¹ En hann mælti: "Hver hefir sagt þér, að þú værir nakinn? Hefir þú etið af trénu, sem ég bannaði þér að eta af?"
- ¹² Þá svaraði maðurinn: "Konan, sem þú gafst mér til sambúðar, hún gaf mér af trénu, og ég át."
- ¹³ Þá sagði Drottinn Guð við konuna: "Hvað hefir þú gjört?" Og konan svaraði: "Höggormurinn tældi mig, svo að ég át."
- ¹⁴ Þá sagði Drottinn Guð við höggorminn: "Af því að þú gjörðir þetta, skalt þú vera bölvaður meðal alls fænaðarins og allra dýra merkurinnar. Á kviði þínum skalt þú skríða og mold eta alla þína lífdaga.
- ¹⁵ Og fjandskap vil ég setja milli þín og konunnar, milli þíns sæðis og hennar sæðis. Það skal merja höfuð þitt, og þú skalt merja hæl þess."
- ¹⁶ En við konuna sagði hann: "Mikla mun ég gjöra þjáningu þína, er þú verður barnshafandi. Með þraut skalt þú börn fæða, og þó hafa löngun til manns þíns, en hann skal drottna yfir þér."
- ¹⁷ Og við manninn sagði hann: "Af því að þú hlýddir röddu konu þinnar og ást af því tré, sem ég bannaði þér, er ég sagði: 'Þú mátt ekki eta af því,' þá sé jörðin bölvuð þín vegna. Með erfiði skalt þú þig af henni næra alla þína lífdaga.
- ¹⁸ Þyrna og þistla skal hún bera þér, og þú skalt eta jurtir merkurinnar.
- ¹⁹ Í sveita andlitis þíns skalt þú neyta brauðs þíns, þangað til þú hverfur aftur til jarðarinnar, því að af henni ert þú tekinn. Því að mold ert þú og til moldar skalt þú aftur hverfa!"
- ²⁰ Og maðurinn nefndi konu sína Evu, því að hún varð móðir allra, sem lifa.
- ²¹ Og Drottinn Guð gjörði manninum og konu hans skinnkyrtla og lét þau klæðast þeim.
- ²² Drottinn Guð sagði: "Sjá, maðurinn er orðinn sem einn af oss, þar sem hann veit skyn góðs og ills. Aðeins að hann rétti nú ekki út hönd sína og taki einnig af lífsins tré og eti, og lifi eilíflega!"
- ²³ Þá lét Drottinn Guð hann í burt fara úr aldingarðinum Eden til að yrkja jörðina, sem hann var tekinn af.
- ²⁴ Og hann rak manninn burt og setti kerúbana fyrir austan Edengarð og loga hins sveipanda sverðs til að geyma vegarins að lífsins tré.

KAFLA 4

Maðurinn kenndi konu sinnar Evu, og hún varð þunguð og fæddi Kain og mælti: "Sveinbarn hefi ég eignast með hjálp Drottins."

- ² Og hún fæddi annað sinn, bróður hans, Abel. Abel varð hjarðmaður, en Kain jarðyrkjumaður.
- ³ Og er fram liðu stundir, færði Kain Drottni fórn af ávexti jarðarinnar.
- ⁴ En Abel færði einnig fórn af frumburðum hjarðar sinnar og af feiti þeirra.
- ⁵ Og Drottinn leit með velþóknun til Abels og fórnar hans, en til Kains og fórnar hans leit hann ekki með velþóknun. Þá reiddist Kain ákaflega og varð niðurlátur.
- ⁶ Þá mælti Drottinn til Kains: "Hví reiðist þú, og hví ert þú niðurlátur?"
- ⁷ Er því ekki þannig farið: Ef þú gjörir rétt, þá getur þú verið upplitsdjarfur, en ef þú gjörir ekki rétt, þá liggur syndin við dyrnar og hefir hug á þér, en þú átt að drottna yfir henni?"

- ⁸ Þá sagði Kain við Abel bróður sinn: "Göngum út á akurinn!" Og er þeir voru á akrinum, réðst Kain á Abel bróður sinn og drap hann.
- ⁹ Þá sagði Drottinn við Kain: "Hvar er Abel bróðir þinn?" En hann mælti: "Það veit ég ekki. Á ég að gæta bróður míns?"
- ¹⁰ Og Drottinn sagði: "Hvað hefir þú gjört? Heyr, blóð bróður þíns hrópar til mín af jörðinni!
- ¹¹ Og skalt þú nú vera bölvaður og burt rekinn af akurlendinu, sem opnaði munn sinn til að taka á móti blóði bróður þíns af þinni hendi.
- ¹² Þegar þú yrkir akurlendið, skal það eigi framar gefa þér gróður sinn. Landflóttu og flakkandi skalt þú vera á jörðinni."
- ¹³ Og Kain sagði við Drottin: "Sekt mín er meiri en svo, að ég fái borið hana!
- ¹⁴ Sjá, nú rekur þú mig burt af akurlendinu, og ég verð að felast fyrir augliti þínu og vera landflóttu og flakkandi á jörðinni, og hver, sem hittir mig, mun drepa mig."
- ¹⁵ Þá sagði Drottinn við hann: "Fyrir því skal hver, sem drepur Kain, sæta sjöfaldri hegningu." Og Drottinn setti Kain merki þess, að enginn, sem hitti hann, skyldi drepa hann.
- ¹⁶ Þá gekk Kain burt frá augliti Drottins og settist að í landinu Nód fyrir austan Eden.
- ¹⁷ Kain kenndi konu sinnar, og hún varð þunguð og fæddi Henok. En hann var að byggja borg og nefndi borgina eftir nafni sonar síns Henok.
- ¹⁸ Og Henoki fæddist Írad, og Írad gat Mehújael, og Mehújael gat Metúsael, og Metúsael gat Lamek.
- ¹⁹ Lamek tók sér tvær konur. Hét önnur Ada, en hin Silla.
- ²⁰ Og Ada ól Jabal. Hann varð ættfaðir þeirra, sem í tjöldum búa og fénað eiga.
- ²¹ En bróðir hans hét Júbal. Hann varð ættfaðir allra þeirra, sem leika á gígjur og hjarðpípur.
- ²² Og Silla ól einnig son, Túbal-Kain, sem smíðaði úr kopar og jární alls konar tól. Og systir Túbal-Kains var Naama.
- ²³ Lamek sagði við konur sínar: Ada og Silla, heyrið orð mín, konur Lameks, gefið gaum ræðu minni! Mann drep ég fyrir hvert mitt sár og ungmenni fyrir hverja þá skeinu, sem ég fæ.
- ²⁴ Verði Kains hefnt sjö sinnum, þá skal Lameks hefnt verða sjö og sjötíu sinnum!
- ²⁵ Og Adam kenndi enn að nýju konu sinnar, og hún ól son og kallaði hann Set. "Því að nú hefir Guð," kvað hún, "gefið mér annað afkvæmi í stað Abels, þar eð Kain drap hann."
- ²⁶ En Set fæddist og sonur, og nefndi hann nafn hans Enos. Þá hófu menn að ákalla nafn Drottins.

KAFLA 5

Þetta er ættarskrá Adams: Þegar Guð skapaði Adam, gjörði Guð hann sér líkan.

² Hann skóp þau mann og konu og blessaði þau og nefndi þau menn, er þau voru sköpuð.

³ Adam lifði hundrað og þrjátíu ár. Þá gat hann son í líking sinni, eftir sinni mynd, og nefndi hann Set.

⁴ Og dagar Adams, eftir að hann gat Set, voru átta hundruð ár, og hann gat sonu og dætur.

⁵ Og allir dagar Adams, sem hann lifði, voru níu hundruð og þrjátíu ár. Þá dó hann.

⁶ Þegar Set var orðinn hundrað og fimm ára gamall gat hann Enos.

- ⁷ Eftir að Set gat Enos lifði hann átta hundruð og sjö ár og gat sonu og dætur.
- ⁸ Og allir dagar Sets voru níu hundruð og tólf ár, þá andaðist hann.
- ⁹ Enos var níutíu ára, er hann gat Kenan.
- ¹⁰ Og eftir að Enos gat Kenan lifði hann átta hundruð og fimmtán ár og gat sonu og dætur.
- ¹¹ Og allir dagar Enoss voru níu hundruð og fimm ár, þá andaðist hann.
- ¹² Þá er Kenan var sjötíu ára, gat hann Mahalalel.
- ¹³ Og Kenan lifði, eftir að hann gat Mahalalel, átta hundruð og fjörutíu ár og gat sonu og dætur.
- ¹⁴ Og allir dagar Kenans urðu níu hundruð og tíu ár, þá andaðist hann.
- ¹⁵ Er Mahalalel var sextíu og fimm ára, gat hann Jared.
- ¹⁶ Og Mahalalel lifði, eftir að hann gat Jared, átta hundruð og þrjátíu ár og gat sonu og dætur.
- ¹⁷ Og allir dagar Mahalalels voru átta hundruð níutíu og fimm ár, þá andaðist hann.
- ¹⁸ Er Jared var hundrað sextíu og tveggja ára, gat hann Enok.
- ¹⁹ Og Jared lifði, eftir að hann gat Enok, átta hundruð ár og gat sonu og dætur.
- ²⁰ Og allir dagar Jareds voru níu hundruð sextíu og tvö ár, þá andaðist hann.
- ²¹ Er Enok var sextíu og fimm ára, gat hann Metúsala.
- ²² Og eftir að Enok gat Metúsala gekk hann með Guði þrjú hundruð ár og gat sonu og dætur.
- ²³ Og allir dagar Enoks voru þrjú hundruð sextíu og fimm ár.
- ²⁴ Og Enok gekk með Guði og hvarf, af því að Guð nam hann burt.
- ²⁵ Er Metúsala var hundrað áttatíu og sjö ára, gat hann Lamek.
- ²⁶ Og Metúsala lifði, eftir að hann gat Lamek, sjö hundruð áttatíu og tvö ár og gat sonu og dætur.
- ²⁷ Og allir dagar Metúsala voru níu hundruð sextíu og níu ár, þá andaðist hann.
- ²⁸ Er Lamek var hundrað áttatíu og tveggja ára, gat hann son.
- ²⁹ Og hann nefndi hann Nóa og mælti: "Þessi mun hugga oss í erfiði voru og striti handa vorra, er jörðin, sem Drottinn bölvaði, bakar oss."
- ³⁰ Og Lamek lifði, eftir að hann gat Nóa, fimm hundruð níutíu og fimm ár og gat sonu og dætur.
- ³¹ Og allir dagar Lameks voru sjö hundruð sjötíu og sjö ár, þá andaðist hann.
- ³² Og er Nói var fimm hundruð ára, gat hann Sem, Kam og Jafet.

KAFLA 6

Er mönnunum tók að fjölga á jörðinni og þeim fæddust dætur,

² sáu synir Guðs, að dætur mannanna voru fríðar, og tóku sér konur meðal þeirra, allar sem þeim geðjuðust.

³ Þá sagði Drottinn: "Andi minn skal ekki ævinlega búa í mannum, með því að hann einnig er hold. Veri dagar hans nú hundrað og tuttugu ár."

⁴ Á þeim tímum voru risarnir á jörðinni, og einnig síðar, er synir Guðs höfðu samfarir við dætur mannanna og þær fæddu þeim sonu. Það eru kapparnir, sem í fyrndinni voru víðfrægir.

⁵ Er Drottinn sá, að illska mannsins var mikil á jörðinni og að allar hugrenningar hjarta

hans voru ekki annað en illska alla daga,

⁶ Þá iðraðist Drottinn þess, að hann hafði skapað mennina á jörðinni, og honum sárnaði það í hjarta sínu.

⁷ Og Drottinn sagði: "Ég vil afmá af jörðinni mennina, sem ég skapaði, bæði mennina, fénaðinn, skriðkvikindin og fugla loftsins, því að mig iðrar, að ég hefi skapað þau."

⁸ En Nói fann náð í augum Drottins.

⁹ Þetta er saga Nóa: Nói var maður réttlátur og vandaður á sinni öld. Nói gekk með Guði.

¹⁰ Og Nói gat þrjá sonu: Sem, Kam og Jafet.

¹¹ Jörðin var spillt í auglýn Guðs, og jörðin fylltist glæpaverkum.

¹² Og Guð leit á jörðina, og sjá, hún var spillt orðin, því að allt hold hafði spillt vegum sínum á jörðinni.

¹³ Þá mælti Guð við Nóa: "Endir alls holds er kominn fyrir minni auglýn, því að jörðin er full af glæpaverkum þeirra. Sjá, ég vil afmá þá af jörðinni.

¹⁴ Gjör þú þér örk af góferviði. Smáhýsi skalt þú gjöra í örkinni og bræða hana biki utan og innan.

¹⁵ Og gjör hana svo: Lengd arkarinnar sé þrjú hundruð álnir, breidd hennar fimmtíu álnir og hæð hennar þrjátíu álnir.

¹⁶ Glugga skalt þú gjöra á örkinni og búa hann til á henni ofanverðri, allt að alin á hæð, og dyr arkarinnar skalt þú setja á hlið hennar og búa til þrjú loft í henni: neðst, í miðju og efst.

¹⁷ Því sjá, ég læt vatnsflóð koma yfir jörðina til að tortíma öllu holdi undir himninum, sem lífsandi er í. Allt, sem á jörðinni er, skal deyja.

¹⁸ En við þig mun ég gjöra sáttmála minn, og þú skalt ganga í örkina, þú og synir þínir, og kona þín og sonakonur þínar með þér.

¹⁹ Af öllum lifandi skepnum, af öllu holdi, skalt þú láta inn í örkina tvennt af hverju, svo að það haldi lífi með þér. Karldýr og kvendýr skulu þau vera:

²⁰ Af fuglunum eftir þeirra tegund, af fénaðinum eftir hans tegund og af öllum skriðkvikindum jarðarinnar eftir þeirra tegund. Tvennt af öllu skal til þín inn ganga, til þess að það haldi lífi.

²¹ En tak þú þér af allri fæðu, sem etin er, og safna að þér, að það sé þér og þeim til viðurværis."

²² Og Nói gjörði svo. Allt gjörði hann eins og Guð bauð honum.

KAFLA 7

Drottinn sagði við Nóa: "Gakk þú og allt fólk þitt í örkina, því að þig hefi ég séð réttlátan fyrir augliti mínu í þessari kynslóð.

² Tak þú til þín af öllum hreinum dýrum sjö og sjö, karldýr og kvendýr, en af þeim dýrum, sem ekki eru hrein, tvö og tvö, karldýr og kvendýr.

³ Einnig af fuglum loftsins sjö og sjö, karlkyns og kvenkyns, til að viðhalda lífsstofni á allri jörðinni.

⁴ Því að sjö dögum liðnum mun ég láta rigna á jörðina fjörutíu daga og fjörutíu nætur, og ég mun afmá af jörðinni sérhverja skepnu, sem ég hefi gjört."

⁵ Og Nói gjörði allt eins og Drottinn bauð honum.

⁶ En Nói var sex hundruð ára gamall, þegar vatnsflóðið kom yfir jörðina.

⁷ Og Nói gekk í örkina, og synir hans og kona hans og sonakonur hans með honum, undan vatnsflóðinu.

- ⁸ Af hreinum dýrum og af þeim dýrum, sem ekki voru hrein, og af fuglum og af öllu, sem skríður á jörðinni,
- ⁹ kom tvennt og tvennt til Nóa í örkina, karlkyns og kvenkyns, eins og Guð hafði boðið Nóa.
- ¹⁰ Eftir sjö daga kom vatnsflóðið yfir jörðina.
- ¹¹ Á sexhundraðasta aldursári Nóa, í öðrum mánuðinum, á seytjanda degi mánaðarins, á þeim degi opnuðust allar uppsprettur hins mikla undirdjúps og flóðgáttir himinsins lukust upp.
- ¹² Og steypiregn dundi yfir jörðina fjörutíu daga og fjörutíu nætur.
- ¹³ Einmitt á þeim degi gekk Nói og Sem, Kam og Jafet, synir Nóa, og kona Nóa og þrjár sonakonur hans með þeim í örkina,
- ¹⁴ þau og öll villidýrin eftir sinni tegund og allur fénaðurinn eftir sinni tegund og öll skriðkvikindin, sem skríða á jörðinni, eftir sinni tegund, og allir fuglarnir eftir sinni tegund, allir smáfuglar, allt fleygt.
- ¹⁵ Og þau komu til Nóa í örkina tvö og tvö af öllu holdi, sem lífsandi var í.
- ¹⁶ Og þau, sem komu, gengu inn, karlkyns og kvenkyns af öllu holdi, eins og Guð hafði boðið honum. Og Drottinn læsti eftir honum.
- ¹⁷ Og flóðið var á jörðinni fjörutíu daga. Vatnið óx og lyfti örkinni, og hún hófst yfir jörðina.
- ¹⁸ Og vötnin mögnuðust og uxu stórum á jörðinni, en örkin flaut ofan á vatninu.
- ¹⁹ Og vötnin mögnuðust ákaflega á jörðinni, svo að öll hin háu fjöll, sem eru undir öllum himninum, fóru í kaf.
- ²⁰ Fimmtán álna hátt óx vatnið, svo að fjöllin fóru í kaf.
- ²¹ Þá dó allt hold, sem hreyfðist á jörðinni, bæði fuglar, fénaður, villidýr og allir ormar, sem skriðu á jörðinni, og allir menn.
- ²² Allt sem hafði lífsanda í nösnum sínum, allt sem var á þurrlendinu, það dó.
- ²³ Og þannig afmáði hann sérhverja skepnu, sem var á jörðinni, bæði menn og fénað, skriðkvikindi og fugla loftsins. Það var afmáð af jörðinni. En Nói einn varð eftir, og það sem með honum var í örkinni.
- ²⁴ Og vötnin mögnuðust á jörðinni hundrað og fimmtíu daga.

KAFLA 8

Þá minntist Guð Nóa og allra dýranna og alls fénaðarins, sem með honum var í örkinni, og Guð lét vind blása yfir jörðina, svo að vatnið sjatnaði.

- ² Og uppsprettur undirdjúpsins luktust aftur og flóðgáttir himinsins, og steypiregninu úr loftinu linnu.
- ³ Og vatnið rénaði meir og meir á jörðinni og þvarr eftir hundrað og fimmtíu daga.
- ⁴ Og örkin nam staðar í sjöunda mánuðinum, á seytjanda degi mánaðarins, á Araratsfjöllunum.
- ⁵ Og vatnið var að réna allt til hins tíunda mánaðar. Í tíunda mánuðinum, á fyrsta degi mánaðarins, sáust fjallatindarnir.
- ⁶ Eftir fjörutíu daga lauk Nói upp glugga arkarinnar, sem hann hafði gjört,
- ⁷ og lét út hrafn. Hann flaug fram og aftur, þangað til vatnið þornaði á jörðinni.
- ⁸ Þá sendi hann út frá sér dúfu til að vita, hvort vatnið væri þorrið á jörðinni.
- ⁹ En dúfan fann ekki hvíldarstað fæti sínum og hvarf til hans aftur í örkina, því að vatn var

enn yfir allri jörðinni. Og hann rétti út hönd sína og tók hana og fór með hana inn til sín í örkina.

¹⁰ Og hann beið enn aðra sjö daga og sendi svo dúfuna aftur úr örkinni.

¹¹ Þá kom dúfan til hans aftur undir kveld og var þá með grænt olíuviðarblað í nefinu. Þá sá Nói, að vatnið var þorrið á jörðinni.

¹² Og enn beið hann aðra sjö daga og lét þá dúfuna út, en hún hvarf ekki frammar til hans aftur.

¹³ Og á sexhundraðasta og fyrsta ári, í fyrsta mánuðinum, á fyrsta degi mánaðarins, var vatnið þornað á jörðinni. Og Nói tók þakið af örkinni og litaðist um, og var þá yfirborð jarðarinnar orðið þurrt.

¹⁴ Í öðrum mánuðinum, á tuttugasta og sjöunda degi mánaðarins, var jörðin þurr.

¹⁵ Þá talaði Guð við Nóa og mælti:

¹⁶ "Gakk þú úr örkinni, þú og kona þín og synir þínir og sonakonur þínar með þér.

¹⁷ Og láttu fara út með þér öll dýr, sem með þér eru, af öllu holdi, bæði fuglana og fénaðinn og öll skriðkvikindin, sem skríða á jörðinni. Verði krökkt af þeim á jörðinni, verði þau frjósöm og fjölgi á jörðinni."

¹⁸ Þá gekk Nói út og synir hans og kona hans og sonakonur hans með honum.

¹⁹ Öll dýr, öll skriðkvikindi, allir fuglar, allt, sem bærisk á jörðinni, hvað eftir sinni tegund, gekk út úr örkinni.

²⁰ Nói reisti þá Drottni altari og tók af öllum hreinum dýrum og hreinum fuglum og fórnaði brenniförn á altarinu.

²¹ Og Drottinn kenndi þægilegan ilm, og Drottinn sagði við sjálfan sig: "Ég vil upp frá þessu ekki bölvja jörðinni frammar vegna mannsins, því að hugrenningar mannshjartans eru illar frá bernsku hans, og ég mun upp frá þessu ekki frammar deyða allt, sem lifir, eins og ég hefi gjört.

²² Meðan jörðin stendur, skal ekki linna sáning og uppskera, frost og hiti, sumar og vetur, dagur og nótt."

KAFLA 9

Guð blessaði Nóa og sonu hans og sagði við þá: "Verið frjósamir, margfaldist og uppfyllið jörðina.

² Ótti við yður og skelfing skal vera yfir öllum dýrum jarðarinnar, yfir öllum fuglum loftsins, yfir öllu, sem hrærist á jörðinni, og yfir öllum fiskum sjávarins. Á yðar vald er þetta gefið.

³ Allt sem hrærist og lifir, skal vera yður til fæðu, ég gef yður það allt, eins og grænu jurtirnar.

⁴ Aðeins hold, sem sálin, það er blóðið, er í, skuluð þér ekki eta.

⁵ En yðar eigin blóðs mun ég hins vegar krefjast. Af hverri skepnu mun ég þess krefjast, og af manninum, af bróður hans, mun ég krefjast lífs mannsins.

⁶ Hver sem úthellir mannsblóði, hans blóði skal af manni úthellt verða. Því að eftir Guðs mynd gjörði hann manninn.

⁷ En ávaxtist þér og margfaldist og vaxið stórum á jörðinni og margfaldist á henni."

⁸ Og Guð mælti þannig við Nóa og sonu hans, sem voru með honum:

⁹ "Sjá, ég gjöri minn sáttmála við yður og við niðja yðar eftir yður

¹⁰ og við allar lifandi skepnur, sem með yður eru, bæði við fuglana og fénaðinn og öll villidýrin, sem hjá yður eru, allt, sem út gekk úr örkinni, það er öll dýr jarðarinnar.

- ¹¹ Minn sáttmála vil ég gjöra við yður: Aldrei framar skal allt hold tortímast af vatnsflóði, og aldrei framar mun flóð koma til að eyða jörðina."
- ¹² Og Guð sagði: "Þetta er merki sáttmálans, sem ég gjöri milli mín og yðar og allra lifandi skepna, sem hjá yður eru, um allar ókomnar aldir:
- ¹³ Boga minn set ég í skýin, að hann sé merki sáttmálans milli mín og jarðarinnar.
- ¹⁴ Og þegar ég dreg ský saman yfir jörðinni og boginn sést í skýjunum,
- ¹⁵ þá mun ég minnast sáttmála míns, sem er milli mín og yðar og allra lifandi sálna í öllu holdi, og aldrei framar skal vatnið verða að flóði til að tortíma öllu holdi.
- ¹⁶ Og boginn skal standa í skýjunum, og ég mun horfa á hann til þess að minnast hins eilífa sáttmála milli Guðs og allra lifandi sálna í öllu holdi, sem er á jörðinni."
- ¹⁷ Og Guð sagði við Nóa: "Þetta er teikn sáttmálans, sem ég hefi gjört milli mín og alls holds, sem er á jörðinni."
- ¹⁸ Synir Nóa, sem gengu úr örkinni, voru þeir Sem, Kam og Jafet, en Kam var faðir Kanaans.
- ¹⁹ Þessir eru synir Nóa þrír, og frá þeim byggðist öll jörðin.
- ²⁰ Nói gjörðist akuryrkjumaður og plantaði vínarð.
- ²¹ Og hann drakk af víninu og varð drukkinn og lá nakinn í tjaldi sínu.
- ²² Og Kam, faðir Kanaans, sá nekt föður síns og sagði báðum bræðrum sínum frá, sem úti voru.
- ²³ Þá tóku þeir Sem og Jafet skikkjuna og lögðu á herðar sér og gengu aftur á bak og huldu nekt föður síns, en andlit þeirra sneru undan, svo að þeir sáu ekki nekt föður síns.
- ²⁴ Er Nói vaknaði af vímunni, varð hann þess áskynja, hvað sonur hans hinn yngri hafði gjört honum.
- ²⁵ Þá mælti hann: Bölvaður sé Kanaan, auvirðilegur þræll sé hann bræðra sinna.
- ²⁶ Og hann sagði: Lofaður sé Drottinn, Sems Guð, en Kanaan sé þræll þeirra.
- ²⁷ Guð gefi Jafet mikið landrými, og hann búi í tjaldbúðum Sems, en Kanaan sé þræll þeirra.
- ²⁸ Nói lifði eftir flóðið þrjú hundruð og fimmtíu ár.
- ²⁹ Og allir dagar Nóa voru níu hundruð og fimmtíu ár. Þá andaðist hann.

KAFLA 10

Þetta er ættartala Nóa sona, Sems, Kams og Jafets. Þeim fæddust synir eftir flóðið.

- ² Synir Jafets: Gómer, Magog, Madaí, Javan, Túbal, Mesek og Tíras.
- ³ Og synir Gómers: Askenas, Rífat og Tógarma.
- ⁴ Og synir Javans: Elísa, Tarsis, Kittar og Ródanítar.
- ⁵ Út frá þeim kvísluðust þeir, sem byggja eylönd heiðingjanna. Þetta eru synir Jafets eftir löndum þeirra, hver eftir sinni tungu, eftir kynþáttum þeirra og samkvæmt þjóðerni þeirra.
- ⁶ Synir Kams: Kús, Mísraím, Pút og Kanaan.
- ⁷ Og synir Kúss: Seba, Havíla, Sabta, Raema og Sabteka. Og synir Raema: Séba og Dedan.
- ⁸ Kús gat Nimrod. Hann tók að gjörast voldugur á jörðinni.
- ⁹ Hann var mikill veiðimaður fyrir Drottni. Því er máltaekið: "Mikill veiðimaður fyrir Drottni eins og Nimrod."
- ¹⁰ Og upphaf ríkis hans var Babel, Erek, Akkad og Kalne í Sínearlandi.

- ¹¹ Frá þessu landi hélt hann til Assýríu og byggði Níníve, Rehóbót-Ír og Kala,
¹² og Resen milli Níníve og Kala, það er borgin mikla.
¹³ Mísraím gat Lúdíta, Anamíta, Lekabíta, Naftúkíta,
¹⁴ Patrúsíta, Kaslúkíta (þaðan eru komnir Filistar) og Kaftóríta.
¹⁵ Kanaan gat Sídon, frumgetning sinn, og Het
¹⁶ og Jebúsíta, Amoríta, Gírgasíta,
¹⁷ Hevíta, Arkíta, Síníta,
¹⁸ Arvadíta, Semaríta og Hamatíta. Og síðan breiddust út kynkvíslir Kanaanítanna.
¹⁹ Landamerki Kanaanítanna eru frá Sídon um Gerar allt til Gasa, þá er stefnan til Sódómu og Gómorru og Adma og Sebóím, allt til Lasa.
²⁰ Þetta eru synir Kams eftir kynþáttum þeirra, eftir tungum þeirra, samkvæmt löndum þeirra og þjóðerni.
²¹ En Sem, ættfaðir allra Ebers sona, eldri bróðir Jafets, eignaðist og sonu.
²² Synir Sems: Elam, Assúr, Arpaksad, Lúd og Aram.
²³ Og synir Arams: Ús, Húl, Geter og Mas.
²⁴ Arpaksad gat Sela, og Sela gat Eber.
²⁵ Og Eber fæddust tveir synir. Hét annar Peleg, því að á hans dögum greindist fólkið á jörðinni, en bróðir hans hét Joktan.
²⁶ Og Joktan gat Almódad, Salef, Hasarmavet, Jara,
²⁷ Hadóram, Úsal, Dikla,
²⁸ Óbal, Abímael, Seba,
²⁹ Ófír, Havíla og Jóbab. Þessir allir eru synir Joktans.
³⁰ Og bústaður þeirra var frá Mesa til Sefar, til austurfjallanna.
³¹ Þetta eru synir Sems, eftir ættkvíslum þeirra, eftir tungum þeirra, samkvæmt löndum þeirra, eftir þjóðerni þeirra.
³² Þetta eru ættkvíslir Nóa sona eftir ættartölum þeirra, samkvæmt þjóðerni þeirra, og frá þeim kvísluðust þjóðirnar út um jörðina eftir flóðið.

KAFLA 11

Öll jörðin hafði eitt tungumál og ein og sömu orð.

- ² Og svo bar við, er þeir fóru stað úr stað í austurlöndum, að þeir fundu láglandi í Sínearlandi og settust þar að.
³ Og þeir sögðu hver við annan: "Gott og vel, vér skulum hnoða tigulsteina og herða í eldi." Og þeir notuðu tigulsteina í stað grjóts og jarðbik í stað kalks.
⁴ Og þeir sögðu: "Gott og vel, vér skulum byggja oss borg og turn, sem nái til himins, og gjörum oss minnismerki, svo að vér tvístrumst ekki um alla jörðina."
⁵ Þá steig Drottinn niður til þess að sjá borgina og turninn, sem mannanna synir voru að byggja.
⁶ Og Drottinn mælti: "Sjá, þeir eru ein þjóð og hafa allir sama tungumál, og þetta er hið fyrsta fyrirtæki þeirra. Og nú mun þeim ekkert ófært verða, sem þeir taka sér fyrir hendur að gjöra.
⁷ Gott og vel, stígum niður og ruglum þar tungumál þeirra, svo að enginn skilji framar annars mál."
⁸ Og Drottinn tvístraði þeim þaðan út um alla jörðina, svo að þeir urðu af að láta að byggja

borgina.

⁹ Þess vegna heitir hún Babel, því að þar ruglaði Drottinn tungumál allrar jarðarinnar, og þaðan tvístraði hann þeim um alla jörðina.

¹⁰ Þetta er ættartala Sems: Sem var hundrað ára gamall, er hann gat Arpaksad, tveim árum eftir flóðið.

¹¹ Og Sem lifði, eftir að hann gat Arpaksad, fimm hundruð ár og gat sonu og dætur.

¹² Er Arpaksad var þrjátíu og fimm ára, gat hann Sela.

¹³ Og Arpaksad lifði, eftir að hann gat Sela, fjögur hundruð og þrjú ár og gat sonu og dætur.

¹⁴ Er Sela var þrjátíu ára, gat hann Eber.

¹⁵ Og Sela lifði, eftir að hann gat Eber, fjögur hundruð og þrjú ár og gat sonu og dætur.

¹⁶ Er Eber var þrjátíu og fjögurra ára, gat hann Peleg.

¹⁷ Og Eber lifði, eftir að hann gat Peleg, fjögur hundruð og þrjátíu ár og gat sonu og dætur.

¹⁸ Er Peleg var þrjátíu ára, gat hann Reú.

¹⁹ Og Peleg lifði, eftir að hann gat Reú, tvö hundruð og níu ár og gat sonu og dætur.

²⁰ Er Reú var þrjátíu og tveggja ára, gat hann Serúg.

²¹ Og Reú lifði, eftir að hann gat Serúg, tvö hundruð og sjö ár og gat sonu og dætur.

²² Er Serúg var þrjátíu ára, gat hann Nahor.

²³ Og Serúg lifði, eftir að hann gat Nahor, tvö hundruð ár og gat sonu og dætur.

²⁴ Er Nahor var tuttugu og níu ára, gat hann Tara.

²⁵ Og Nahor lifði, eftir að hann gat Tara, hundrað og nítján ár og gat sonu og dætur.

²⁶ Er Tara var sjötíu ára, gat hann Abram, Nahor og Haran.

²⁷ Þetta er saga Tara: Tara gat Abram, Nahor og Haran, en Haran gat Lot.

²⁸ Og Haran dó á undan Tara föður sínum í ættlandi sínu, í Úr í Kaldeu.

²⁹ Og Abram og Nahor tóku sér konur. Kona Abrams hét Saraí, en kona Nahors Milka, dóttir Harans, föður Milku og föður Ísku.

³⁰ En Saraí var óbyrja, hún átti eigi börn.

³¹ Þá tók Tara Abram son sinn og Lot Haransson, sonarson sinn, og Saraí tengdadóttur sína, konu Abrams sonar síns, og lagði af stað með þau frá Úr í Kaldeu áleiðis til Kanaanlands, og þau komu til Harran og settust þar að.

³² Og dagar Tara voru tvö hundruð og fimm ár. Þá andaðist Tara í Harran. /Abraham, Ísak og Jakob/

KAFLA 12

Drottinn sagði við Abram: "Far þú burt úr landi þínu og frá ættfólki þínu og úr húsi föður þíns, til landsins, sem ég mun vísa þér á.

² Ég mun gjöra þig að mikilli þjóð og blessa þig og gjöra nafn þitt mikið, og blessun skalt þú vera.

³ Ég mun blessa þá, sem þig blessa, en bölvu þeim, sem þér formælir, og af þér skulu allar ættkvíslir jarðarinnar blessun hljóta."

⁴ Þá lagði Abram af stað, eins og Drottinn hafði sagt honum, og Lot fór með honum. En Abram var sjötíu og fimm ára að aldri, er hann fór úr Harran.

⁵ Abram tók Saraí konu sína og Lot bróðurson sinn og alla fjárhluti, sem þeir höfðu eignast, og þær sálir, er þeir höfðu fengið í Harran. Og þeir lögðu af stað og héldu til

Kanaanlands. Þeir komu til Kanaanlands.

⁶ Og Abram fór um landið, allt þangað er Síkem heitir, allt til Mórelundar. En þá voru Kanaanítar í landinu.

⁷ Þá birtist Drottinn Abram og sagði við hann: "Niðjum þínum vil ég gefa þetta land." Og hann reisti þar altari Drottni, sem hafði birst honum.

⁸ Þaðan hélt hann til fjallanna fyrir austan Betel og setti þar tjöld sín, svo að Betel var í vestur, en Aí í austur. Og hann reisti þar Drottni altari og ákallaði nafn Drottins.

⁹ Og Abram færði sig smátt og smátt til Suðurlandsins.

¹⁰ En hallæri varð í landinu. Þá fór Abram til Egyptalands til að dveljast þar um hríð, því að hallærið var mikið í landinu.

¹¹ Og er hann var kominn langt á leið til Egyptalands, sagði hann við Saraí konu sína: "Sjá, ég veit að þú ert kona fríð sýnum.

¹² Það mun því fara svo, að þegar Egyptar sjá þig, þá munu þeir segja: 'Þetta er kona hans,' og drepa mig, en þig munu þeir láta lífi halda.

¹³ Segðu fyrir hvern mun, að þú sért systir mín, svo að mér megi líða vel fyrir þínar sakir og ég megi lífi halda þín vegna."

¹⁴ Er Abram kom til Egyptalands, sáu Egyptar, að konan var mjög fríð.

¹⁵ Og höfðingjar Faraós sáu hana og létu mikið af henni við Faraó, og konan var tekin í hús Faraós.

¹⁶ Og hann gjörði vel við Abram hennar vegna, og hann eignaðist sauði, naut og asna, þræla og ambáttir, ösnur og úlfalda.

¹⁷ En Drottinn þjáði Faraó og hús hans með miklum plágum vegna Saraí, konu Abrams.

¹⁸ Þá kallaði Faraó Abram til sín og mælti: "Hví hefir þú gjört mér þetta? Hví sagðir þú mér ekki, að hún væri kona þín?

¹⁹ Hví sagðir þú: 'Hún er systir mín,' svo að ég tók hana mér fyrir konu? En þarna er nú konan þín, tak þú hana og far burt."

²⁰ Og Faraó skipaði svo fyrir um Abram, að menn sínir skyldu fylgja honum á braut og konu hans með öllu, sem hann átti.

KAFLA 13

Og Abram fór frá Egyptalandi með konu sína og allt, sem hann átti, og Lot fór með honum, til Suðurlandsins.

² Abram var stórauðugur að kvikfé, silfri og gulli.

³ Og hann flutti sig smátt og smátt sunnan að allt til Betel, til þess staðar, er tjald hans hafði áður verið, milli Betel og Aí,

⁴ til þess staðar, þar sem hann áður hafði reist altarið. Og Abram ákallaði þar nafn Drottins.

⁵ Lot, sem fór með Abram, átti og sauði, naut og tjöld.

⁶ Og landið bar þá ekki, svo að þeir gætu saman verið, því að eign þeirra var mikil, og þeir gátu ekki saman verið.

⁷ Og sundurþykkja reis milli fjárhirða Abrams og fjárhirða Lots. - En Kanaanítar og Peresítar bjuggu þá í landinu.

⁸ Þá mælti Abram við Lot: "Engin misklíð sé milli mín og þín og milli minna og þinna fjárhirða, því að við erum frændur.

⁹ Liggur ekki allt landið opið fyrir þér? Skil þig heldur við mig. Viljir þú fara til vinstri handar,

þá fer ég til hægri; og viljir þú fara til hægri handar, þá fer ég til vinstri."

¹⁰ Þá hóf Lot upp augu sín og sá, að allt Jórdansléttendið, allt til Sóar, var vatnsríkt land, eins og aldingarður Drottins, eins og Egyptaland. (Þetta var áður en Drottinn eyddi Sódómu og Gómorru.)

¹¹ Og Lot kaus sér allt Jórdansléttendið, og Lot flutti sig austur á við, og þannig skildu þeir.

¹² Abram bjó í Kanaanlandi, en Lot bjó í borgunum á sléttlendinu og færði tjöld sín allt til Sódómu.

¹³ En mennirnir í Sódómu voru vondir og stórsyndarar fyrir Drottni.

¹⁴ Drottinn sagði við Abram, eftir að Lot hafði skilið við hann: "Hef þú upp augu þín, og litast um frá þeim stað, sem þú ert á, til norðurs, suðurs, austurs og vesturs.

¹⁵ Því að allt landið, sem þú sér, mun ég gefa þér og niðjum þínum ævinlega.

¹⁶ Og ég mun gjöra niðja þína sem duft jarðar, svo að geti nokkur talið duft jarðarinnar, þá skulu einnig niðjar þínir verða taldir.

¹⁷ Tak þig nú upp og far þú um landið þvert og endilangt, því að þér mun ég gefa það."

¹⁸ Og Abram færði sig með tjöld sín og kom og settist að í Mamrelundi, sem er í Hebron, og reisti Drottni þar altari.

KAFLA 14

Þegar Amrafel var konungur í Sínear, Aríok konungur í Ellasar, Kedorlaómer konungur í Elam og Tídeal konungur í Gojím, bar það til,

² að þeir herjuðu á Bera, konung í Sódómu, á Birsá, konung í Gómorru, á Síneab, konung í Adma, á Semeber, konung í Sebóím, og konunginn í Bela (það er Sóar).

³ Allir þessir hittust á Siddímsvöllum. (Þar er nú Saltisjór.)

⁴ Í tólf ár höfðu þeir verið lýðskyldir Kedorlaómer, en á hinu þrettánda ári höfðu þeir gjört uppreisn.

⁵ Og á fjórtánda ári kom Kedorlaómer og þeir konungar, sem með honum voru, og sigruðu Refaítana í Astarot Karnaím, Súsítana í Ham, Emítana á Kírjataímsvöllum

⁶ og Hóritana á fjalli þeirra Seír allt til El-Paran, sem er við eyðimörkina.

⁷ Síðan sneru þeir við og komu til En-Mispat (það er Kades), og fóru herskildi yfir land Amalekíta og sömuleiðis Amoríta, sem bjuggu í Hasason Tamar.

⁸ Þá lögðu þeir af stað, konungurinn í Sódómu, konungurinn í Gómorru, konungurinn í Adma, konungurinn í Sebóím og konungurinn í Bela (það er Sóar), og þeir fylktu liði sínu móti þeim á Siddímsvöllum,

⁹ móti Kedorlaómer, konungi í Elam, Tídeal, konungi í Gojím, Amrafel, konungi í Sínear, og Aríok, konungi í Ellasar, fjórir konungar móti fimm.

¹⁰ En á Siddímsvöllum var hver jarðbiksgrofin við aðra. Og konungarnir í Sódómu og Gómorru lögðu á flóttu og féllu ofan í þær, en þeir, sem af komust, flýðu til fjalla.

¹¹ Þá tóku hinir alla fjárhluti, sem voru í Sódómu og Gómorru, og öll matvæli og fóru burt.

¹² Þeir tóku og Lot, bróðurson Abrams, og fjárhluti hans og fóru burt, en hann átti heima í Sódómu.

¹³ Þá kom maður af flóttanum og sagði Hebreanum Abram tíðindin, en hann bjó þá í lundi Amorítans Mamre, bróður Eskols og Aners, og þeir voru bandamenn Abrams.

¹⁴ En er Abram frétti, að frændi hans var hertekinn, bjó hann í skyndi þrjú hundruð og átján reynda menn sína, fædda í húsi hans, og elti þá allt til Dan.

¹⁵ Skipti hann liði sínu í flokka og réðst á þá á náttarþeli, hann og menn hans, og sigraði

þá og rak flóttann allt til Hóba, sem er fyrir norðan Damaskus.

16 Sneri hann því næst heimleiðis með alla fjárhlutina og bróðurson sinn Lot, og fjárhluti hans hafði hann einnig heim með sér, sömuleiðis konurnar og fólkið.

17 En er hann hafði unnið sigur á Kedorlaómer konungi og þeim konungum, sem með honum voru, og hélt heimleiðis, fór konungurinn í Sódómu til fundar við hann í Savedal. (Þar heitir nú Kóngsdalur.)

18 Og Melkisedek konungur í Salem kom með brauð og vín, en hann var prestur Hins Hæsta Guðs.

19 Og hann blessaði Abram og sagði: "Blessaður sé Abram af Hinum Hæsta Guði, skapara himins og jarðar!

20 Og lofaður sé Hinn Hæsti Guð, sem gaf óvini þína þér í hendur!" Og Abram gaf honum tíund af öllu.

21 Konungurinn í Sódómu sagði við Abram: "Gef mér mennina, en tak þú fjárhlutina."

22 Þá mælti Abram við konunginn í Sódómu: "Ég upplyfti höndum mínum til Drottins, Hins Hæsta Guðs, skapara himins og jarðar:

23 Ég tek hvorki þráð né skópveng, né nokkuð af öllu sem þér tilheyrir, svo að þú skulir ekki segja: 'Ég hefi gjört Abram ríkan.'

24 Ekkert handa mér! Aðeins það, sem sveinarnir hafa neytt, og hlut þeirra manna, sem með mér fóru, Aners, Eskols og Mamre. Þeir mega taka sinn hlut."

KAFLA 15

Eftir þessa atburði kom orð Drottins til Abrams í sýn: "Óttast þú ekki, Abram, ég er þinn skjöldur, laun þín munu mjög mikil verða."

2 Og Abram mælti: "Drottinn Guð, hvað ætlar þú að gefa mér? Ég fer héðan barnlaus, og Elíeser frá Damaskus verður erfingi húss míns."

3 Og Abram mælti: "Sjá, mér hefir þú ekkert afkvæmi gefið, og húskarl minn mun erfa mig."

4 Og sjá, orð Drottins kom til hans: "Ekki skal hann erfa þig, heldur sá, sem af þér mun getinn verða, hann mun erfa þig."

5 Og hann leiddi hann út og mælti: "Lít þú upp til himins og tel þú stjörnurnar, ef þú getur talið þær." Og hann sagði við hann: "Svo margir skulu niðjar þínir verða."

6 Og Abram trúði Drottni, og hann reiknaði honum það til réttlætis.

7 Þá sagði hann við hann: "Ég er Drottinn, sem leiddi þig út frá Úr í Kaldeu til þess að gefa þér þetta land til eignar."

8 Og Abram mælti: "Drottinn Guð, hvað skal ég hafa til marks um, að ég muni eignast það?"

9 Og hann mælti við hann: "Fær mér þrevetra kvígu, þrevetra geit, þrevetran hrút, turtildúfu og unga dúfu."

10 Og hann færði honum öll þessi dýr og hlutaði þau sundur í miðju og lagði hvern hlutinn gegnt öðrum. En fuglana hlutaði hann ekki sundur.

11 Og hræfuglar flugu að ætinu, en Abram fældi þá burt.

12 Er sól var að renna, leið þungur svefnhöfgi á Abram, og sjá: felmti og miklu myrkri sló yfir hann.

13 Þá sagði hann við Abram: "Vit það fyrir víst, að niðjar þínir munu lifa sem útlendingar í landi, sem þeir eiga ekki, og þeir munu þjóna þeim, og þeir þjá þá í fjögur hundruð ár.

- ¹⁴ En þá þjóð, sem þeir munu þjóna, mun ég dæma, og síðar munu þeir þaðan fara með mikinn fjárhlut.
- ¹⁵ En þú skalt fara í friði til feðra þinna, þú skalt verða jarðaður í góðri elli.
- ¹⁶ Hinn fjórði ættliður þeirra mun koma hingað aftur, því að enn hafa Amorítar eigi fyllt mæli synda sinna."
- ¹⁷ En er sól var runnin og myrkt var orðið, kom reykur sem úr ofni og eldslogi, er leið fram á milli þessara fórnarstykka.
- ¹⁸ Á þeim degi gjörði Drottinn sáttmála við Abram og mælti: "Þínu afkvæmi gef ég þetta land, frá Egyptalandsánni til árinna miklu, árinna Efrat:
- ¹⁹ land Keníta, Kenissíta, Kadmóníta,
- ²⁰ Hetíta, Peresíta, Refaíta,
- ²¹ Amoríta, Kanaaníta, Gírgasíta og Jebúsíta."

KAFLA 16

- S**araí kona Abrams ól honum ekki börn. En hún hafði egypska ambátt, sem hét Hagar.
- ² Og Saraí sagði við Abram: "Heyrðu, Drottinn hefir varnað mér barngetnaðar. Gakk því inn til ambáttar minnar, vera má að hún afli mér afkvæmis." Og Abram hlýddi orðum Saraí.
- ³ Saraí, kona Abrams, tók Hagar hina egypsku, ambátt sína, er Abram hafði búið tíu ár í Kanaanlandi, og gaf manni sínum Abram hana fyrir konu.
- ⁴ Og hann gekk inn til Hagar, og hún varð þunguð. En er hún vissi, að hún var með barni, fyrirleit hún húsmóður sína.
- ⁵ Þá sagði Saraí við Abram: "Sá óréttur, sem ég verð að þola, bitni á þér! Ég hefi gefið ambátt mína þér í faðm, en er hún nú veit, að hún er með barni, fyrirleit hún mig. Drottinn dæmi milli mín og þín!"
- ⁶ En Abram sagði við Saraí: "Sjá, ambátt þín er á þínu valdi. Gjör þú við hana sem þér gott þykir." Þá þjáði Saraí hana, svo að hún flýði í burtu frá henni.
- ⁷ Þá fann engill Drottins hana hjá vatnslind í eyðimörkinni, hjá lindinni á veginum til Súr.
- ⁸ Og hann mælti: "Hagar, ambátt Saraí, hvaðan kemur þú og hvert ætlar þú að fara?" Hún svaraði: "Ég er á flóttu frá Saraí, húsmóður minni."
- ⁹ Og engill Drottins sagði við hana: "Hverf þú heim aftur til húsmóður þinnar og gef þig undir hennar vald."
- ¹⁰ Engill Drottins sagði við hana: "Ég mun margfalda afkvæmi þitt, svo að það verði eigi talið fyrir fjölda sakir."
- ¹¹ Engill Drottins sagði við hana: "Sjá, þú ert þunguð og munt son fæða. Hans nafn skalt þú kalla Ísmael, því að Drottinn hefir heyrt kveinstafi þína.
- ¹² Hann mun verða maður ólmur sem villiasni, hönd hans mun vera uppi á móti hverjum manni og hvers manns hönd uppi á móti honum, og hann mun búa andspænis öllum bræðrum sínum."
- ¹³ Og hún nefndi Drottin, sem við hana talaði, "Þú ert Guð, sem sér." Því að hún sagði: "Ætli ég hafi einnig hér horft á eftir honum, sem hefir séð mig?"
- ¹⁴ Þess vegna heitir brunnurinn Beer-Lahaj-rói, en hann er á milli Kades og Bered.
- ¹⁵ Hagar ól Abram son, og Abram nefndi son sinn, sem Hagar ól honum, Ísmael.
- ¹⁶ En Abram var áttatíu og sex ára gamall, þegar Hagar ól honum Ísmael.

Er Abram var níutíu og níu ára gamall, birtist Drottinn honum og sagði: "Ég er Almáttugur Guð. Gakk þú fyrir mínu augliti og ver grandvar,

² þá vil ég gjöra sáttmála milli mín og þín, og margfalda þig mikillega."

³ Þá féll Abram fram á ásjónu sína, og Guð talaði við hann og sagði:

⁴ "Sjá, það er ég, sem hefi gjört við þig sáttmála, og þú skalt verða faðir margra þjóða.

⁵ Því skalt þú eigi lengur nefnast Abram, heldur skalt þú heita Abraham, því að föður margra þjóða gjöri ég þig.

⁶ Og ég mun gjöra þig mjög frjósaman og gjöra þig að þjóðum, og af þér skulu konungar koma.

⁷ Og ég gjöri sáttmála milli mín og þín og þinna niðja eftir þig, frá einum ættlið til annars, ævinlegan sáttmála: að vera þinn Guð og þinna niðja eftir þig.

⁸ Og ég mun gefa þér og niðjum þínum eftir þig það land, sem þú nú býr í sem útlendingur, allt Kanaanland til ævinlegrar eignar, og ég skal vera Guð þeirra."

⁹ Guð sagði við Abraham: "Þú skalt halda minn sáttmála, þú og niðjar þínir eftir þig, frá einum ættlið til annars.

¹⁰ Þetta er minn sáttmáli, sem þér skuluð halda, milli mín og yðar og niðja þinna eftir þig: Allt karlkyn meðal yðar skal umskera.

¹¹ Yður skal umskera á holdi yfirhúðar yðar, og það sé merki sáttmálans milli mín og yðar.

¹² Átta daga gömul skal öll sveinbörn umskera meðal yðar, ættlið eftir ættlið, bæði þau, er heima eru fædd, og eins hin, sem keypt eru verði af einhverjum útlendingi, er eigi er af þínum ættlegg.

¹³ Umskera skal bæði þann, sem fæddur er í húsi þínu, og eins þann, sem þú hefir verði keyptan, og þannig sé minn sáttmáli í yðar holdi sem ævinlegur sáttmáli.

¹⁴ En óumskorinn karlmaður, sá er ekki er umskorinn á holdi yfirhúðar sinnar, hann skal upprættur verða úr þjóð sinni. Sáttmála minn hefir hann rofið."

¹⁵ Guð sagði við Abraham: "Saraí konu þína skalt þú ekki lengur nefna Saraí, heldur skal hún heita Sara.

¹⁶ Og ég mun blessa hana, og með henni mun ég einnig gefa þér son. Og ég mun blessa hana, og hún skal verða ættmóðir heilla þjóða, hún mun verða ættmóðir þjóðkonunga."

¹⁷ Þá féll Abraham fram á ásjónu sína og hló og hugsaði með sjálfum sér: "Mun hundrað ára gamall maður eignast barn, og mun Sara níræð barn ala?"

¹⁸ Og Abraham sagði við Guð: "Ég vildi að Ísmael mætti lifa fyrir þínu augliti!"

¹⁹ Og Guð mælti: "Vissulega skal Sara kona þín fæða þér son, og þú skalt nefna hann Ísak, og ég mun gjöra sáttmála við hann sem ævinlegan sáttmála fyrir niðja hans eftir hann.

²⁰ Og að því er Ísmael snertir hefi ég bænheyrt þig. Sjá, ég mun blessa hann og gjöra hann frjósaman og margfalda hann mikillega. Tólf þjóðhöfðingja mun hann geta, og ég mun gjöra hann að mikilli þjóð.

²¹ En minn sáttmála mun ég gjöra við Ísak, sem Sara mun fæða þér um þessar mundir á næsta ári."

²² Og er Guð hafði lokið tali sínu við Abraham, sté hann upp frá honum.

²³ Þá tók Abraham son sinn Ísmael og alla, sem fæddir voru í hans húsi, og alla, sem hann hafði verði keypta, allt karlkyn meðal heimamanna Abrahams, og umskar hold yfirhúðar þeirra á þessum sama degi, eins og Guð hafði boðið honum.

- ²⁴ Abraham var níutíu og níu ára gamall, er hann var umskorinn á holdi yfirhúðar sinnar.
- ²⁵ Og Ísmael sonur hans var þrettán ára, er hann var umskorinn á holdi yfirhúðar sinnar.
- ²⁶ Á þessum sama degi voru þeir umskornir Abraham og Ísmael sonur hans,
- ²⁷ og allir hans heimamenn. Bæði þeir, er heima voru fæddir, og eins þeir, sem verði voru keyptir af útlendingum, voru umskornir með honum.

KAFLA 18

Drottinn birtist Abraham í Mamrelundi, er hann sat í tjaldðyrum sínum í miðdegishitanum.

² Og hann hóf upp augu sín og litaðist um, og sjá, þrír menn stóðu gagnvart honum. Og er hann sá þá, skundaði hann til móts við þá úr tjaldðyrum sínum og laut þeim til jarðar

³ og mælti: "Herra minn, hafi ég fundið náð í augum þínum, þá gakk eigi fram hjá þjóni þínum.

⁴ Leyfið, að sótt sé lítið eitt af vatni, að þér megið þvo fætur yðar, og hvílið yður undir trénu.

⁵ Og ég ætla að sækja brauðbita, að þér megið styrkja hjörtu yðar, - síðan getið þér haldið áfram ferðinni, - úr því að þér fóruð hér um hjá þjóni yðar." Og þeir svöruðu: "Gjörðu eins og þú hefir sagt."

⁶ Þá flýtti Abraham sér inn í tjaldið til Söru og mælti: "Sæktu nú sem skjótast þrjá mæla hveitimjöls, hnoðaðu það og bakaðu kökur."

⁷ Og Abraham skundaði til nautanna og tók kálf, ungan og vænan, og fékk sveini sínum, og hann flýtti sér að matbúa hann.

⁸ Og hann tók áfir og mjólk og kálfinn, sem hann hafði matbúið, og setti fyrir þá, en sjálfur stóð hann frammi fyrir þeim undir trénu, meðan þeir mötuðust.

⁹ Þá sögðu þeir við hann: "Hvar er Sara kona þín?" Hann svaraði: "Þarna inni í tjaldinu."

¹⁰ Og Drottinn sagði: "Vissulega mun ég aftur koma til þín að ári liðnu í sama mund, og mun þá Sara kona þín hafa eignast son." En Sara heyrði þetta í dyrum tjaldsins, sem var að baki hans.

¹¹ En Abraham og Sara voru gömul og hnigin á efra aldur, svo að kvenlegir eðlishættir voru horfnir frá Söru.

¹² Og Sara hló með sjálfri sér og mælti: "Eftir að ég er gömul orðin, skyldi ég þá á munúð hyggja, þar sem bóndi minn er einnig gamall?"

¹³ Þá sagði Drottinn við Abraham: "Hví hlær Sara og segir: „Mun það satt, að ég skuli barn fæða svo gömul?"

¹⁴ Er Drottni nokkuð ómáttugt? Á sinni tíð að vori mun ég aftur koma til þín, og Sara hefir þá eignast son."

¹⁵ Og Sara neitaði því og sagði: "Eigi hló ég," því að hún var hrædd. En hann sagði: "Jú, víst hlóst þú."

¹⁶ Því næst tóku mennirnir sig upp þaðan og horfðu niður til Sódómu, en Abraham gekk með þeim til að fylgja þeim á veg.

¹⁷ Þá sagði Drottinn: "Skyldi ég dylja Abraham þess, sem ég ætla að gjöra,

¹⁸ þar sem Abraham mun verða að mikilli og voldugri þjóð, og allar þjóðir jarðarinnar munu af honum blessun hljóta?

¹⁹ Því að ég hefi útvalið hann, til þess að hann bjóði börnum sínum og húsi sínu eftir sig, að þau varðveiti vegu Drottins með því að iðka rétt og réttlæti, til þess að Drottinn láti koma fram við Abraham það, sem hann hefir honum heitið."

- 20** Og Drottinn mælti: "Hrópið yfir Sódómu og Gómorru er vissulega mikið, og synd þeirra er vissulega mjög þung.
- 21** Ég ætla því að stíga niður þangað til þess að sjá, hvort þeir hafa fullkomlega aðhafst það, sem hrópað er um. En sé eigi svo, þá vil ég vita það."
- 22** Og mennirnir sneru í brott þaðan og héldu til Sódómu, en Abraham stóð enn þá frammi fyrir Drottni.
- 23** Og Abraham gekk fyrir hann og mælti: "Hvort munt þú afmá hina réttlátu með hinum óguðlegu?
- 24** Vera má, að fimmtíu réttlátir séu í borginni. Hvort munt þú afmá þá og ekki þyrma staðnum vegna þeirra fimmtíu réttlátu, sem þar eru?
- 25** Fjarri sé það þér að gjöra slíkt, að deyða hina réttlátu með hinum óguðlegu, svo að eitt gangi yfir réttláta og óguðlega. Fjarri sé það þér! Mun dómari alls jarðríkis ekki gjöra rétt?"
- 26** Og Drottinn mælti: "Finni ég í Sódómu fimmtíu réttláta innan borgar, þá þyrmi ég öllum staðnum þeirra vegna."
- 27** Abraham svaraði og sagði: "Æ, ég hefi dirfst að tala við Drottin, þótt ég sé duft eitt og aska.
- 28** Vera má, að fimm skorti á fimmtíu réttláta. Munt þú eyða alla borgina vegna þessara fimm?" Þá mælti hann: "Eigi mun ég eyða hana, finni ég þar fjörutíu og fimm."
- 29** Og Abraham hélt áfram að tala við hann og mælti: "Vera má, að þar finnist ekki nema fjörutíu." En hann svaraði: "Vegna þeirra fjörutíu mun ég láta það ógjört."
- 30** Og hann sagði: "Ég bið þig, Drottinn, að þú reiðist ekki, þó að ég tali. Vera má að þar finnist ekki nema þrjátíu." Og hann svaraði: "Ég mun ekki gjöra það, finni ég þar þrjátíu."
- 31** Og hann sagði: "Æ, ég hefi dirfst að tala við Drottin! Vera má, að þar finnist ekki nema tuttugu." Og hann mælti: "Ég mun ekki eyða hana vegna þeirra tuttugu."
- 32** Og hann mælti: "Ég bið þig, Drottinn, að þú reiðist ekki, þó að ég tali enn aðeins í þetta sinn. Vera má að þar finnist aðeins tíu." Og hann sagði: "Ég mun ekki eyða hana vegna þeirra tíu."
- 33** Og Drottinn fór í brott, er hann hafði lokið tali sínu við Abraham, en Abraham hvarf aftur heimleiðis.

KAFLA 19

Englarnir tveir komu um kveldið til Sódómu. Sat Lot í borgarhliði. Og er hann sá þá, stóð hann upp í móti þeim og hneigði ásjónu sína til jarðar.

2 Því næst mælti hann: "Heyrið, herrar mínir, sýnið lítillæti og komið inn í hús þjóns ykkar, og verið hér í nótt og þvoið fætur ykkar. Getið þið þá risið árla á morgun og farið leiðar ykkar." En þeir sögðu: "Nei, við ætlum að hafast við á strætinu í nótt."

3 Þá lagði hann mikið að þeim, uns þeir fóru inn til hans og gengu inn í hús hans. Og hann bjó þeim máltíð og bakaði ósýrt brauð, og þeir neyttu.

4 En áður en þeir gengu til hvíldar, slógu borgarmenn, mennirnir í Sódómu, hring um húsið, bæði ungir og gamlir, allur múgurinn hvaðanæva.

5 Og þeir kölluðu á Lot og sögðu við hann: "Hvar eru mennirnir, sem komu til þín í kveld? Leið þú þá út til vor, að vér megum kenna þeirra."

6 Lot gekk þá út til þeirra, út fyrir dyrnar, og lokaði hurðinni að baki sér.

7 Og hann sagði: "Fyrir hvern mun, bræður mínir, fremjið ekki óhæfu.

8 Sjá, ég á tvær dætur, sem ekki hafa karlmanns kennt. Ég skal leiða þær út til yðar, gjörð

við þær sem yður gott þykir. Aðeins megið þér ekkert gjöra þessum mönnum, úr því að þeir eru komnir undir skugga þaks míns."

⁹ Þá æptu þeir: "Haf þig á burt!" og sögðu: "Þessi náungi er hingað kominn sem útlendingur og vill nú stöðugt vera að síða oss. Nú skulum vér leika þig enn verr en þá." Og þeir gjörðu ákaflega þröng að honum, að Lot, og gengu nær til að brjóta upp dyrnar.

¹⁰ Þá seildust mennirnir út og drógu Lot til sín inn í húsið og lokuðu dyrunum.

¹¹ En þá, sem voru úti fyrir dyrum hússins, slógu þeir með blindu, smáa og stóra, svo að þeir urðu að gefast upp við að finna dyrnar.

¹² Mennirnir sögðu við Lot: "Átt þú hér nokkra fleiri þér nákomna? Tengdasyni, syni, dætur? Alla í borginni, sem þér eru áhangandi, skalt þú hafa á burt hédan,

¹³ því að við munum eyða þennan stað, af því að hrópið yfir þeim fyrir Drottni er mikið, og Drottinn hefir sent okkur til að eyða borgina."

¹⁴ Þá gekk Lot út og talaði við tengdasyni sína, sem ætluðu að ganga að eiga dætur hans, og mælti: "Standið upp skjótt og farið úr þessum stað, því að Drottinn mun eyða borgina." En tengdasynir hans hugðu, að hann væri að gjöra að gamni sínu.

¹⁵ En er dagur rann, ráku englarnir eftir Lot og sögðu: "Statt þú upp skjótt! Tak þú konu þína og báðar dætur þínar, sem hjá þér eru, svo að þú fyrirfarist ekki vegna syndar borgarinnar."

¹⁶ En er hann hikaði við, tóku mennirnir í hönd honum og í hönd konu hans og í hönd báðum dætrum hans, af því að Drottinn vildi þyrma honum, og leiddu hann út og létu hann út fyrir borgina.

¹⁷ Og er þeir höfðu leitt þau út, sögðu þeir: "Forða þér, líf þitt liggur við! Lít ekki aftur fyrir þig og nem hvergi staðar á öllu sléttlendinu, forða þér á fjöll upp, að þú farist eigi."

¹⁸ Þá sagði Lot við þá: "Æ nei, herra!

¹⁹ Sjá, þjónn þinn hefir fundið náð í augum þínum, og þú hefir sýnt á mér mikla miskunn að láta mig halda lífi. En ég get ekki forðað mér á fjöll upp, ógæfan getur komið yfir mig og ég dáíð.

²⁰ Sjá, þarna er borg í nánd, þangað gæti ég flúið, og hún er lítil. Ég vil forða mér þangað - er hún ekki lítil? - og ég mun halda lífi."

²¹ Drottinn sagði við hann: "Sjá, ég hefi einnig veitt þér þessa bæn, að leggja ekki í eyði borgina, sem þú talaðir um.

²² Flýtt þér! Forða þér þangað, því að ég get ekkert gjört, fyrr en þú kemst þangað." Vegna þessa nefna menn borgina Sóar.

²³ Sólin var runnin upp yfir jörðina, er Lot kom til Sóar.

²⁴ Og Drottinn lét rigna yfir Sódómu og Gómorru brennisteini og eldi frá Drottni, af himni.

²⁵ Og hann gjöreyddi þessar borgir og allt sléttlendið og alla íbúa borganna og gróður jarðarinnar.

²⁶ En kona hans leit við að baki honum og varð að saltstöpli.

²⁷ Abraham gekk snemma morguns þangað, er hann hafði staðið frammi fyrir Drottni.

²⁸ Og hann horfði niður á Sódómu og Gómorru og yfir allt sléttlendið og sá, að reyk lagði upp af jörðinni, því líkast sem reykur úr ofni.

²⁹ En er Guð eyddi borgirnar á sléttlendinu, minntist Guð Abrahams og leiddi Lot út úr eyðingunni, þá er hann lagði í eyði borgirnar, sem Lot hafði búið í.

³⁰ Lot fór frá Sóar upp á fjöllin og staðnæmdist þar og báðar dætur hans með honum, því að hann óttaðist að vera kyrr í Sóar, og hann hafðist við í helli, hann og báðar dætur hans.

³¹ Þá sagði hin eldri við hina yngri: "Faðir okkar er gamall, og enginn karlmaður er eftir á

jörðinni, sem samfarir megi við okkur hafa, eins og siðvenja er til alls staðar á jörðinni.

³² Kom þú, við skulum gefa föður okkar vín að drekka og leggjast hjá honum, að við megum kveikja kyn af föður okkar."

³³ Síðan gáfu þær föður sínum vín að drekka þá nótt, og hin eldri fór og lagðist hjá föður sínum. En hann varð hvorki var við, að hún lagðist niður, né að hún reis á fætur.

³⁴ Og morguninn eftir sagði hin eldri við hina yngri: "Sjá, í nótt lá ég hjá föður mínum. Við skulum nú einnig í nótt gefa honum vín að drekka. Far þú síðan inn og leggst hjá honum, að við megum kveikja kyn af föður okkar."

³⁵ Síðan gáfu þær föður sínum vín að drekka einnig þá nótt, og hin yngri tók sig til og lagðist hjá honum. En hann varð hvorki var við, að hún lagðist niður, né að hún reis á fætur.

³⁶ Þannig urðu báðar dætur Lots þungaðar af völdum föður síns.

³⁷ Hin eldri ól son og nefndi hann Móab. Hann er ættfaðir Móabíta allt til þessa dags.

³⁸ Og hin yngri ól einnig son og nefndi hann Ben-Ammí. Hann er ættfaðir Ammóníta allt til þessa dags.

KAFLA 20

Nú flutti Abraham sig þaðan til Suðurlandsins og settist að milli Kades og Súr og dvaldist um hríð í Gerar.

² Og Abraham sagði um Söru konu sína: "Hún er systir mín." Þá sendi Abímelek konungur í Gerar menn og lét sækja Söru.

³ En Guð kom til Abímeleks í draumi um nóttina og sagði við hann: "Sjá, þú skalt deyja vegna konu þeirrar, sem þú hefir tekið, því að hún er gift kona."

⁴ En Abímelek hafði ekki komið nærri henni. Og hann sagði: "Drottinn, munt þú einnig vilja deyða saklaust fólk?"

⁵ Hefir hann ekki sagt við mig: 'Hún er systir mín'? og hún sjálf hefir einnig sagt: 'Hann er bróðir minn?' Í einlægni hjarta míns og með hreinum höndum hefi ég gjört þetta."

⁶ Og Guð sagði við hann í draumnum: "Víst veit ég, að þú gjörðir þetta í einlægni hjarta þíns, og ég hefi einnig varðveitt þig frá að syndga gegn mér. Fyrir því leyfði ég þér ekki að snerta hana.

⁷ Fá því nú manninum konu hans aftur, því að hann er spámaður, og mun hann biðja fyrir þér, að þú megir lífi halda. En ef þú skilar henni ekki aftur, þá skalt þú vita, að þú munt vissulega deyja, þú og allir, sem þér tilheyrir."

⁸ Abímelek reis árla um morguninn og kallaði til sín alla þjóna sína og greindi þeim frá öllu þessu. Og mennirnir urðu mjög óttaslegnir.

⁹ Og Abímelek lét kalla Abraham til sín og sagði við hann: "Hvað hefir þú gjört oss? Og hvað hefi ég misgjört við þig, að þú skyldir leiða svo stóra synd yfir mig og ríki mitt? Verk, sem enginn skyldi fremja, hefir þú framið gegn mér."

¹⁰ Og Abímelek sagði við Abraham: "Hvað gekk þér til að gjöra þetta?"

¹¹ Þá mælti Abraham: "Ég hugsaði: 'Vart mun nokkur guðsótti vera á þessum stað, og þeir munu drepa mig vegna konu minnar.'

¹² Og þar að auki er hún sannlega systir mín, samfeðra, þótt eigi séum við sammæðra, og hún varð kona mín.

¹³ Og þegar Guð lét mig fara úr húsi föður míns, sagði ég við hana: 'Þessa góðsemi verður þú að sýna mér: Hvar sem við komum, þá segðu um mig: Hann er bróðir minn.'"

- ¹⁴ Þá tók Abímelek sauði, naut, þræla og ambáttir og gaf Abraham og fékk honum aftur Söru konu hans.
- ¹⁵ Og Abímelek sagði: "Sjá, land mitt stendur þér til boða. Bú þú þar sem þér best líkar."
- ¹⁶ Og við Söru sagði hann: "Sjá, ég gef bróður þínum þúsund sikla silfurs. Sjá, það sé þér uppreist í augum allra þeirra, sem með þér eru, og ert þú þannig réttlætt fyrir öllum."
- ¹⁷ Og Abraham bað til Guðs fyrir honum, og Guð læknaði Abímelek og konu hans og ambáttir, svo að þær ólu börn.
- ¹⁸ Því að Drottinn hafði lokað sérhverjum móðurkviði í húsi Abímeleks sakir Söru, konu Abrahams.

KAFLA 21

Drottinn vitjaði Söru, eins og hann hafði lofað, og Drottinn gjörði við Söru eins og hann hafði sagt.

² Og Sara varð þunguð og fæddi Abraham son í elli hans, um þær mundir, sem Guð hafði sagt honum.

³ Og Abraham gaf nafn syni sínum, þeim er honum fæddist, sem Sara fæddi honum, og kallaði hann Ísak.

⁴ Abraham umskar Ísak son sinn, þá er hann var átta daga gamall, eins og Guð hafði boðið honum.

⁵ En Abraham var hundrað ára gamall, þegar Ísak sonur hans fæddist honum.

⁶ Sara sagði: "Guð hefir gjört mig að athlægi. Hver sem heyrir þetta, mun hlæja að mér."

⁷ Og hún mælti: "Hver skyldi hafa sagt við Abraham, að Sara mundi hafa börn á brjósti, og þó hefi ég alið honum son í elli hans."

⁸ Sveinninn óx og var vaninn af brjósti, og Abraham gjörði mikla veislu þann dag, sem Ísak var tekinn af brjósti.

⁹ En Sara sá son Hagar hinnar egypsku, er hún hafði fætt Abraham, að leik með Ísak, syni hennar.

¹⁰ Þá sagði hún við Abraham: "Rek þú burt ambátt þessa og son hennar, því að ekki skal sonur þessarar ambáttar taka arf með syni mínum, með Ísak."

¹¹ En Abraham sárnaði þetta mjög vegna sonar síns.

¹² Þá sagði Guð við Abraham: "Lát þig ekki taka sárt til sveinsins og ambáttar þinnar. Hlýð þú Söru í öllu því, er hún segir þér, því að afkomendur þínir munu verða kenndir við Ísak.

¹³ En ég mun einnig gjöra ambáttarsoninn að þjóð, því að hann er þitt afkvæmi."

¹⁴ Og Abraham reis árla næsta morgun, tók brauð og vatnsbelg og fékk Hagar, en sveinninn lagði hann á herðar henni og lét hana í burtu fara. Hún hélt þá af stað og reikaði um eyðimörkina Beerseba.

¹⁵ En er vatnið var þrotið á leglinum, lagði hún sveinninn inn undir einn runnann.

¹⁶ Því næst gekk hún burt og settist þar gegnt við, svo sem í örskots fjarlægð, því að hún sagði: "Ég get ekki horft á að barnið deyí." Og hún settist þar gegnt við og tók að gráta hástöfum.

¹⁷ En er Guð heyrði hljóð sveinsins, þá kallaði engill Guðs til Hagar af himni og mælti til hennar: "Hvað gengur að þér, Hagar? Vertu óhrædd, því að Guð hefir heyrt til sveinsins, þar sem hann liggur.

¹⁸ Statt þú upp, reistu sveinninn á fætur og leiddu hann þér við hönd, því að ég mun gjöra hann að mikilli þjóð."

- ¹⁹ Og Guð lauk upp augum hennar, svo að hún sá vatnsbrunn. Fór hún þá og fyllti belginn vatni og gaf sveininum að drekka.
- ²⁰ Og Guð var með sveininum, og hann óx upp og hafðist við í eyðimörkinni og gjörðist bogmaður.
- ²¹ Og hann hafðist við í Paraneyðimörk, og móðir hans tók honum konu af Egyptalandi.
- ²² Um sömu mundir bar svo til, að Abímelek og hershöfðingi hans Píkól mæltu þannig við Abraham: "Guð er með þér í öllu, sem þú gjörir.
- ²³ Vinn mér nú eið að því hér við Guð, að þú skulir eigi breyta sviksamlega, hvorki við mig né afkomendur mína. Þú skalt auðsýna mér og landinu, sem þú dvelst í sem útlendingur, hina sömu góðsemi og ég hefi auðsýnt þér."
- ²⁴ Og Abraham mælti: "Ég skal vinna þér eið að því."
- ²⁵ En Abraham átaldi Abímelek fyrir vatnsbrunninn, sem þrælar Abímeleks höfðu tekið með ofríki.
- ²⁶ Þá sagði Abímelek: "Ekki veit ég, hver það hefir gjört. Hvorki hefir þú sagt mér það né hefi ég heldur heyrt það fyrr en í dag."
- ²⁷ Þá tók Abraham sauði og naut og gaf Abímelek, og þeir gjörðu sáttmála sín í milli.
- ²⁸ Og Abraham tók frá sjö gimbrar af hjörðinni.
- ²⁹ Þá mælti Abímelek til Abrahams: "Hvað skulu þessar sjö gimbrar, sem þú hefir tekið frá?"
- ³⁰ Hann svaraði: "Við þessum sjö gimbrum skalt þú taka af minni hendi, til vitnis um að ég hefi grafið þennan brunn."
- ³¹ Þess vegna heitir sá staður Beerseba, af því að þeir sóru þar báðir.
- ³² Þannig gjörðu þeir sáttmála í Beerseba. Síðan tók Abímelek sig upp og Píkól hershöfðingi hans og sneru aftur til Filistalands.
- ³³ Abraham gróðursetti tamarisk-runns í Beerseba og ákallaði þar nafn Drottins, Hins Eilífa Guðs.
- ³⁴ Og Abraham dvaldist lengi í Filistalandi.

KAFLA 22

Eftir þessa atburði freistaði Guð Abrahams og mælti til hans: "Abraham!" Hann svaraði: "Hér er ég."

- ² Hann sagði: "Tak þú einkason þinn, sem þú elskar, hann Ísak, og far þú til Móríalands og fórna honum þar að brennifórni á einu af fjöllumunum, sem ég mun segja þér til."
- ³ Abraham var árla á fótum næsta morgun og lagði á asna sinn, og tók með sér tvo sveina sína og Ísak son sinn. Og hann klauf viðinn til brennifórnarinnar, tók sig upp og hélt af stað, þangað sem Guð sagði honum.
- ⁴ Á þriðja degi hóf Abraham upp augu sín og sá staðinn álengdar.
- ⁵ Þá sagði Abraham við sveina sína: "Bíðið hér hjá asnanum, en við smásveinninn munum ganga þangað til að biðjast fyrir, og komum svo til ykkar aftur."
- ⁶ Og Abraham tók brennifórnaviðinn og lagði syni sínum Ísak á herðar, en tók eldinn og hnífinn sér í hönd. Og svo gengu þeir báðir saman.
- ⁷ Þá mælti Ísak við Abraham föður sinn: "Faðir minn!" Hann svaraði: "Hér er ég, sonur minn!" Hann mælti: "Hér er eldurinn og viðurinn, en hvar er sauðurinn til brennifórnarinnar?"
- ⁸ Og Abraham sagði: "Guð mun sjá sér fyrir sauð til brennifórnarinnar, sonur minn." Og

svo gengu þeir báðir saman.

⁹ En er þeir komu þangað, er Guð hafði sagt honum, reisti Abraham þar altari og lagði viðinn á, og batt son sinn Ísak og lagði hann upp á altarið, ofan á viðinn.

¹⁰ Og Abraham rétti út hönd sína og tók hnífinn til að slátra syni sínum.

¹¹ Þá kallaði engill Drottins til hans af himni og mælti: "Abraham! Abraham!" Hann svaraði: "Hér er ég."

¹² Hann sagði: "Legg þú ekki hönd á sveininn og gjör þú honum ekkert, því að nú veit ég, að þú óttast Guð, þar sem þú synjaðir mér ekki um einkason þinn."

¹³ Þá varð Abraham litið upp, og hann sá hrút bak við sig, sem var fastur á hornunum í hrísrunni. Og Abraham fór og tók hrútinn og bar hann fram að brennifórn í stað sonar síns.

¹⁴ Og Abraham kallaði þennan stað "Drottinn sér," svo að það er málteki allt til þessa dags: "Á fjallinu, þar sem Drottinn birtist."

¹⁵ Engill Drottins kallaði annað sinn af himni til Abrahams

¹⁶ og mælti: "Ég sver við sjálfan mig," segir Drottinn, "að fyrst þú gjörðir þetta og synjaðir mér eigi um einkason þinn,

¹⁷ þá skal ég ríkulega blessa þig og stórum margfalda kyn þitt, sem stjörnur á himni, sem sand á sjávarströnd. Og niðjar þínir skulu eignast borgarhlíð óvina sinna.

¹⁸ Og af þínu afkvæmi skulu allar þjóðir á jörðinni blessun hljóta, vegna þess að þú hlýddir minni röddu."

¹⁹ Eftir það fór Abraham aftur til sveina sinna, og þeir tóku sig upp og fóru allir saman til Beerseba. Og Abraham bjó enn um hríð í Beerseba.

²⁰ Eftir þetta bar svo við, að Abraham var sagt: "Sjá, Milka hefir og fætt bróður þínum Nahor sonu:

²¹ Ús, frumgetning hans, og Bús, bróður hans, og Kemúel, ættföður Aramea,

²² og Kesed, Kasó, Píldas, Jídlaf og Betúel." En Betúel gat Rebekku.

²³ Þessa átta fæddi Milka Nahor, bróður Abrahams.

²⁴ Og hann átti hjákonu, sem hét Reúma. Hún ól honum og sonu, þá Teba, Gaham, Tahas og Maaka.

KAFLA 23

Dagar Söru voru hundrað tuttugu og sjö ár, það var aldur Söru.

² Og Sara dó í Kirjat Arba (það er Hebron) í Kanaanlandi. Og Abraham fór til að harma Söru og gráta hana.

³ Síðan gekk hann burt frá líkinu og kom að máli við Hetíta og sagði:

⁴ "Ég er aðkomandi og útlendingur meðal yðar. Látið mig fá legstað til eignar hjá yður, að ég megi koma líkinu frá mér og jarða það."

⁵ Þá svöruðu Hetítar Abraham og sögðu:

⁶ "Heyr oss fyrir hvern mun, herra minn. Þú ert Guðs höfðingi vor á meðal. Jarða þú líkið í hinum besta af legstöðum vorum. Enginn meðal vor skal meina þér legstað sinn, að þú megir jarða líkið."

⁷ Þá stóð Abraham upp og hneigði sig fyrir landslýðnum, fyrir Hetítum,

⁸ og mælti við þá: "Ef það er yðar vilji, að ég megi jarða líkið og koma því frá mér, þá heyrið mig og biðjið fyrir mig Efron Sóarsson,

⁹ að hann láti mig fá Makpelahelli, sem hann á og er yst í landeign hans. Hann láti mig fá

hann fyrir fullt verð til grafreits meðal yðar."

¹⁰ En Efron sat þar meðal Hetíta. Þá svaraði Hetítinn Efron Abraham, í viðurvist Hetíta, frammi fyrir öllum þeim, sem gengu út og inn um borgarhlið hans, og mælti:

¹¹ "Nei, herra minn, heyr mig! Landið gef ég þér, og hellinn, sem í því er, hann gef ég þér líka. Í auglýsingu samlanda minna gef ég þér hann. Jarða þú þar líkið."

¹² Þá hneigði Abraham sig fyrir landslýðnum,

¹³ mælti því næst til Efrons í viðurvist landslýðsins á þessa leið: "Heyr nú, gef gaum að máli mínu! Ég greiði fé fyrir landið. Tak þú við því af mér, að ég megi jarða líkið þar."

¹⁴ Þá svaraði Efron Abraham og mælti:

¹⁵ "Herra minn, gef fyrir hvern mun gaum að máli mínu! Jörð, sem er fjögur hundruð silfursikla virði, hvað er það okkar í milli? Jarða þú líkið."

¹⁶ Og Abraham lét að orðum Efrons, og Abraham vó Efron silfrið, sem hann hafði til tekið í viðurvist Hetíta, fjögur hundruð sikla í gangsilfri.

¹⁷ Þannig var landeign Efrons, sem er hjá Makpela gegnt Mamre, landeignin og hellirinn, sem í henni var, og öll trén, er í landeigninni voru, innan takmarka hennar hringinn í kring,

¹⁸ fest Abraham til eignar, í viðurvist Hetíta, frammi fyrir öllum, sem út og inn gengu um borgarhlið hans.

¹⁹ Eftir það jarðaði Abraham Söru konu sína í helli Makpelalands gegnt Mamre (það er Hebron) í Kanaanlandi.

²⁰ Þannig fékk Abraham landið og hellinn, sem í því var, hjá Hetítum til eignar fyrir grafreit.

KAFLA 24

Abraham var gamall og hniginn að aldri, og Drottinn hafði blessað Abraham í öllu.

² Þá sagði Abraham við þjón sinn, þann er elstur var í húsi hans og umsjónarmaður yfir öllu, sem hann átti:

³ "Legg þú hönd þína undir lend mína, og vinn mér eið að því við Drottin, Guð himinsins og Guð jarðarinnar, að þú skulir ekki taka syni mínum til handa konu af dætrum Kanaaníta, er ég bý á meðal,

⁴ heldur skaltu fara til föðurlands míns og til ættfólks míns, og taka konu handa Ísak syni mínum."

⁵ Þjónninn svaraði honum: "En ef konan vill ekki fara með mér til þessa lands, á ég þá að fara með son þinn aftur í það land, sem þú fórst úr?"

⁶ Og Abraham sagði við hann: "Varastu að fara með son minn þangað!"

⁷ Drottinn, Guð himinsins, sem tók mig úr húsi föður míns og úr ættlandi mínu, hann sem hefir talað við mig og svarið mér og sagt: 'Þínum niðjum mun ég gefa þetta land,' hann mun senda engil sinn á undan þér, að þú megir þaðan fá syni mínum konu.

⁸ Og vilji konan ekki fara með þér, þá ertu leystur af eiðnum. En með son minn mátt þú ekki fyrir nokkurn mun fara þangað aftur."

⁹ Þá lagði þjónninn hönd sína undir lend Abrahams húsbónda síns og vann honum eið að þessu.

¹⁰ Þá tók þjónninn tíu úlfalda af úlföldum húsbónda síns og lagði af stað, og hafði með sér alls konar dýrgripa húsbónda síns. Og hann tók sig upp og hélt til Mesópótamíu, til borgar Nahors.

¹¹ Og hann áði úlföldunum utan borgar hjá vatnsbrunni að kveldi dags, í það mund, er konur voru vanar að ganga út að ausa vatn.

- ¹² Og hann mælti: "Drottinn, Guð húsbónda míns Abrahams. Lát mér heppnast erindi mitt í dag og auðsýn miskunn húsbónda mínum Abraham.
- ¹³ Sjá, ég stend við vatnslind, og dætur bæjarmanna ganga út að ausa vatn.
- ¹⁴ Og ef sú stúlka, sem ég segi við: 'Tak niður skjólu þína, að ég megi drekka,' svarar: 'Drekk þú, og ég vil líka brynna úlföldum þínum,' - hún sé sú, sem þú hefir fyrirhugað þjóni þínum Ísak, og af því mun ég marka, að þú auðsýnir miskunn húsbónda mínum."
- ¹⁵ Áður en hann hafði lokið máli sínu, sjá, þá kom Rebekka, dóttir Betúels, sonar Milku, konu Nahors, bróður Abrahams, og bar hún skjólu sína á öxlinni.
- ¹⁶ En stúlkan var einkar fríð sýnum, mey, og enginn maður hafði kennt hennar. Hún gekk niður að lindinni, fyllti skjólu sína og gekk aftur upp frá lindinni.
- ¹⁷ Þá hljóp þjónninn móti henni og mælti: "Gef mér vatnssopa að drekka úr skjólu þinni."
- ¹⁸ Og hún svaraði: "Drekk, herra minn!" Og hún tók jafnskjótt skjóluna niður af öxlinni í hönd sér og gaf honum að drekka.
- ¹⁹ Og er hún hafði gefið honum að drekka, mælti hún: "Líka skal ég ausa vatn úlföldum þínum, uns þeir hafa drukkið nægju sína."
- ²⁰ Og hún flýtti sér og steypiti úr skjólu sinni í vatnstokkinn, og hljóp svo aftur að brunninum að ausa vatn. Og hún jós vatn öllum úlföldum hans.
- ²¹ En maðurinn starði á hana þegjandi, til þess að komast að raun um, hvort Drottinn hefði látið ferð hans heppnast eða ekki.
- ²² En er úlfaldar hans höfðu drukkið nægju sína, tók maðurinn nefhring úr gulli, sem vó hálfan sikil, og tvö armbönd og dró á hendur henni. Vógu þau tíu sikla gulls.
- ²³ Því næst mælti hann: "Hvers dóttir ert þú? Segðu mér það. Er rúm í húsi föður þíns til að hýsa oss í nótt?"
- ²⁴ Og hún sagði við hann: "Ég er dóttir Betúels, sonar Milku, sem hún ól Nahor."
- ²⁵ Þá sagði hún við hann: "Vér höfum yfrið nóg bæði af hálmi og fóðri, og einnig húsrúm til gistingar."
- ²⁶ Þá laut maðurinn höfði, bað til Drottins
- ²⁷ og mælti: "Lofaður sé Drottinn, Guð Abrahams húsbónda míns, sem hefir ekki dregið í hlé miskunn sína og trúfesti við húsbónda minn. Mig hefir Drottinn leitt veginn til húss frænda húsbónda míns."
- ²⁸ Stúlkan skundaði heim og sagði í húsi móður sinnar frá því, sem við hafði borið.
- ²⁹ Rebekka átti bróður, sem Laban hét, og Laban hljóp til mannsins út að lindinni.
- ³⁰ Og er hann sá hringinn og armböndin á höndum systur sinnar og heyrði orð Rebekku systur sinnar, sem sagði: "Svona talaði maðurinn við mig," þá fór hann til mannsins. Og sjá, hann stóð hjá úlföldunum við lindina.
- ³¹ Og hann sagði: "Kom þú inn, blessaður af Drottni. Hví stendur þú hér úti? Ég hefi rýmt til í húsinu, og staður er fyrir úlfalda þína."
- ³² Þá gekk maðurinn inn í húsið, og Laban spretti af úlföldunum og gaf þeim hálmi og fóður, en færði honum vatn til að þvo fætur sína og fætur þeirra manna, sem voru með honum.
- ³³ Og matur var fram borinn fyrir hann, en hann sagði: "Eigi vil ég matar neyta fyrr en ég hefi borið upp erindi mitt." Og menn svöruðu: "Tala þú!"
- ³⁴ Hann mælti: "Ég er þjónn Abrahams.
- ³⁵ Drottinn hefir ríkulega blessað húsbónda minn, svo að hann er orðinn auðmaður. Hann hefir gefið honum sauði og naut, silfur og gull, þræla og ambáttir, úlfalda og asna.
- ³⁶ Og Sara, kona húsbónda míns, hefir alið húsbónda mínum son í elli sinni, og honum

hefir hann gefið allt, sem hann á.

37 Og húsbóndi minn tók af mér eið og sagði: „Þú mátt eigi konu taka syni mínum af dætrum Kanaaníta, er ég bý hjá,

38 heldur skalt þú fara í hús föður míns og til ættingja minna og taka syni mínum konu.'

39 Og ég sagði við húsbónda minn: „Vera má, að konan vilji ekki fara með mér.'

40 Og hann svaraði mér: „Drottinn, fyrir hvers auglýsing ég hefi gengið, mun senda engil sinn með þér og láta ferð þína heppnast, svo að þú megir fá konu til handa syni mínum af ætt minni og úr húsi föður míns.

41 Þá skaltu vera laus við þann eið, sem þú vinnur mér, ef þú fer til ættingja minna, og vilji þeir ekki gefa þér hana, þá ertu laus við eiðinn, sem ég tek af þér.'

42 Og er ég í dag kom að lindinni, sagði ég: „Drottinn, Guð Abrahams húsbónda míns. Ætli þú að láta þá för lánast, sem ég nú er að fara,

43 þá sjá, ég stend við þessa lind, og fari svo, að sú stúlka, sem kemur hingað til að sækja vatn og ég segi við: Gef mér að drekka vatnssopa úr skjólu þinni, -

44 svarar mér: Drekk þú, og líka skal ég ausa úlföldum þínum vatn, - hún sé sú kona, sem Drottinn hefir fyrirhugað syni húsbónda míns.'

45 En áður en ég hafði lokið þessu tali við sjálfan mig, sjá, þá kom Rebekka út þangað með skjólu sína á öxlinni og gekk niður að lindinni og bar upp vatn. Og ég sagði við hana: „Gef mér að drekka!'

46 Og óðara tók hún skjóluna niður af öxlinni og sagði: „Drekk þú, og líka skal ég brynna úlföldum þínum.' Og ég drakk, og hún brynnti líka úlföldunum.

47 Þá spurði ég hana og mælti: „Hvers dóttir ert þú?' Og hún sagði: „Dóttir Betúels, sonar Nahors, sem Milka ól honum.' Lét ég þá hringinn í nef hennar og armböndin á hendur hennar.

48 Og ég laut höfði og bað til Drottins, og ég lofaði Drottin, Guð Abrahams húsbónda míns, sem hafði leitt mig hinn rétta veg til að taka bróðurdóttur húsbónda míns syni hans til handa.

49 Og nú, ef þér viljið sýna vináttu og tryggð húsbónda mínum, þá segið mér það. En viljið þér það ekki þá segið mér og það, svo að ég geti snúið mér hvort heldur væri til hægri eða vinstri."

50 Þá svöruðu þeir Laban og Betúel og sögðu: "Þetta er frá Drottni komið. Við getum ekkert við þig sagt, hvorki illt né gott.

51 Sjá, Rebekka er á þínu valdi, tak þú hana og far þína leið, að hún verði kona sonar húsbónda þíns, eins og Drottinn hefir sagt."

52 Og er þjónn Abrahams heyrði þessi orð, laut hann til jarðar fyrir Drottni.

53 Og þjónninn tók upp skartgrip af silfri og skartgrip af gulli og klæði, og gaf Rebekku, en bróður hennar og móður gaf hann gersemar.

54 Því næst átu þeir og drukku, hann og mennirnir, sem með honum voru, og gistu þar um nóttina. Er þeir voru risnir úr rekkju um morguninn, mælti hann: "Látið mig nú fara heim til húsbónda míns."

55 Þá svöruðu bróðir hennar og móðir: "Leyf þú stúlkunni að vera hjá oss enn nokkurn tíma eða eina tíu daga. Þá má hún fara."

56 En hann svaraði þeim: "Tefjið mig ekki! Drottinn hefir látið ferð mína heppnast. Leyfið mér að fara heim til húsbónda míns."

57 Þau sögðu þá: "Við skulum kalla á stúlkuna og spyrja hana sjálfa."

58 Þá kölluðu þau á Rebekku og sögðu við hana: "Vilt þú fara með þessum manni?" Og

hún sagði: "Ég vil fara."

⁵⁹ Þá létu þau Rebekku systur sína og fóstur hennar fara með þjóni Abrahams og mönnum hans.

⁶⁰ Þau blessuðu Rebekku og sögðu við hana: "Systir vor, vaxi af þér þúsundir þúsunda og eignist niðjar þínir borgarhlíð fjandmanna sinna!"

⁶¹ Þá tók Rebekka sig upp með þernum sínum, og þær riðu úlföldunum og fóru með manninum. Og þjónninn tók Rebekku og fór leiðar sinnar.

⁶² Ísak hafði gengið að Beer-lahaj-rói, því að hann bjó í Suðurlandinu.

⁶³ Og Ísak hafði gengið út að áliðnum degi til að hugleiða úti á mörkinni, og hann hóf upp augu sín og sá úlfalda koma.

⁶⁴ Og Rebekka leit upp og sá Ísak. Sté hún þá jafnskjótt niður af úlfaldanum.

⁶⁵ Og hún sagði við þjóninn: "Hver er þessi maður, sem kemur á móti oss þarna á mörkinni?" Og þjónninn svaraði: "Það er húsbóndi minn." Þá tók hún skýluna og huldi sig.

⁶⁶ Og þjónninn sagði Ísak frá öllu því, sem hann hafði gjört.

⁶⁷ Og Ísak leiddi hana í tjald Söru móður sinnar, og tók Rebekku og hún varð kona hans og hann elskaði hana. Og Ísak huggaðist af harmi þeim, er hann bar eftir móður sína.

KAFLA 25

Abraham tók sér enn konu. Hún hét Ketúra.

² Og hún ól honum Símran, Joksan, Medan, Midían, Jísbak og Súa.

³ Og Joksan gat Séba og Dedan, og synir Dedans voru Assúrítar, Letúsítar og Leúmmítar.

⁴ Og synir Midíans voru: Efa, Efer, Hanok, Abída og Eldaa. Allir þessir eru niðjar Ketúru.

⁵ Abraham gaf Ísak allt, sem hann átti.

⁶ En sonum þeim, sem Abraham hafði átt með hjákonunum, gaf hann gjafir og lét þá, meðan hann enn var á lífi, fara burt frá Ísak syni sínum í austurátt, til austurlanda.

⁷ Þetta eru ævidagar Abrahams, sem hann lifði, hundrað sjötíu og fimm ár.

⁸ Og Abraham andaðist og dó í góðri elli, gamall og saddur lífdaga, og safnaðist til síns fólks.

⁹ Og Ísak og Ísmael synir hans jörðuðu hann í Makpelahelli í landi Efrons, sonar Hetítans Sóars, sem er gegnt Mamre,

¹⁰ í landi því, sem Abraham hafði keypt af Hetítum, þar var Abraham jarðaður og Sara kona hans.

¹¹ Og eftir andlát Abrahams blessaði Guð Ísak son hans. En Ísak bjó hjá Beer-lahaj-rói.

¹² Þetta er ættartal Ísmaels Abrahamssonar, sem Hagar hin egypska, ambátt Söru, ól honum.

¹³ Og þessi eru nöfn Ísmaels sona, samkvæmt nöfnum þeirra, eftir kynþáttum þeirra. Nebajót var hans frumgetinn son, þá Kedar, Adbeel, Míbsam,

¹⁴ Misma, Dúma, Massa,

¹⁵ Hadar, Tema, Jetúr, Nafis og Kedma.

¹⁶ Þessir eru synir Ísmaels, og þessi eru nöfn þeirra, eftir þorpum þeirra og tjaldbúðum, tólf höfðingjar, eftir ættkvíslum þeirra.

¹⁷ Og þetta voru æviár Ísmaels: hundrað þrjátíu og sjö ár, - þá andaðist hann og dó, og safnaðist til síns fólks.

¹⁸ Og þeir bjuggu frá Havíla til Súr, sem er fyrir austan Egyptaland, í stefnu til Assýríu.

Fyrir austan alla bræður sína tók hann sér bústað.

19 Þetta er saga Ísaks Abrahamssonar. Abraham gat Ísak.

20 Ísak var fertugur að aldri, er hann gekk að eiga Rebekku, dóttur Betúels hins arameíska frá Paddan-aram, systur Labans hins arameíska.

21 Ísak bað Drottin fyrir konu sinni, því að hún var óbyrja, og Drottinn bænheyrði hann, og Rebekka kona hans varð þunguð.

22 Og er börnin hnitluðust í kviði hennar, sagði hún: "Sé það svona, hví lifi ég þá?" Gekk hún þá til fréttu við Drottin.

23 En Drottinn svaraði henni: Þú gengur með tvær þjóðir, og tveir ættleggir munu af skauti þínu kvíslast. Annar verður sterkari en hinn, og hinn eldri mun þjóna hinum yngri.

24 Er dagar hennar fullnuðust, að hún skyldi fæða, sjá, þá voru tvíburar í kviði hennar.

25 Og hinn fyrri kom í ljós, rauður að lit og allur sem loðfeldur, og var hann nefndur Esaú.

26 Og eftir það kom bróðir hans í ljós, og hélt hann um hælinn á Esaú, og var hann nefndur Jakob. En Ísak var sextíu ára, er hún ól þá.

27 Er sveinarnir voru vaxnir, gjörðist Esaú slyngur veiðimaður og hafðist við á heiðum, en Jakob var maður gæfur og bjó í tjöldum.

28 Og Ísak unni Esaú, því að villibráð þótti honum góð, en Rebekka unni Jakob.

29 Einu sinni hafði Jakob soðið rétt nokkurn. Kom þá Esaú af heiðum og var dauðþreyttur.

30 Þá sagði Esaú við Jakob: "Gef mér fljótt að eta hið rauða, þetta rauða þarna, því að ég er dauðþreyttur." Fyrir því nefndu menn hann Edóm.

31 En Jakob mælti: "Seldu mér fyrst frumburðarrétt þinn."

32 Og Esaú mælti: "Ég er kominn í dauðann, hvað stoðar mig frumburðarréttur minn?"

33 Og Jakob mælti: "Vinn þú mér þá fyrst eið að því!" Og hann vann honum eiðinn og seldi Jakob frumburðarrétt sinn.

34 En Jakob gaf Esaú brauð og baunarétt, og hann át og drakk og stóð upp og gekk burt. Þannig lítilsvirti Esaú frumburðarrétt sinn.

KAFLA 26

Hallæri varð í landinu, annað hallæri en hið fyrra, sem var á dögum Abrahams. Fór þá Ísak til Abímeleks Filistakonungs í Gerar.

2 Og Drottinn birtist honum og mælti: "Far þú ekki til Egyptalands. Ver þú kyrr í því landi, sem ég segi þér.

3 Dvel þú um hríð í þessu landi, og ég mun vera með þér og blessa þig, því að þér og niðjum þínum mun ég gefa öll þessi lönd, og ég mun halda þann eið, sem ég sór Abraham, föður þínum.

4 Og ég mun margfalda niðja þína sem stjörnur himinsins og gefa niðjum þínum öll þessi lönd, og af þínu afkvæmi skulu allar þjóðir á jörðinni blessun hljóta,

5 af því að Abraham hlýddi minni röddu og varðveitti boðorð mín, skipanir mínar, ákvæði og lög."

6 Og Ísak staðnæmdist í Gerar.

7 Og er menn þar spurðu um konu hans, sagði hann: "Hún er systir mín," því að hann þorði ekki að segja: "Hún er kona mín." "Ella kynnu," hugsaði hann, "menn þar að myrða mig vegna Rebekku, af því að hún er fríð sýnum."

8 Og svo bar við, er hann hafði verið þar um hríð, að Abímelek Filistakonungur leit út um gluggann og sá, að Ísak lét vel að Rebekku konu sinni.

⁹ Þá kallaði Abímelek á Ísak og mælti: "Sjá, vissulega er hún kona þín. Og hvernig gast þú sagst: „Hún er systir mín?“" Og Ísak sagði við hann: "Ég hugsaði, að ella mundi ég láta lífið fyrir hennar sakir."

¹⁰ Og Abímelek mælti: "Hví hefir þú gjört oss þetta? Hæglega gat það viljað til, að einhver af lýðnum hefði lagst með konu þinni, og hefðir þú þá leitt yfir oss syndasekt."

¹¹ Síðan bauð Abímelek öllum landslýðnum og mælti: "Hver sem snertir þennan mann og konu hans, skal vissulega deyja."

¹² Og Ísak sáði í þessu landi og uppskar hundraðfalt á því ári, því að Drottinn blessaði hann.

¹³ Og maðurinn efldist og auðgaðist meir og meir, uns hann var orðinn stórauðugur.

¹⁴ Og hann átti sauðahjarðir og nautahjarðir og margt þjónustufólk, svo að Filistar öfunduðu hann.

¹⁵ Alla þá brunna, sem þjónar föður Ísaks höfðu grafið á dögum Abrahams, föður hans, byrgðu Filistar og fylltu með mold.

¹⁶ Og Abímelek sagði við Ísak: "Far þú burt frá oss, því að þú ert orðinn miklu voldugri en vér."

¹⁷ Þá fór Ísak þaðan og tók sér bólfestu í Gerardal og bjó þar.

¹⁸ Og Ísak lét aftur grafa upp brunnana, sem þeir höfðu grafið á dögum Abrahams föður hans og Filistar höfðu aftur byrgt eftir dauða Abrahams, og gaf þeim hin sömu heiti sem faðir hans hafði gefið þeim.

¹⁹ Þrælar Ísaks grófu í dalnum og fundu þar brunn lifandi vatns.

²⁰ En fjárhirðar í Gerar deildu við fjárhirða Ísaks og sögðu: "Vér eigum vatnið." Og hann nefndi brunninn Esek, af því að þeir höfðu práttað við hann.

²¹ Þá grófu þeir annan brunn, en deildu einnig um hann, og hann nefndi hann Sitna.

²² Eftir það fór hann þaðan og gróf enn brunn. En um hann deildu þeir ekki, og hann nefndi hann Rehóbót og sagði: "Nú hefir Drottinn rýmkað um oss, svo að vér megum vaxa í landinu."

²³ Og þaðan fór hann upp til Beerseba.

²⁴ Þá hina sömu nótt birtist Drottinn honum og mælti: "Ég er Guð Abrahams, föður þíns. Óttast þú eigi, því að ég er með þér. Og ég mun blessa þig og margfalda afkvæmi þitt fyrir sakir Abrahams, þjóns míns."

²⁵ Og hann reisti þar altari og ákallaði nafn Drottins og setti þar tjald sitt, og þrælar Ísaks grófu þar brunn.

²⁶ Þá kom Abímelek til hans frá Gerar og Akúsat, vinur hans, og Píkól, hershöfðingi hans.

²⁷ Þá sagði Ísak við þá: "Hví komið þér til mín, þar sem þér þó hatið mig og hafið rekið mig burt frá yður?"

²⁸ En þeir svöruðu: "Vér höfum berlega séð, að Drottinn er með þér. Fyrir því sögðum vér: „Eiður sé milli vor, milli vor og þín,“ og vér viljum gjöra við þig sáttmála:

²⁹ Þú skalt oss ekki mein gjöra, svo sem vér höfum eigi snortið þig og svo sem vér höfum eigi gjört þér nema gott og látið þig fara í friði, því að þú ert nú blessaður af Drottni."

³⁰ Eftir það gjörði hann þeim veislu, og þeir átu og drukku.

³¹ Og árla morguninn eftir unnu þeir hver öðrum eiða. Og Ísak lét þá í burt fara, og þeir fóru frá honum í friði.

³² Þann sama dag bar svo við, að þrælar Ísaks komu og sögðu honum frá brunninum, sem þeir höfðu grafið, og mæltu við hann: "Vér höfum fundið vatn."

³³ Og hann nefndi hann Síba. Fyrir því heitir borgin Beerseba allt til þessa dags.

³⁴ Er Esaú var fertugur að aldri, gekk hann að eiga Júdí, dóttur Hetítans Beerí, og Basmát, dóttur Hetítans Elons.

³⁵ Og var þeim Ísak og Rebekku sár skapraun að þeim.

KAFLA 27

Svo bar til, er Ísak var orðinn gamall og augu hans döpruðust, svo að hann gat ekki séð, að hann kallaði á Esaú, eldri son sinn, og mælti til hans: "Sonur minn!" Og hann svaraði honum: "Hér er ég."

² Og hann sagði: "Sjá, ég er orðinn gamall og veit ekki, nær ég muni deyja.

³ Tak þú nú veiðigögn þín, örvamæli þinn og boga, og far þú á heiðar og veið mér villidýr.

⁴ Og tilreið mér ljúffengan rétt, sem mér geðjast að, og fær mér hann, að ég megi eta, svo að sál mín blessi þig, áður en ég dey."

⁵ En Rebekka heyrði, hvað Ísak talaði við Esaú son sinn. Og er Esaú var farinn út á heiðar til að veiða villidýr og hafa heim með sér,

⁶ mælti Rebekka við Jakob son sinn á þessa leið: "Sjá, ég heyrði föður þinn tala við Esaú bróður þinn og segja:

⁷ 'Fær þú mér villibráð og tilreið mér ljúffengan rétt, að ég megi eta og blessa þig í auglýs Drottins, áður en ég dey.'

⁸ Og hlýð þú mér nú, sonur minn, og gjör sem ég segi þér.

⁹ Far þú til hjarðarinnar og fær mér tvö væn hafurkið úr henni, að ég megi tilreiða föður þínum ljúffengan rétt, sem honum geðjast að,

¹⁰ og skalt þú færa hann föður þínum, að hann megi eta, svo að hann blessi þig, áður en hann deyr."

¹¹ En Jakob sagði við Rebekku móður sína: "Gáðu að, Esaú bróðir minn er loðinn, en ég er snöggur.

¹² Vera má að faðir minn þreifi á mér og þyki sem ég hafi viljað dára sig. Mun ég þá leiða yfir mig bölvun, en ekki blessun."

¹³ En móðir hans sagði við hann: "Yfir mig komi sú bölvun, sonur minn. Hlýð þú mér aðeins. Farðu og sæktu mér kiðin."

¹⁴ Þá fór hann og sótti þau og færði móður sinni. Og móðir hans tilreiddi ljúffengan rétt, sem föður hans geðjaðist að.

¹⁵ Og Rebekka tók klæðnað góðan af Esaú, eldri syni sínum, sem hún hafði hjá sér í húsinu, og færði Jakob, yngri son sinn, í hann.

¹⁶ En kiðskinnin lét hún um hendur hans og um hálsinn, þar sem hann var hárlaus.

¹⁷ Og hún fékk Jakob syni sínum í hendur hinn ljúffenga rétt og brauðið, sem hún hafði gjört.

¹⁸ Þá gekk hann inn til föður síns og mælti: "Faðir minn!" Og hann svaraði: "Hér er ég. Hver ert þú, son minn?"

¹⁹ Og Jakob sagði við föður sinn: "Ég er Esaú, sonur þinn frumgetinn. Ég hefi gjört sem þú bauðst mér. Sestu nú upp og et af villibráð minni, svo að sál þín blessi mig."

²⁰ Og Ísak sagði við son sinn: "Hvernig máttir þú svo skjótlega finna nokkuð, son minn?" Og hann mælti: "Drottinn, Guð þinn, lét það verða á vegi mínum."

²¹ Þá sagði Ísak við Jakob: "Kom þú samt nær, að ég megi þreifa á þér, son minn, hvort þú sannlega ert Esaú sonur minn eða ekki."

²² Jakob gekk þá að Ísak föður sínum, og hann þreifaði á honum og mælti: "Röddin er

rödd Jakobs, en hendurnar eru hendur Esaú."

23 Og hann þekkti hann ekki, því að hendur hans voru loðnar eins og hendur Esaú bróður hans, og hann blessaði hann.

24 Og hann mælti: "Ert þú þá Esaú sonur minn?" Og hann svaraði: "Ég er hann."

25 Þá sagði hann: "Kom þú þá með það, að ég eti af villibráð sonar míns, svo að sál mín megi blessa þig." Og hann færði honum það og hann át, og hann bar honum vín og hann drakk.

26 Og Ísak faðir hans sagði við hann: "Kom þú nær og kyss þú mig, son minn!"

27 Og hann gekk að honum og kyssti hann. Kenndi hann þá ilm af klæðum hans og blessaði hann og mælti: Sjá, ilmurinn af syni mínum er sem ilmur af akri, sem Drottinn hefir blessað.

28 Guð gefi þér dögg af himni og feiti jarðar og gnægð korns og víns.

29 Þjóðir skulu þjóna þér og lýðir lúta þér. Þú skalt vera herra bræðra þinna, og synir móður þinnar skulu lúta þér. Bölvaður sé hver sá, sem bölvar þér, en blessaður sé hver sá, sem blessar þig!

30 Er Ísak hafði lokið blessuninni yfir Jakob og Jakob var nýgenginn út frá Ísak föður sínum, þá kom Esaú bróðir hans heim úr veiðiför sinni.

31 Og hann tilreiddi einnig ljúffengan rétt og bar föður sínum, og hann mælti við föður sinn: "Rístu upp, faðir minn, og et af villibráð sonar þíns, svo að sál þín blessi mig."

32 En Ísak faðir hans sagði við hann: "Hver ert þú?" Og hann mælti: "Ég er sonur þinn, þinn frumgetinn son Esaú."

33 Þá varð Ísak felmtsfullur harla mjög og mælti: "Hver var það þá, sem veiddi villidýr og færði mér, svo að ég át af því öllu, áður en þú komst, og blessaði hann? Blessaður mun hann og verða."

34 En er Esaú heyrði þessi orð föður síns, hljóðaði hann upp yfir sig hátt mjög og sáran og mælti við föður sinn: "Blessa þú mig líka, faðir minn!"

35 Og hann mælti: "Bróðir þinn kom með vélráðum og tók blessun þína."

36 Þá mælti hann: "Vissulega er hann réttnefndur Jakob, því að tvisvar sinnum hefir hann nú leikið á mig. Frumburðarrétt minn hefir hann tekið, og nú hefir hann einnig tekið blessun mína." Því næst mælti hann: "Hefir þú þá enga blessun geymt mér?"

37 Og Ísak svaraði og sagði við Esaú: "Sjá, ég hefi skipað hann herra yfir þig, og ég hefi gefið honum alla bræður sína að þrælum, og ég hefi séð honum fyrir korni og víni. Hvað get ég þá gjört fyrir þig, sonur minn?"

38 Og Esaú mælti við föður sinn: "Hefir þú ekki nema þessa einu blessun til, faðir minn? Blessa mig líka, faðir minn!" Og Esaú tók að gráta hástöfum.

39 Þá svaraði Ísak faðir hans og sagði við hann: Fjarri jarðarinnar feiti skal bústaður þinn vera og án daggar af himni ofan.

40 En af sverði þínu muntu lifa, og bróður þínum muntu þjóna. En svo mun fara, er þú neytir allrar orku þinnar, að þú munt brjóta sundur ok hans af hálsi þínum.

41 Esaú lagði hatur á Jakob sakir þeirrar blessunar, sem faðir hans hafði gefið honum. Og Esaú hugsaði með sjálfum sér: "Þess mun eigi langt að bíða, að menn munu syrgja föður minn látinn, og skal ég þá drepa Jakob bróður minn."

42 Og Rebekku bárust orð Esaú, eldri sonar hennar. Þá sendi hún og lét kalla Jakob, yngri son sinn, og mælti við hann: "Sjá, Esaú bróðir þinn hyggur á hefndir við þig og ætlar að drepa þig.

43 Og far þú nú að ráðum mínum, sonur minn! Tak þig upp og flý til Labans, bróður míns í Harran,

- ⁴⁴ og dvel hjá honum nokkurn tíma, þangað til heift bróður þíns sefast,
- ⁴⁵ þangað til bróður þínum er runnin reiðin við þig og hann hefir gleymt því, sem þú hefir honum í móti gjört. Þá mun ég senda eftir þér og láta sækja þig þangað. Hví skyldi ég missa ykkur báða á einum degi?"
- ⁴⁶ Rebekka mælti við Ísak: "Ég er orðin leið á lífinu vegna Hets dætra. Ef Jakob tæki sér konu slíka sem þessar eru, meðal Hets dætra, meðal hérlandra kvenna, hví skyldi ég þá lengur lifa?"

KAFLA 28

Þá kallaði Ísak Jakob til sín og blessaði hann. Og hann bauð honum og sagði við hann: "Þú skalt eigi taka þér konu af Kanaans dætrum.

² Tak þig upp og far til Mesópótamíu, í hús Betúels móðurföður þíns, og tak þér þar konu af dætrum Labans móðurbróður þíns.

³ Og Almáttugur Guð blessi þig og gjöri þig frjósaman og margfaldi þig, svo að þú verðir að mörgum kynkvíslum.

⁴ Hann gefi þér blessun Abrahams, þér og niðjum þínum með þér, að þú megir eignast það land, er þú býr í sem útlendingur og Guð gaf Abraham."

⁵ Síðan sendi Ísak Jakob burt, og hann fór til Mesópótamíu, til Labans Betúelssonar hins arameíska, bróður Rebekku, móður þeirra Jakobs og Esaú.

⁶ En Esaú varð þess vís, að Ísak hafði blessað Jakob og sent hann til Mesópótamíu til að taka sér þar konu, að hann hafði blessað hann, boðið honum og sagt: "Þú skalt ekki taka þér konu af Kanaans dætrum,"

⁷ og að Jakob hafði hlýðnast föður sínum og móður sinni og farið til Mesópótamíu.

⁸ Þá sá Esaú, að Kanaans dætur geðjuðust eigi Ísak föður hans.

⁹ Fór Esaú því til Ísmaels og tók Mahalat, dóttur Ísmaels Abrahamssonar, systur Nebajóts, sér fyrir konu, auk þeirra kvenna, sem hann átti áður.

¹⁰ Jakob lagði af stað frá Beerseba og hélt á leið til Harran.

¹¹ Og hann kom á stað nokkurn og var þar um nóttina, því að sól var runnin. Og hann tók einn af steinum þeim, er þar voru, og lagði undir höfuð sér, lagðist því næst til svefns á þessum stað.

¹² Þá dreymdi hann. Honum þótti stigi standa á jörðu og efri endi hans ná til himins, og sjá, englar Guðs fóru upp og ofan eftir stiganum.

¹³ Og sjá, Drottinn stóð hjá honum og sagði: "Ég er Drottinn, Guð Abrahams föður þíns og Guð Ísaks. Landið, sem þú hvílist á, mun ég gefa þér og niðjum þínum.

¹⁴ Og niðjar þínir skulu verða sem duft jarðar, og þú skalt útbreiðast til vesturs og austurs, norðurs og suðurs, og af þér munu allar ættkvíslir jarðarinnar blessun hljóta og af þínu afkvæmi.

¹⁵ Og sjá, ég er með þér og varðveiti þig, hvert sem þú fer, og ég mun aftur flytja þig til þessa lands, því að ekki mun ég yfirgefa þig fyrr en ég hefi gjört það, sem ég hefi þér heitið."

¹⁶ Þá vaknaði Jakob af svefni sínum og mælti: "Sannlega er Drottinn á þessum stað, og ég vissi það ekki!"

¹⁷ Og ótta sló yfir hann og hann sagði: "Hversu hræðilegur er þessi staður! Hér er vissulega Guðs hús, og hér er hlið himinsins!"

¹⁸ Og Jakob reis árla um morguninn og tók steininn, sem hann hafði haft undir höfðinu, og

reisti hann upp til merkis og hellti olíu yfir hann.

¹⁹ Og hann nefndi þennan stað Betel, en áður hafði borgin heitið Lúz.

²⁰ Og Jakob gjörði heit og mælti: "Ef Guð verður með mér og varðveitir mig á þessari ferð, sem ég nú fer, og gefur mér brauð að eta og föt að klæðast,

²¹ og ef ég kemst farsællega aftur heim í hús föður míns, þá skal Drottinn vera minn Guð,

²² og þessi steinn, sem ég hefi upp reist til merkis, skal verða Guðs hús, og ég skal færa þér tíundir af öllu, sem þú gefur mér."

KAFLA 29

Jakob hélt áfram ferð sinni og kom til lands austurbyggja.

² Og er hann litaðist um, sjá, þá var þar brunnur á mörkinni, og sjá, þar lágu þrjár sauðahjarðir við hann, því að þeir voru vanir að vatna hjörðunum við þennan brunn. En steinn mikill lá yfir munna brunnsins.

³ Og er allar hjarðirnar voru þar saman reknar, veltu þeir steininum frá munna brunnsins og vötnuðu fénu, síðan létu þeir steinin aftur yfir munna brunnsins á sinn stað.

⁴ Þá sagði Jakob við þá: "Kæru bræður, hvaðan eruð þér?"

⁵ Þeir svöruðu: "Vér erum frá Harran." Og hann mælti til þeirra: "Þekkið þér Laban Nahorsson?" Þeir svöruðu: "Já, vér þekkjum hann."

⁶ Og hann mælti til þeirra: "Líður honum vel?" Þeir svöruðu: "Honum líður vel. Og sjá, þarna kemur Rakel dóttir hans með féð."

⁷ Og hann mælti: "Sjá, enn er mikið dags eftir og ekki kominn tími til að reka saman fénaðinn. Brynnið fénu, farið síðan og haldið því á haga."

⁸ Þeir svöruðu: "Það getum vér ekki fyrr en allar hjarðirnar eru saman reknar, þá velta þeir steininum frá munna brunnsins, og þá brynnum vér fénu."

⁹ Áður en hann hafði lokið tali sínu við þá, kom Rakel með féð, sem faðir hennar átti, því að hún sat hjá.

¹⁰ En er Jakob sá Rakel, dóttur Labans móðurbróður síns, og fé Labans móðurbróður síns, þá fór hann til og velti steininum frá munna brunnsins og vatnaði fé Labans móðurbróður síns.

¹¹ Og Jakob kyssti Rakel og tók að gráta hástöfum.

¹² Og Jakob sagði Rakel, að hann væri frændi föður hennar og að hann væri sonur Rebekku. En hún hljóp og sagði þetta föður sínum.

¹³ En er Laban fékk fregnina um Jakob systurson sinn, gekk hann skjótlega á móti honum, faðmaði hann að sér og minntist við hann, og leiddi hann inn í hús sitt. En hann sagði Laban alla sögu sína.

¹⁴ Þá sagði Laban við hann: "Sannlega ert þú hold mitt og bein!" Og hann var hjá honum heilan mánuð.

¹⁵ Laban sagði við Jakob: "Skyldir þú þjóna mér fyrir ekki neitt, þó að þú sért frændi minn? Seg mér, hvert kaup þitt skuli vera."

¹⁶ En Laban átti tvær dætur. Hét hin eldri Lea, en Rakel hin yngri.

¹⁷ Og Lea var daufeygð, en Rakel var bæði vel vaxin og fríð sýnum.

¹⁸ Og Jakob elskaði Rakel og sagði: "Ég vil þjóna þér í sjö ár fyrir Rakel, yngri dóttur þína."

¹⁹ Laban svaraði: "Betra er að ég gefi þér hana en að ég gefi hana öðrum manni. Ver þú kyrr hjá mér."

- ²⁰ Síðan vann Jakob fyrir Rakel í sjö ár, og þótti honum sem fáir dagar væru, sakir ástar þeirrar, er hann bar til hennar.
- ²¹ Og Jakob sagði við Laban: "Fá mér nú konu mína, því að minn ákveðni tími er liðinn, að ég megi ganga inn til hennar."
- ²² Þá bauð Laban til sín öllum mönnum í þeim stað og hélt veislu.
- ²³ En um kveldið tók hann Leu dóttur sína og leiddi hana inn til hans, og hann gekk í sæng með henni.
- ²⁴ Og Laban fékk henni Silpu ambátt sína, að hún væri þerna Leu dóttur hans.
- ²⁵ En um morguninn, sjá, þá var það Lea. Og hann sagði við Laban: "Hví hefir þú gjört mér þetta? Hefi ég ekki unnið hjá þér fyrir Rakel? Hví hefir þú þá svikið mig?"
- ²⁶ Og Laban sagði: "Það er ekki siður í voru landi að gifta fyrr frá sér yngri dótturina en hina eldri.
- ²⁷ Enda þú út brúðkaupsviku þessarar, þá skulum vér einnig gefa þér hina fyrir þá vinnu, sem þú munt vinna hjá mér í enn önnur sjö ár."
- ²⁸ Og Jakob gjörði svo og endaði út vikuna með henni. Þá gifti hann honum Rakel dóttur sína.
- ²⁹ Og Laban fékk Rakel dóttur sinni Bílu ambátt sína fyrir þernu.
- ³⁰ Og hann gekk einnig í sæng með Rakel og hann elskaði Rakel meira en Leu. Og hann vann hjá honum í enn önnur sjö ár.
- ³¹ Er Drottinn sá, að Lea var fyrirlitin, opnaði hann móðurlíf hennar, en Rakel var óbyrja.
- ³² Og Lea varð þunguð og ól son og nefndi hann Rúben, því að hún sagði: "Drottinn hefir séð raunir mínar. Nú mun bóndi minn elska mig."
- ³³ Og hún varð þunguð í annað sinn og ól son. Þá sagði hún: "Drottinn hefir heyrt að ég er fyrirlitin. Fyrir því hefir hann einnig gefið mér þennan son." Og hún nefndi hann Símeon.
- ³⁴ Og enn varð hún þunguð og ól son. Þá sagði hún: "Nú mun bóndi minn loks hænast að mér, því að ég hefi fætt honum þrjá sonu." Fyrir því nefndi hún hann Leví.
- ³⁵ Og enn varð hún þunguð og ól son og sagði: "Nú vil ég vegsama Drottin." Fyrir því nefndi hún hann Júda. Og hún lét af að eiga börn.

KAFLA 30

En er Rakel sá, að hún ól Jakob ekki börn, öfundaði hún systur sína og sagði við Jakob: "Láttu mig eignast börn, ella mun ég deyja."

² Jakob reiddist þá við Rakel og sagði: "Er ég þá Guð? Það er hann sem hefir synjað þér lífsafkvæmis."

³ Þá sagði hún: "Þarna er Bíla ambátt mín. Gakk þú inn til hennar, að hún megi fæða á skaut mitt og afla mér afkvæmis."

⁴ Og hún gaf honum Bílu ambátt sína fyrir konu, og Jakob gekk inn til hennar.

⁵ Og Bíla varð þunguð og ól Jakob son.

⁶ Þá sagði Rakel: "Guð hefir rétt hluta minn og einnig bænheyrt mig og gefið mér son." Fyrir því nefndi hún hann Dan.

⁷ Og Bíla, ambátt Rakelar, varð þunguð í annað sinn og ól Jakob annan son.

⁸ Þá sagði Rakel: "Mikið stríð hefi ég þreytt við systur mína og unnið sigur." Og hún nefndi hann Naftalí.

⁹ Er Lea sá, að hún lét af að eiga börn, tók hún Silpu ambátt sína og gaf Jakob hana fyrir

konu.

10 Og Silpa, ambátt Leu, ól Jakob son.

11 Þá sagði Lea: "Til heilla!" Og hún nefndi hann Gað.

12 Og Silpa, ambátt Leu, ól Jakob annan son.

13 Þá sagði Lea: "Sæl er ég, því að allar konur munu mig sæla segja." Og hún nefndi hann Asser.

14 Rúben gekk eitt sinn út um hveitiskurðartímann og fann ástarepli á akrinum og færði þau Leu móður sinni. Þá sagði Rakel við Leu: "Gef þú mér nokkuð af ástareplum sonar þíns."

15 En hún svaraði: "Er það ekki nóg, að þú tekur bónda minn frá mér, viltu nú einnig taka ástarepli sonar míns?" Og Rakel mælti: "Hann má þá sofa hjá þér í nótt fyrir ástarepli sonar þíns."

16 Er Jakob kom heim um kveldið af akrinum, gekk Lea út á móti honum og sagði: "Þú átt að ganga inn til mín, því að ég hefi keypt þig fyrir ástarepli sonar míns." Og hann svaf hjá henni þá nótt.

17 En Guð bænheyrði Leu, og hún varð þunguð og ól Jakob hinn fimmta son og sagði:

18 "Guð hefir launað mér það, að ég gaf bónda mínum ambátt mína." Og hún nefndi hann Íssakar.

19 Og Lea varð enn þunguð og ól Jakob hinn sjötta son.

20 Þá sagði Lea: "Guð hefir gefið mér góða gjöf. Nú mun bóndi minn búa við mig, því að ég hefi alið honum sex sonu." Og hún nefndi hann Sebúlón.

21 Eftir það ól hún dóttur og nefndi hana Dínu.

22 Þá minntist Guð Rakelar og bænheyrði hana og opnaði móðurlíf hennar.

23 Og hún varð þunguð og ól son og sagði: "Guð hefir numið burt smán mína."

24 Og hún nefndi hann Jósef og sagði: "Guð bæti við mig öðrum syni!"

25 Er Rakel hafði alið Jósef, sagði Jakob við Laban: "Leyf þú mér nú að fara, að ég megi halda heim til áttthaga minna og ættlands míns.

26 Fá mér konur mínar og börn mín, sem ég hefi þjónað þér fyrir, að ég megi fara, því að þú veist, hvernig ég hefi þjónað þér."

27 Þá sagði Laban við hann: "Hafi ég fundið náð í augum þínum, þá vertu kyrr. Ég hefi tekið eftir því, að Drottinn hefir blessað mig fyrir þínar sakir."

28 Og hann mælti: "Set sjálfur upp kaup þitt við mig, og skal ég gjalda það."

29 Jakob sagði við hann: "Þú veist sjálfur, hvernig ég hefi þjónað þér og hvað fénaður þinn er orðinn hjá mér.

30 Því að lítið var það, sem þú áttir, áður en ég kom, en það hefir aukist margfaldlega, og Drottinn hefir blessað þig við hvert mitt fótímal. Og auk þess, hvenær á ég þá að veita forsjá húsi sjálfs mín?"

31 Og Laban mælti: "Hvað skal ég gefa þér?" En Jakob sagði: "Þú skalt ekkert gefa mér, en viljir þú gjöra þetta, sem ég nú segi, þá vil ég enn þá halda fé þínu til haga og gæta þess.

32 Ég ætla í dag að ganga innan um allt fé þitt og skilja úr því hverja flekkóttu og spreklóttu kind. Og hver svört kind meðal sauðanna og hið spreklóttu og flekkóttu meðal geitanna, það skal vera kaup mitt.

33 Og ráðvendni mín skal eftirleiðis bera mér vitni, er þú kemur að skoða kaup mitt: Allt sem ekki er flekkótt og spreklótt meðal minna geita og svart meðal minna sauða, skal teljast stolið."

- ³⁴ Og Laban sagði: "Svo skal þá vera sem þú hefir sagt."
- ³⁵ Á þeim degi skildi Laban frá alla rílóttu og spreklóttu hafrana, og allar flekkóttu og spreklóttu geiturnar - allt það, sem hafði á sér einhvern hvítan díla, - og allt hið svarta meðal sauðanna og fékk sonum sínum.
- ³⁶ Og hann lét vera þriggja daga leið milli sín og Jakobs. En Jakob gætti þeirrar hjarðar Labans, sem eftir varð.
- ³⁷ Jakob tók sér stafi af grænni ösp, möndluviði og hlyni og skóf á þá hvítar rákir með því að nekja hið hvíta á stöfunum.
- ³⁸ Því næst lagði hann stafina, sem hann hafði birt, í þærnar, í vatnsrennurnar, sem féð kom að drekka úr, beint fyrir framan féð. En ærnar fengu, er þær komu að drekka.
- ³⁹ Þannig fengu ærnar uppi yfir stöfunum, og ærnar áttu rílótt, flekkótt og spreklótt lömb.
- ⁴⁰ Jakob skildi lömbin úr og lét féð horfa á hið rílóttu og allt hið svarta í fé Labans. Þannig kom hann sér upp sérstökum fjárhópum og lét þá ekki saman við hjörð Labans.
- ⁴¹ Og um allan göngutíma vænu áнна lagði Jakob stafina í þærnar fyrir framan féð, svo að þær skyldu fá uppi yfir stöfunum.
- ⁴² En er rýru ærnar gengu, lagði hann þá þar ekki. Þannig fékk Laban rýra féð, en Jakob hið væna.
- ⁴³ Og maðurinn varð stórauðugur og eignaðist mikinn fénað, ambáttir og þræla, úlfalda og asna.

KAFLA 31

Nú frétti Jakob svofelld ummæli Labans sona: "Jakob hefir dregið undir sig aleigu föður vors, og af eigum föður vors hefir hann aflað sér allra þessara auðæfa."

- ² Og Jakob sá á yfirbragði Labans, að hann bar ekki sama þel til sín sem áður.
- ³ Þá sagði Drottinn við Jakob: "Hverf heim aftur í land feðra þinna og til ættfólks þíns, og ég mun vera með þér."
- ⁴ Þá sendi Jakob og lét kalla þær Rakel og Leu út í hagann, þangað sem hjörð hans var.
- ⁵ Og hann sagði við þær: "Ég sé á yfirbragði föður ykkar, að hann ber ekki sama þel til mín sem áður; en Guð föður míns hefir verið með mér.
- ⁶ Og það vitið þið sjálfar, að ég hefi þjónað föður ykkar af öllu mínu megni.
- ⁷ En faðir ykkar hefir svikið mig og tíu sinnum breytt kaupi mínu, en Guð hefir ekki leyft honum að gjöra mér mein.
- ⁸ Þegar hann sagði: 'Hið flekkóttu skal vera kaup þitt,' - fæddi öll hjörðin flekkótt, og þegar hann sagði: 'Hið rílóttu skal vera kaup þitt,' - þá fæddi öll hjörðin rílótt.
- ⁹ Og þannig hefir Guð tekið fénaðinn frá föður ykkar og gefið mér hann.
- ¹⁰ Og um fengitíma hjarðarinnar hóf ég upp augu mín og sá í draumi, að hafrarnir, sem hlupu á féð, voru rílóttir, flekkóttir og dílóttir.
- ¹¹ Og engill Guðs sagði við mig í draumnum: 'Jakob!' Og ég svaraði: 'Hér er ég.'
- ¹² Þá mælti hann: 'Lít upp augum þínum og horfðu á: Allir hafrarnir, sem hlaupa á féð, eru rílóttir, flekkóttir og dílóttir; því að ég hefi séð allt, sem Laban hefir gjört þér.
- ¹³ Ég er Betels Guð, þar sem þú smurðir merkisstein, þar sem þú gjörðir mér heit. Tak þig nú upp, far burt úr þessu landi og hverf aftur til ættlands þíns.'"
- ¹⁴ Þá svöruðu þær Rakel og Lea og sögðu við hann: "Höfum við nokkra hlutdeild og arf framar í húsi föður okkar?"

- 15 Álitur hann okkur ekki vandalausar, þar sem hann hefir selt okkur? Og verði okkar hefir hann og algjörlega eytt.
- 16 Aftur á móti eigum við og börn okkar allan þann auð, sem Guð hefir tekið frá föður okkar. Og gjör þú nú allt, sem Guð hefir boðið þér."
- 17 Þá tók Jakob sig upp og setti börn sín og konur upp á úlfaldana
- 18 og hafði á burt allan fénað sinn og allan fjárhlut sinn, sem hann hafði aflað sér, fjáreign sína, sem hann hafði aflað sér í Mesópótamíu, og hóf ferð sína til Ísaks föður síns í Kanaanlandi.
- 19 Þegar Laban var farinn að klippa sauði sína, þá stal Rakel húsgoðum föður síns.
- 20 Og Jakob blekkti Laban hinn arameíska, með því að hann sagði honum eigi frá því, að hann mundi flýja.
- 21 Þannig flýði hann með allt, sem hann átti. Og hann tók sig upp og fór yfir fljótið og stefndi á Gíleaðsfjöll.
- 22 Laban var sagt það á þriðja degi, að Jakob væri flúinn.
- 23 Þá tók hann frændur sína með sér og elti hann sjö dagleiðir og náði honum á Gíleaðsfjöllum.
- 24 En Guð kom um nóttina til Labans hins arameíska í draumi og sagði við hann: "Gæt þín, að þú mælir ekkert styggðarorð til Jakobs."
- 25 Og Laban náði Jakob, sem hafði sett tjöld sín á fjöllum, og Laban tjaldaði einnig á Gíleaðsfjöllum með frændum sínum.
- 26 Þá mælti Laban við Jakob: "Hvað hefir þú gjört, að þú skyldir blekkja mig og fara burt með dætur mínar, eins og þær væru herteknar?"
- 27 Hví flýðir þú leynilega og blekkir mig og lést mig ekki af vita, svo að ég mætti fylgja þér á veg með fögnuði og söng, með bumbum og gígjum,
- 28 og leyfðir mér ekki að kyssa dætrasonu mína og dætur? Óviturlega hefir þér nú farist.
- 29 Það er á mínu valdi að gjöra yður illt, en Guð föður yðar mælti svo við mig í nótt, er var: „Gæt þín, að þú mælir ekkert styggðarorð til Jakobs."
- 30 Og nú munt þú burt hafa farið, af því að þig fýsti svo mjög heim til föður þíns, en hví hefir þú stolið goðum mínum?"
- 31 Þá svaraði Jakob og mælti til Labans: "Af því að ég var hræddur, því að ég hugsaði, að þú kynnir að slíta dætur þínar frá mér.
- 32 En sá skal ekki lífi halda, sem þú finnur hjá goð þín. Rannsaka þú í viðurvist frænda vorra, hvað hjá mér er af þínu, og tak það til þín." En Jakob vissi ekki, að Rakel hafði stolið þeim.
- 33 Laban gekk í tjald Jakobs og tjald Leu og í tjald beggja ambáttanna, en fann ekkert. Og hann fór út úr tjaldi Leu og gekk í tjald Rakelar.
- 34 En Rakel hafði tekið húsgoðin og lagt þau í úlfaldasöðulinn og setst ofan á þau. Og Laban leitaði vandlega í öllu tjaldinu og fann ekkert.
- 35 Og hún sagði við föður sinn: "Herra minn, reiðstu ekki, þótt ég geti ekki staðið upp fyrir þér, því að mér fer að eðlisháttum kvenna." Og hann leitaði og fann ekki húsgoðin.
- 36 Þá reiddist Jakob og átalði Laban og sagði við Laban: "Hvað hefi ég misgjört, hvað hefi ég brotið, að þú eltir mig svo ákaflega?"
- 37 Þú hefir leitað vandlega í öllum farangri mínum; hvað hefir þú fundið af öllum þínum búshlutum? Legg það hér fram í viðurvist frænda minna og frænda þinna, að þeir dæmi okkar í milli.
- 38 Ég hefi nú hjá þér verið í tuttugu ár. Ær þínar og geitur hafa ekki látið lömbunum, og

hrúta hjarðar þinnar hefi ég ekki etið.

³⁹ Það sem dýrrifið var, bar ég ekki heim til þín, það bætti ég sjálfur, þú krafðist þess af mér, hvort sem það hafði verið tekið á degi eða nóttu.

⁴⁰ Ég átti þá ævi, að á daginn þjakaði mér hiti og á nóttinni kuldi, og eigi kom mér svefn á augu.

⁴¹ Í tuttugu ár hefi ég nú verið á heimili þínu. Hefi ég þjónað þér í fjórtán ár fyrir báðar dætur þínar og í sex ár fyrir hjörð þína, og þú hefir breytt kaupi mínu tíu sinnum.

⁴² Hefði ekki Guð föður míns, Abrahams Guð og Ísaks ótti, liðsinnt mér, þá hefðir þú nú látið mig tómhentan burt fara. En Guð hefir séð þrautir mínar og strit handa minna, og hann hefir dóm upp kveðið í nótt er var."

⁴³ Þá svaraði Laban og sagði við Jakob: "Dæturnar eru mínar dætur og börnin eru mín börn og hjörðin er mín hjörð, og allt, sem þú sér, heyrir mér til. En hvað skyldi ég gjöra þessum dætrum mínum í dag, eða börnum þeirra, sem þær hafa alið?"

⁴⁴ Gott og vel, við skulum gjöra sáttmála, ég og þú, og hann skal vera vitnisburður milli mín og þín."

⁴⁵ Þá tók Jakob stein og reisti hann upp til merkis.

⁴⁶ Og Jakob sagði við frændur sína: "Berið að steina." Og þeir báru að steina og gjörðu grjótvörðu, og þeir mötuðust þar á grjótvörðunni.

⁴⁷ Og Laban kallaði hana Jegar Sahadúta, en Jakob kallaði hana Galeð.

⁴⁸ Og Laban mælti: "Þessi varða skal vera vitni í dag milli mín og þín." Fyrir því kallaði hann hana Galeð,

⁴⁹ og Mispa, með því að hann sagði: "Drottinn sé á verði milli mín og þín, þá er við skiljum.

⁵⁰ Ef þú misþyrmir dætrum mínum og ef þú tekur þér fleiri konur auk dætra minna, þá gæt þess, að þótt enginn maður sé hjá okkur, er Guð samt vitni milli mín og þín."

⁵¹ Og Laban sagði við Jakob: "Sjá þessa vörðu og sjá þennan merkisstein, sem ég hefi reist upp milli mín og þín!

⁵² Þessi varða sé vitni þess og þessi merkissteinn vottur þess, að hvorki skal ég ganga fram hjá þessari vörðu til þín né þú ganga fram hjá þessari vörðu og þessum merkissteini til mín með illt í huga.

⁵³ Guð Abrahams og Guð Nahors, Guð föður þeirra, dæmi milli okkar." Og Jakob sór við ótta Ísaks föður síns.

⁵⁴ Og Jakob slátraði fórnardýrum á fjallinu og bauð frændum sínum til máltíðar, og þeir mötuðust og voru á fjallinu um nóttina.

⁵⁵ Laban reis árla næsta morgun og minntist við sonu sína og dætur og blessaði þau. Því næst hélt Laban af stað og hvarf aftur heim til sín.

KAFLA 32

Jakob fór leiðar sinnar. Mættu honum þá englar Guðs.

² Og er Jakob sá þá, mælti hann: "Þetta eru herbúðir Guðs." Og hann nefndi þennan stað Mahanaím.

³ Jakob gjörði sendimenn á undan sér til Esaú bróður síns til Seír-lands, Edómhéraðs.

⁴ Og hann bauð þeim og sagði: "Segið svo herra mínum Esaú: „Svo segir þjónn þinn Jakob: Ég hefi dvalið hjá Laban og verið þar allt til þessa.

⁵ Og ég hefi eignast uxa, asna og sauði, þræla og ambáttir, og sendi ég nú til herra míns að láta hann vita það, svo að ég megi finna náð í augum þínum.""

⁶ Sendimennirnir komu aftur til Jakobs og sögðu: "Vér komum til Esaú bróður þíns. Hann er sjálfur á leiðinni á móti þér og fjögur hundruð manns með honum."

⁷ Þá varð Jakob mjög hræddur og kvíðafullur. Og hann skipti mönnunum, sem með honum voru, og sauðunum, nautunum og úlföldunum í tvo flokka.

⁸ Og hann hugsaði: "Þó að Esaú ráðist á annan flokkinn og strádrepi hann, þá getur samt hinn flokkurinn komist undan."

⁹ Og Jakob sagði: "Guð Abrahams föður míns og Guð Ísaks föður míns, Drottinn, þú sem sagðir við mig: 'Hverf heim aftur til lands þíns og til ættfólks þíns, og ég mun gjöra vel við þig,' -

¹⁰ ómaklegur er ég allrar þeirrar miskunnar og allrar þeirrar trúfesti, sem þú hefir auðsýnt þjóni þínum. Því að með stafinn minn einn fór ég þá yfir Jórdan, en nú á ég yfir tveim flokkum að ráða.

¹¹ Æ, frelsa mig undan valdi bróður míns, undan valdi Esaú, því að ég óttast hann, að hann komi og höggvi oss niður sem hráviði.

¹² Og þú hefir sjálfur sagt: 'Ég mun vissulega gjöra vel við þig og gjöra niðja þína sem sand á sjávarströndu, er eigi verður talinn fyrir fjölda sakir.'"

¹³ Og hann var þar þá nótt. Og hann tók gjöf handa Esaú bróður sínum af því, sem hann hafði eignast:

¹⁴ tvö hundruð geitur og tuttugu geithafra, tvö hundruð ásauðar og tuttugu hrúta,

¹⁵ þrjátíu úlfaldahryssur með folöldum, fjörutíu kýr og tíu griðunga, tuttugu ösnur og tíu ösnufola.

¹⁶ Og hann fékk þetta í hendur þjónum sínum, hverja hjörð út af fyrir sig, og mælti við þjóna sína: "Farið á undan mér og látið vera bil á milli hjarðanna."

¹⁷ Og þeim, sem fyrstur fór, bauð hann á þessa leið: "Þegar Esaú bróðir minn mætir þér og spyr þig og segir: 'Hvers maður ert þú og hvert ætlar þú að fara og hver á þetta, sem þú rekur á undan þér?'

¹⁸ þá skaltu segja: 'Þjónn þinn Jakob á það. Það er gjöf, sem hann sendir herra mínum Esaú. Og sjá, hann er sjálfur hér á eftir oss.'"

¹⁹ Á sömu leið bauð hann hinum öðrum og þriðja og öllum þeim, sem hjarðirnar ráku, og mælti: "Þannig skuluð þér tala við Esaú, þegar þér hittið hann.

²⁰ Og þér skuluð einnig segja: 'Sjá, þjónn þinn Jakob kemur sjálfur á eftir oss.'"

Því að hann hugsaði: "Ég ætla að blíðka hann með gjöfinni, sem fer á undan mér. Því næst vil ég sjá hann. Vera má, að hann taki mér þá blíðlega."

²¹ Þannig fór gjöfin á undan honum, en sjálfur var hann þessa nótt í herbúðunum.

²² Og Jakob lagði af stað um nóttina og tók báðar konur sínar og báðar ambáttir sínar og ellefu sonu sína og fór yfir Jabbok á vaðinu.

²³ Og hann tók þau og fór með þau yfir ána. Og hann fór yfir um með allt, sem hann átti.

²⁴ Jakob varð einn eftir, og maður nokkur glímdi við hann, uns dagsbrún rann upp.

²⁵ Og er hann sá, að hann gat ekki fellt hann, laust hann hann á mjöðmina, svo að Jakob gekk úr augnakörlunum, er hann glímdi við hann.

²⁶ Þá mælti hinn: "Slepptu mér, því að nú rennur upp dagsbrún." En hann svaraði: "Ég sleppi þér ekki, nema þú blessir mig."

²⁷ Þá sagði hann við hann: "Hvað heitir þú?" Hann svaraði: "Jakob."

²⁸ Þá mælti hann: "Eigi skalt þú lengur Jakob heita, heldur Ísrael, því að þú hefir glímt við Guð og menn og fengið sigur."

²⁹ Og Jakob spurði hann og mælti: "Seg mér heiti þitt." En hann svaraði: "Hvers vegna

spyr þú mig að heiti?" Og hann blessaði hann þar.

³⁰ Og Jakob nefndi þennan stað Peníel, "því að ég hefi," kvað hann, "séð Guð augliti til auglitis og þó haldið lífi."

³¹ Og er hann fór frá Penúel, rann sólin upp. Var hann þá haltur í mjöðminni.

³² Fyrir því eta Ísraelsmenn allt til þessa dags ekki sinina, sem er ofan á augnakarlinum, því að hann hitti mjöðm Jakobs þar sem sinin er undir.

KAFLA 33

Jakob hóf upp augu sín og sá Esaú koma og með honum fjögur hundruð manns. Skipti hann þá börnunum niður á Leu og Rakel og báðar ambáttirnar.

² Og hann lét ambáttirnar og þeirra börn vera fremst, þá Leu og hennar börn, og Rakel og Jósef aftast.

³ En sjálfur gekk hann á undan þeim og laut sjö sinnum til jarðar, uns hann kom fast að bróður sínum.

⁴ Þá hljóp Esaú á móti honum og faðmaði hann, lagði hendur um háls honum og kyssti hann, og þeir grétu.

⁵ Og Esaú leit upp og sá konurnar og börnin og mælti: "Hvernig stendur á þessu fólki, sem með þér er?" Og hann svaraði: "Það eru börnin, sem Guð hefir af náð sinni gefið þjóni þínum."

⁶ Þá gengu fram ambáttirnar og börn þeirra og hneigðu sig.

⁷ Þá gekk og Lea fram og börn hennar og hneigðu sig, og síðan gengu Jósef og Rakel fram og hneigðu sig.

⁸ Esaú mælti: "Hvað skal allur þessi hópur, sem ég mætti?" Jakob svaraði: "Að ég megi finna náð í augum herra míns."

⁹ Þá mælti Esaú: "Ég á nóg. Eig þú þitt, bróðir minn!"

¹⁰ En Jakob sagði: "Eigi svo. Hafi ég fundið náð í augum þínum, þá þigg þú gjöfina af mér, því að þegar ég sá auglit þitt, var sem ég sæi Guðs auglit, og þú tókst náðarsamlega á móti mér.

¹¹ Ég bið þig, að þú þiggir gjöf mína, sem þér var færð, því að Guð hefir verið mér náðugur og ég hefi allsnægtir." Og hann lagði að honum, svo að hann þá gjöfina.

¹² Þá mælti Esaú: "Tökum okkur nú upp og höldum áfram, og skal ég fara á undan þér."

¹³ En hann svaraði honum: "Þú sér, herra minn, að börnin eru þróttlítil og að í ferðinni eru lambær og kýr með kálfum, og ræki ég þær of hart einn dag, þá mundi öll hjörðin drepast.

¹⁴ Fari herra minn á undan þjóni sínum, en ég mun halda á eftir í hægðum mínum, eins og fénaðurinn getur farið, sem ég rek, og eins og börnin geta farið, uns ég kem til herra míns í Seír."

¹⁵ Þá mælti Esaú: "Þá vil ég þó láta eftir hjá þér nokkra af þeim mönnum, sem með mér eru." Hann svaraði: "Hver þörf er á því? Lát mig aðeins finna náð fyrir augum herra míns."

¹⁶ Síðan fór Esaú þann sama dag leiðar sinnar heim aftur til Seír.

¹⁷ Og Jakob hélt áfram til Súkkót og byggði sér hús, og handa fénaði sínum gjörði hann laufskála. Fyrir því heitir staðurinn Súkkót.

¹⁸ Jakob kom heill á hófi til Síkemborgar, sem er í Kanaanlandi, er hann kom frá Mesópótamíu, og hann sló tjöldum fyrir utan borgina.

¹⁹ Hann keypti landspilduna, sem hann hafði tjaldað á, af sonum Hemors, föður Síkems, fyrir hundrað silfurpeninga.

²⁰ Og hann reisti þar altari og kallaði það El-elóhe-Ísrael.

KAFLA 34

Dína dóttir Leu, er hún hafði fætt Jakob, gekk út að sjá dætur landsins.

² Þá sá Síkem hana, sonur Hevítans Hemors, höfðingja landsins, og hann tók hana og lagðist með henni og spjallaði hana.

³ Og hann lagði mikinn ástarhug á Dínu, dóttur Jakobs, og hann elskaði stúlkuna og talaði vinsamlega við hana.

⁴ Síkem kom að máli við Hemor föður sinn og mælti: "Tak mér þessa stúlku fyrir konu."

⁵ En Jakob hafði frétt, að hann hefði svívirt Dínu dóttur hans, en með því að synir hans voru úti í haga með fénað hans, þá lét hann kyrrt vera, þar til er þeir komu heim.

⁶ Þá gekk Hemor, faðir Síkems, út til Jakobs til þess að tala við hann.

⁷ Og synir Jakobs komu heim úr hagamum, er þeir heyrðu þetta. Og mennirnir styggðust og urðu stórreiðir, því að hann hafði framið óhæfuverk í Ísrael, er hann lagðist með dóttur Jakobs, og slíkt hefði aldrei átt að fremja.

⁸ Þá talaði Hemor við þá og mælti: "Síkem sonur minn hefir mikla ást á dóttur yðar. Ég bið að þér gefið honum hana fyrir konu.

⁹ Mægist við oss, gefið oss yðar dætur og takið yður vorar dætur

¹⁰ og staðnæmist hjá oss, og landið skal standa yður til boða. Verið hér kyrrir og farið um landið og takið yður bólfestu í því."

¹¹ Og Síkem sagði við föður hennar og bræður: "Ó, að ég mætti finna náð í augum yðar. Hvað sem þér til nefnið, það skal ég greiða.

¹² Krefjist af mér svo mikils mundar og morgungjafar sem vera skal, og mun ég greiða það, er þér til nefnið, en gefið mér stúlkuna fyrir konu."

¹³ Þá svöruðu synir Jakobs þeim Síkem og Hemor föður hans, og töluðu með undirhyggju, af því að hann hafði svívirt Dínu systur þeirra,

¹⁴ og sögðu við þá: "Eigi megum vér þetta gjöra, að gefa systur vora óumskornum manni, því að það væri oss vanvirða.

¹⁵ Því aðeins viljum vér gjöra að yðar vilja, að þér verðið eins og vér, með því að láta umskera allt karlkyn meðal yðar.

¹⁶ Þá skulum vér gefa yður vorar dætur og taka yðar dætur oss til handa og búa hjá yður, svo að vér verðum ein þjóð.

¹⁷ En viljið þér eigi láta að orðum vorum og umskerast, þá tökum vér dóttur vora og förum burt."

¹⁸ Og Hemor og Síkem, syni Hemors, geðjaðist vel tal þeirra.

¹⁹ Og sveinninn lét ekki á því standa að gjöra þetta, því að hann elskaði dóttur Jakobs. En hann var talinn maður ágætastur í sinni ætt.

²⁰ Hemor og Síkem sonur hans komu í hlið borgar sinnar og töluðu við borgarmenn sína og sögðu:

²¹ "Þessir menn bera friðarhug til vor. Látum þá setjast að í landinu og fara allra sinna ferða um það, því að nóg er landrýmið á báðar hendur handa þeim. Dætur þeirra munum vér taka oss fyrir konur og gefa þeim dætur vorar.

²² En því aðeins vilja mennirnir gjöra að vorum vilja og búa vor á meðal, svo að vér

verðum ein þjóð, að vér látum umskera allt karlkyn meðal vor, eins og þeir eru umskornir.

23 Hjarðir þeirra, fjárhlutur þeirra og allur fénaður þeirra, verður það ekki vor eign? Gjörum aðeins að vilja þeirra, svo að þeir staðnæmist hjá oss."

24 Og þeir létu að orðum Hemors og Síkems sonar hans, allir sem gengu út um hlið borgar hans, og allt karlkyn lét umskerast, allir þeir, sem gengu út um hlið borgar hans.

25 En svo bar til á þriðja degi, er þeir voru sjúkir af sárum, að tveir synir Jakobs, þeir Símeon og Leví, bræður Dínu, tóku hvor sitt sverð og gengu inn í borgina, sem átti sér einskis ills von, og drápu þar allt karlkyn.

26 Drápu þeir einnig Hemor og son hans Síkem með sverðseggjum og tóku Dínu úr húsi Síkems og fóru síðan burt.

27 Synir Jakobs réðust að hinum vegnu og rændu borgina, af því að þeir höfðu svívirt systur þeirra.

28 Sauði þeirra, naut þeirra og asna, og allt, sem var í borginni, og það, sem var í högunum, tóku þeir.

29 Og öll auðæfi þeirra, öll börn þeirra og konur tóku þeir að herfangi og rændu, sömuleiðis allt, sem var í húsunum.

30 Jakob sagði við Símeon og Leví: "Þið hafið stofnað mér í ógæfu með því að gjöra mig illa þokkaðan af landsmönnum, af Kanaanítum og Peresítum. Nú með því að ég er liðfár, munu þeir safnast saman á móti mér og vinna sigur á mér. Verð ég þá afmáður, ég og mitt hús."

31 En þeir svöruðu: "Átti hann þá að fara með systur okkar eins og skækju?"

KAFLA 35

Guð sagði við Jakob: "Tak þig upp og far upp til Betel og dvel þú þar og gjör þar altari Guði, sem birtist þér, þegar þú flýðir undan Esaú bróður þínum."

2 Jakob sagði við heimafolk sitt og alla, sem með honum voru: "Kastið burt þeim útlendu goðum, sem þér hafið hjá yður, og hreinsið yður og hafið fataskipti,

3 og skulum vér taka oss upp og fara upp til Betel. Vil ég reisa þar altari þeim Guði, sem bænheyrði mig á tíma neyðar minnar og hefir verið með mér á þeim vegi, sem ég hefi farið."

4 Og þeir fengu Jakob öll þau útlendu goð, sem þeir höfðu hjá sér, og hringana, sem þeir höfðu í eyrum sér, og gróf Jakob það undir eikinni, sem er hjá Síkem.

5 Því næst fóru þeir af stað. En ótti frá Guði var yfir öllum borgunum, sem voru umhverfis þá, svo að sonum Jakobs var ekki veitt eftirför.

6 Og Jakob kom til Lúz, sem er í Kanaanlandi (það er Betel), hann og allt fólkið, sem með honum var.

7 Og hann reisti þar altari og kallaði staðinn El-Betel, því að Guð hafði birst honum þar, þegar hann flýði undan bróður sínum.

8 Þar andaðist Debóra, fóstura Rebekku, og var jörðuð fyrir neðan Betel, undir eikinni, og fyrir því heitir hún Gráteik.

9 Enn birtist Guð Jakob, er hann var á heimleið frá Mesópótamíu, og blessaði hann.

10 Og Guð sagði við hann: "Nafn þitt er Jakob. Eigi skalt þú héðan af Jakob heita, heldur skal nafn þitt vera Ísrael." Og hann nefndi hann Ísrael.

11 Og Guð sagði við hann: "Ég er Almáttugur Guð. Ver þú frjósamur og auk kyn þitt. Þjóð, já fjöldi þjóða skal frá þér koma, og konungar skulu út ganga af lendum þínum.

- ¹² Og landið, sem ég gaf Abraham og Ísak, mun ég gefa þér, og niðjum þínum eftir þig mun ég gefa landið."
- ¹³ Því næst sté Guð upp frá honum, þaðan sem hann talaði við hann.
- ¹⁴ Jakob reisti upp merki á þeim stað, sem Guð talaði við hann, merkisstein, og dreypti yfir hann dreypifór og hellti yfir hann olíu.
- ¹⁵ Og Jakob nefndi staðinn, þar sem Guð talaði við hann, Betel.
- ¹⁶ Þeir tóku sig upp frá Betel. En er þeir áttu skammt eftir ófarið til Efrata, tók Rakel léttasótt og kom hart niður.
- ¹⁷ Og er hún kom svo hart niður í barnburðinum, sagði ljósmóðirin við hana: "Óttast þú ekki, því að nú eignast þú annan son."
- ¹⁸ Og er hún var í andlátinu, - því að hún dó -, þá nefndi hún hann Benóní, en faðir hans nefndi hann Benjamín.
- ¹⁹ Því næst andaðist Rakel og var jörðuð við veginn til Efrata, það er Betlehem.
- ²⁰ Jakob reisti minnismerki á leiði hennar. Þar er legsteinn Rakelar allt til þessa dags.
- ²¹ Ísrael hélt áfram ferðinni og sló tjöldum sínum hinumegin við Mígdal Eder.
- ²² Meðan Ísrael hafðist við í því byggðarlagi, bar svo við, að Rúben fór og lagðist með Bílu, hjákonu föður síns. Og Ísrael varð þess áskynja. Jakob átti tólf sonu.
- ²³ Synir Leu: Rúben, frumgetinn son Jakobs, Símeon, Leví, Júda, Íssakar og Sebúlón.
- ²⁴ Synir Rakelar: Jósef og Benjamín.
- ²⁵ Synir Bílu, þernu Rakelar: Dan og Naftalí.
- ²⁶ Synir Silpu, þernu Leu: Gað og Asser. Þetta eru synir Jakobs, sem honum fæddust í Mesópótamíu.
- ²⁷ Og Jakob kom til Ísaks föður síns í Mamre við Kirjat Arba, það er Hebron, þar sem Abraham og Ísak höfðu dvalist sem útlendingar.
- ²⁸ En dagar Ísaks voru hundrað og áttatíu ár.
- ²⁹ Og Ísak andaðist og dó og safnaðist til síns fólks, gamall og saddur lífdaga, og Esaú og Jakob synir hans jörðuðu hann.

KAFLA 36

Þetta er ættartala Esaú, það er Edóms.

- ² Esaú hafði tekið sér konur af dætrum Kanaaníta: Ada, dóttur Hetítans Elons, og Oholíbama, dóttur Ana, sonar Hóritans Síbeons,
- ³ og Basmat, dóttur Ísmaels, systur Nebajóts.
- ⁴ Og Ada ól Esaú Elífas, Basmat ól Regúel
- ⁵ og Oholíbama ól Jehús, Jaelam og Kóra. Þessir eru synir Esaú, sem honum fæddust í Kanaanlandi.
- ⁶ Esaú tók konur sínar, sonu sína og dætur og allar sálir í húsi sínu og hjörð sína og kvikfénað og allan þann fjárhlut, sem hann hafði aflað sér í Kanaanlandi, og fór í burtu frá Jakob bróður sínum til Seírlands.
- ⁷ Því að eign þeirra var meiri en svo, að þeir gætu saman verið, og landið, er þeir bjuggu í sem útlendingar, bar þá ekki sökum hjarða þeirra.
- ⁸ Esaú settist að á Seírfjöllum; en Esaú er Edóm.
- ⁹ Þetta er saga Esaú, ættföður Edómíta, á Seírfjöllum.
- ¹⁰ Þetta eru nöfn Esaú sona: Elífas, sonur Ada, konu Esaú; Regúel, sonur Basmat, konu

Esaú.

11 Synir Elífas voru: Teman, Ómar, Sefó, Gaetam og Kenas.

12 Timna var hjákona Elífas, sonar Esaú, og hún ól Elífas Amalek. Þetta eru synir Ada, konu Esaú.

13 Þessir eru synir Regúels: Nahat, Sera, Samma og Missa. Þessir voru synir Basmat, konu Esaú.

14 Og þessir voru synir Oholíbama, dóttur Ana, sonar Síbeons, konu Esaú, hún ól Esaú Jehús, Jaelam og Kóra.

15 Þessir eru ætthöfðingjar meðal Esaú sona: Synir Elífas, frumgetins sonar Esaú: Höfðinginn Teman, höfðinginn Ómar, höfðinginn Sefó, höfðinginn Kenas,

16 höfðinginn Kóra, höfðinginn Gaetam, höfðinginn Amalek. Þessir eru þeir höfðingjar, sem komnir eru frá Elífas í Edómlandi, þessir eru synir Ada.

17 Þessir voru synir Regúels, sonar Esaú: Höfðinginn Nahat, höfðinginn Sera, höfðinginn Samma, höfðinginn Missa. Þessir eru þeir höfðingjar, sem komnir eru frá Regúel í Edómlandi, þessir eru synir Basmat, konu Esaú.

18 Þessir eru synir Oholíbama, konu Esaú: Höfðinginn Jehús, höfðinginn Jaelam, höfðinginn Kóra. Þessir eru þeir höfðingjar, sem komnir eru frá Oholíbama, dóttur Ana, konu Esaú.

19 Þessir eru synir Esaú og þessir eru höfðingjar þeirra, það er Edóm.

20 Þessir eru synir Hórítans Seírs, frumbyggjar landsins: Lótan, Sóbal, Síbeon, Ana,

21 Díson, Eser og Dísan. Þessir eru höfðingjar Hórítanna, synir Seírs í Edómlandi.

22 Synir Lótans voru Hóri og Hemam, og systir Lótans var Timna.

23 Þessir eru synir Sóbals: Alvan, Manahat, Ebal, Sefó og Ónam.

24 Þessir eru synir Síbeons: Aja og Ana, það er sá Ana, sem fann laugarnar á öræfunum, er hann gætti asna Síbeons föður síns.

25 Þessi eru börn Ana: Díson og Oholíbama, dóttir Ana.

26 Þessir eru synir Dísons: Hemdan, Esban, Jítran og Keran.

27 Þessir eru synir Esers: Bílhan, Saavan og Akan.

28 Þessir eru synir Dísans: Ús og Aran.

29 Þessir eru höfðingjar Hórítanna: Höfðinginn Lótan, höfðinginn Sóbal, höfðinginn Síbeon, höfðinginn Ana,

30 höfðinginn Díson, höfðinginn Eser, höfðinginn Dísan. Þessir eru höfðingjar Hórítanna eftir höfðingjum þeirra í Seírlandi.

31 Þessir eru þeir konungar, sem ríktu í Edómlandi, áður en konungar ríktu yfir Ísraelsmönnum:

32 Bela, sonur Beórs, var konungur í Edóm, og hét borg hans Dínhaba.

33 Og er Bela dó, tók Jóbab, sonur Sera frá Bosra, ríki eftir hann.

34 Og er Jóbab dó, tók Húsam frá Temanítalandi ríki eftir hann.

35 Og er Húsam dó, tók Hadad, sonur Bedads, ríki eftir hann. Hann vann sigur á Midíanítum á Móabsvöllum, og borg hans hét Avít.

36 Og er Hadad dó, tók Samla frá Masreka ríki eftir hann.

37 Og er Samla dó, tók Sál frá Rehóbót hjá Efrat ríki eftir hann.

38 Og er Sál dó, tók Baal Hanan, sonur Akbórs, ríki eftir hann.

39 Og er Baal Hanan sonur Akbórs dó, tók Hadar ríki eftir hann, og hét borg hans Pagú, en kona hans Mehetabeel, dóttir Matredar, dóttur Me-Sahabs.

⁴⁰ Þessi eru nöfn höfðingja þeirra, er frá Esaú eru komnir, eftir ættkvíslum þeirra, eftir bústöðum þeirra, eftir nöfnum þeirra: Höfðinginn Timna, höfðinginn Alva, höfðinginn Jetet,
⁴¹ höfðinginn Oholíbama, höfðinginn Ela, höfðinginn Pínon,
⁴² höfðinginn Kenas, höfðinginn Teman, höfðinginn Mibsar,
⁴³ höfðinginn Magdíel, höfðinginn Íram. Þessir eru höfðingjar Edómíta, eftir bústöðum þeirra í landi því, sem þeir höfðu numið. Þessi Esaú er ættfaðir Edómíta.

KAFLA 37

Jakob bjó í landi því, er faðir hans hafði dvalist í sem útlendingur, í Kanaanlandi.

² Þetta er ættarsaga Jakobs. Þegar Jósef var seytján ára gamall, gætti hann sauða með bræðrum sínum. En hann var smásveinn hjá þeim sonum Bílu og sonum Silpu, er voru konur föður hans. Og Jósef bar föður sínum illan orðróm um þá.

³ Ísrael unni Jósef mest allra sona sinna, því að hann hafði átt hann í elli sinni. Og hann lét gjöra honum dragkyrtil.

⁴ En er bræður hans sáu, að faðir þeirra elskaði hann meir en alla sonu sína, lögðu þeir hatur á hann og gátu ekki talað við hann vinsamlegt orð.

⁵ Jósef dreymdi draum og sagði hann bræðrum sínum. Hötuðu þeir hann þá enn meir.

⁶ Og hann sagði við þá: "Heyrið nú draum þennan, sem mig dreymdi:

⁷ Sjá, vér vorum að binda kornbundin á akrinum, og mitt kornbundin reisti sig og stóð upprétt, en yðar kornbundin skipuðu sér umhverfis og lutu mínu kornbundini."

⁸ Þá sögðu bræður hans við hann: "Munt þú þá verða konungur yfir oss? Munt þú þá drottna yfir oss?" Og þeir hötuðu hann enn meir sakir drauma hans og sakir orða hans.

⁹ Enn dreymdi hann annan draum og sagði hann bræðrum sínum og mælti: "Sjá, mig hefir enn dreymt draum: Mér þótti sólin, tunglið og ellefu stjörnur lúta mér."

¹⁰ En er hann sagði föður sínum og bræðrum frá þessu, ávítta faðir hans hann og mælti til hans: "Hvaða draumur er þetta, sem þig hefir dreymt? Munum vér eiga að koma, ég og móðir þín og bræður þínir, og lúta til jarðar fyrir þér?"

¹¹ Og bræður hans öfunduðu hann, en faðir hans festi þetta í huga sér.

¹² Er bræður hans voru að heiman farnir til þess að halda hjörð föður þeirra á haga í Síkem,

¹³ mælti Ísrael við Jósef: "Bræður þínir halda hjörðinni á beit í Síkem. Kom þú, ég ætla að senda þig til þeirra." Og hann svaraði honum: "Hér er ég."

¹⁴ Og hann sagði við hann: "Far þú og vit þú, hvort bræðrum þínum og hjörðinni líður vel, og láttu mig svo vita það." Og hann sendi hann úr Hebronsdal, og hann kom til Síkem.

¹⁵ Þá hitti hann maður nokkur, er hann var að reika á víðavangi. Og maðurinn spurði hann og mælti: "Að hverju leitar þú?"

¹⁶ Hann svaraði: "Ég er að leita að bræðrum mínum. Seg mér hvar þeir eru með hjörðina."

¹⁷ Og maðurinn sagði: "Þeir eru farnir héðan, því að ég heyrði þá segja: „Vér skulum fara til Dótan.“" Fór Jósef þá eftir bræðrum sínum og fann þá í Dótan.

¹⁸ Er þeir sáu hann álangdar, áður en hann var kominn nærri þeim, tóku þeir saman ráð sín að drepa hann.

¹⁹ Og þeir sögðu hver við annan: "Sjá, þarna kemur draumamaðurinn."

²⁰ Föllum nú til og drepum hann og köstum honum í einhverja gryfjuna og segjum svo, að óargadýr hafi etið hann. Þá skulum vér sjá, hvað úr draumum hans verður."

- ²¹ En er Rúben heyrði þetta, vildi hann frelsa hann úr höndum þeirra og mælti: "Ekki skulum vér drepa hann."
- ²² Og Rúben sagði við þá, til þess að hann gæti frelsað hann úr höndum þeirra og fært hann aftur föður sínum: "Úthellið ekki blóði. Kastið honum í þessa gryfju, sem er hér á eyðimörkinni, en leggið ekki hendur á hann."
- ²³ En er Jósef kom til bræðra sinna, færðu þeir hann úr kyrtli hans, dragkyrtlinum, sem hann var í,
- ²⁴ tóku hann og köstuðu honum í gryfjuna. En gryfjan var tóm, ekkert vatn var í henni.
- ²⁵ Settust þeir nú niður að neyta matar. En er þeim varð litið upp, sáu þeir lest Ísmaelíta koma frá Gíleað, og báru úlfaldar þeirra reykselsi, balsam og myrru. Voru þeir á leið með þetta til Egyptalands.
- ²⁶ Þá mælti Júda við bræður sína: "Hver ávinningur er oss það, að drepa bróður vorn og leyna morðinu?"
- ²⁷ Komið, vér skulum selja hann Ísmaelítum, en ekki leggja hendur á hann, því hann er bróðir vor, hold vort og blóð." Og bræður hans féllust á það.
- ²⁸ En midíanítiskir kaupmenn fóru þar fram hjá, tóku Jósef og drógu hann upp úr gryfjunni. Og þeir seldu Jósef Ísmaelítunum fyrir tuttugu sikla silfurs, en þeir fóru með Jósef til Egyptalands.
- ²⁹ En er Rúben kom aftur að gryfjunni, þá var Jósef ekki í gryfjunni. Reif hann þá klæði sín.
- ³⁰ Og hann sneri aftur til bræðra sinna og mælti: "Sveinninn er horfinn, og hvert skal ég nú fara?"
- ³¹ Þá tóku þeir kyrtil Jósefs, skáru geithafur og velktu kyrtilinn í blóðinu.
- ³² Því næst sendu þeir dragkyrtilinn og létu færa hann föður sínum með þeirri orðsending: "Þetta höfum vér fundið. Gæt þú að, hvort það muni vera kyrtill sonar þíns eða ekki."
- ³³ Og hann skoðaði hann og mælti: "Það er kyrtill sonar míns. Óargadýr hefir etið hann. Sannlega er Jósef sundur rifinn."
- ³⁴ Þá reif Jakob klæði sín og lagði hærusekk um lendar sínar og harmaði son sinn langan tíma.
- ³⁵ Og allir synir hans og allar dætur hans leituðust við að hugga hann, en hann vildi ekki huggast láta og sagði: "Með harmi mun ég niður stíga til sonar míns til heljar." Og faðir hans grét hann.
- ³⁶ En Midíanítar seldu hann til Egyptalands, Pótífar hirðmanni Faraós og lífvarðarforingja.

KAFLA 38

Um þessar mundir bar svo við, að Júda fór frá bræðrum sínum og lagði lag sitt við mann nokkurn í Adúllam, sem Híra hét.

² Þar sá Júda dóttur kanversks manns, sem Súa hét, og tók hana og hafði samfarir við hana.

³ Og hún varð þunguð og ól son, og hún nefndi hann Ger.

⁴ Og hún varð þunguð í annan sinn og ól son, og hún nefndi hann Ónan.

⁵ Og enn ól hún son og nefndi hann Sela. En hún var í Kesíb, er hún ól hann.

⁶ Og Júda tók konu til handa Ger, frumgetnum syni sínum. Hún hét Tamar.

⁷ En Ger, frumgetinn sonur Júda, var vondur í augum Drottins, svo að Drottinn lét hann deyja.

⁸ Þá mælti Júda við Ónan: "Gakk þú inn til konu bróður þíns og gegn þú mágskyldunni við hana, að þú megir afla bróður þínum afkvæmis."

⁹ En með því að Ónan vissi, að afkvæmið skyldi eigi verða hans, þá lét hann sæðið spillast á jörðu í hvert sinn er hann gekk inn til konu bróður síns, til þess að hann aflaði eigi bróður sínum afkvæmis.

¹⁰ En Drottinn mislíkaði það, er hann gjörði, og lét hann einnig deyja.

¹¹ Þá sagði Júda við Tamar tengdadóttur sína: "Ver þú sem ekkja í húsi föður þíns, þangað til Sela sonur minn verður fulltíða." Því að hann hugsaði: "Ella mun hann og deyja, eins og bræður hans." Fór Tamar þá burt og var í húsi föður síns.

¹² En er fram liðu stundir, andaðist dóttir Súa, kona Júda. Og er Júda lét af harminum, fór hann upp til Timna, til sauðaklippara sinna, hann og Híra vinur hans frá Adúllam.

¹³ Var þá Tamar sagt svo frá: "Sjá, tengdafaðir þinn fer upp til Timna að klippa sauði sína."

¹⁴ Þá fór hún úr ekkjubúningi sínum, huldi sig blæju og hjúpaði sig og settist við hlið Enaímborgar, sem er við veginn til Timna. Því að hún sá, að Sela var orðinn fulltíða, og hún var þó ekki honum gefin fyrir konu.

¹⁵ Júda sá hana og hugði, að hún væri skækja, því að hún hafði hulið andlit sitt.

¹⁶ Og hann vék til hennar við veginn og mælti: "Leyf mér að leggjast með þér!" Því að hann vissi ekki, að hún var tengdadóttir hans. Hún svaraði: "Hvað viltu gefa mér til þess, að þú megir leggjast með mér?"

¹⁷ Og hann mælti: "Ég skal senda þér hafurkið úr hjörðinni." Hún svaraði: "Fáðu mér þá pant, þangað til þú sendir það."

¹⁸ Þá mælti hann: "Hvaða pant skal ég fá þér?" En hún svaraði: "Innsiglishring þinn og festi þína og staf þinn, sem þú hefir í hendinni." Og hann fékk henni þetta og lagðist með henni, og hún varð þunguð af hans völdum.

¹⁹ Því næst stóð hún upp, gekk burt og lagði af sér blæjuna og fór aftur í ekkjubúning sinn.

²⁰ Og Júda sendi hafurkiðið með vini sínum frá Adúllam, svo að hann fengi aftur pantinn af hendi konunnar, en hann fann hana ekki.

²¹ Og hann spurði menn í þeim stað og sagði: "Hvar er portkonan, sem sat við veginn hjá Enaím?" En þeir svöruðu: "Hér hefir engin portkona verið."

²² Fór hann þá aftur til Júda og mælti: "Ég fann hana ekki, enda sögðu menn í þeim stað: 'Hér hefir engin portkona verið.'"

²³ Þá mælti Júda: "Haldi hún því, sem hún hefir, að vér verðum ekki hafðir að spotti. Sjá, ég sendi þetta kið, en þú hefir ekki fundið hana."

²⁴ Að þrem mánuðum liðnum var Júda sagt: "Tamar tengdadóttir þín hefir drýgt hór, og meira að segja: Hún er þunguð orðin í hórdómi." Þá mælti Júda: "Leiðið hana út, að hún verði brennd."

²⁵ En er hún var út leidd, gjörði hún tengdaföður sínum þessa orðsending: "Af völdum þess manns, sem þetta á, er ég þunguð orðin." Og hún sagði: "Hygg þú að, hver eiga muni innsiglishring þennan, festi og staf."

²⁶ En Júda kannaðist við gripina og mælti: "Hún hefir betri málstað en ég, fyrir þá sök að ég hefi eigi gift hana Sela syni mínum." Og hann kenndi hennar ekki upp frá því.

²⁷ En er hún skyldi verða léttari, sjá, þá voru tvíburar í kviði hennar.

²⁸ Og í fæðingunni rétti annar út höndina. Tók þá ljósmóðirin rauðan þráð og batt um hönd hans og sagði: "Þessi kom fyrr í ljós."

²⁹ En svo fór, að hann kippti aftur að sér hendinni, og þá kom bróðir hans í ljós. Þá mælti

hún: "Hví hefir þú brotist svo fram þér til góða?" Og hún nefndi hann Peres.

³⁰ Eftir það fæddist bróðir hans, og var rauði þráðurinn um hönd hans. Og hún nefndi hann Sera.

KAFLA 39

Jósef var fluttur til Egyptalands, og Pótífar, hirðmaður Faraós og lífvarðarforingi, maður egypskur, keypti hann af Ísmaelítum, sem hann höfðu þangað flutt.

² En Drottinn var með Jósef, svo að hann varð maður lángefinn, og hann var í húsi húsbónda síns, hins egypska manns.

³ Og er húsbóndi hans sá, að Drottinn var með honum og að Drottinn lét honum heppnast allt, sem hann tók sér fyrir hendur,

⁴ þá fann Jósef náð í augum hans og þjónaði honum. Og hann setti hann yfir hús sitt og fékk honum í hendur allt, sem hann átti.

⁵ Og upp frá þeirri stundu, er hann hafði sett Jósef yfir hús sitt og yfir allt, sem hann átti, blessaði Drottinn hús hins egypska manns sakir Jósefs, og blessun Drottins var yfir öllu, sem hann átti innan húss og utan.

⁶ Og hann fól Jósef til umráða allar eigur sínar og var afskiptalaus um allt hjá honum og gekk aðeins að máltíðum.

⁷ Og eftir þetta bar svo til, að kona húsbónda hans renndi augum til Jósefs og mælti: "Leggstu með mér!"

⁸ En hann færðist undan og sagði við konu húsbónda síns: "Sjá, húsbóndi minn lítur ekki eftir neinu í húsinu hjá mér, og allar eigur sínar hefir hann fengið mér í hendur.

⁹ Hann hefir ekki meira vald í þessu húsi en ég, og hann fyrirmunar mér ekkert nema þig, með því að þú ert kona hans. Hvernig skyldi ég þá aðhafast þessa miklu óhæfu og syndga á móti Guði?"

¹⁰ Og þó að hún leitaði til við Jósef með þessum orðum dag eftir dag, þá lét hann ekki að vilja hennar að leggjast með henni og hafa samfarir við hana.

¹¹ Þá bar svo til einn dag, er hann gekk inn í húsið til starfa sinna og enginn heimilismanna var þar inni,

¹² að hún greip í skikkju hans og mælti: "Leggstu með mér!" En hann lét skikkjuna eftir í hendi hennar og flýði og hljóp út.

¹³ En er hún sá, að hann hafði látið eftir skikkjuna í hendi hennar og var flúinn út,

¹⁴ þá kallaði hún á heimafólk sitt og mælti við það: "Sjáið, hann hefir fært oss hebreskan mann til þess að dára oss. Hann kom inn til mín og vildi hafa lagst með mér, en ég æpti hástöfum.

¹⁵ Og er hann heyrði, að ég hrópaði og kallaði, lét hann skikkju sína eftir hjá mér og flýði og hljóp út."

¹⁶ Því næst geymdi hún skikkju hans hjá sér þangað til húsbóndi hans kom heim.

¹⁷ Sagði hún honum þá sömu söguna og mælti: "Hebreski þrellinn, sem þú hefir til vor haft, kom til mín til þess að dára mig.

¹⁸ En þegar ég hrópaði og kallaði, lét hann eftir skikkju sína hjá mér og flýði út."

¹⁹ Er húsbóndi hans heyrði orð konu sinnar, er hún talaði við hann svo mælandi: "Þannig hefir þrell þinn hegðað sér við mig," þá varð hann ákaflega reiður.

²⁰ Og húsbóndi Jósefs tók hann og setti hann í myrkvastofu, þar sem bandingjar konungs voru geymdir, og hann sat þar í myrkvastofunni.

- ²¹ Drottinn var með Jósef og veitti honum mannahylli og lét hann finna náð í augum forstjóra myrkvastofunnar.
- ²² Og forstjóri myrkvastofunnar fékk Jósef á vald alla bandingjana, sem voru í myrkvastofunni. Og hvað eina, sem þeir gjörðu þar, gjörðu þeir að hans fyrirlagi.
- ²³ Forstjóri myrkvastofunnar leit ekki eftir neinu, sem var undir hans hendi, því að Drottinn var með honum. Og hvað sem hann gjörði, það lét Drottinn heppnast.

KAFLA 40

Eftir þetta varð sá atburður, að byrlari konungsins í Egyptalandi og bakarinn brutu á móti herra sínum, Egyptalandskonungi.

- ² Og Faraó reiddist báðum hirðmönnum sínum, yfirbyrlaranum og yfirbakaranum,
- ³ og lét setja þá í varðhald í húsi lífvarðarforingjans, í myrkvastofuna, þar sem Jósef var í haldi.
- ⁴ Og lífvarðarforinginn setti Jósef til þess að þjóna þeim, og voru þeir nú um hríð í varðhaldi.
- ⁵ Þá dreymdi þá báða draum, byrlara og bakara konungsins í Egyptalandi, sem haldnir voru í myrkvastofunni, sinn drauminn hvorn sömu nóttina, og hafði hvor draumurinn sína þýðingu.
- ⁶ Og er Jósef kom inn til þeirra um morguninn, sá hann að þeir voru óglaðir.
- ⁷ Spurði hann þá hirðmenn Faraós, sem voru með honum í varðhaldi í húsi húsbónda hans, og mælti: "Hvers vegna eruð þið svo daprir í bragði í dag?"
- ⁸ En þeir svöruðu honum: "Okkur hefir dreymt draum, og hér er enginn, sem geti ráðið hann." Þá sagði Jósef við þá: "Er það ekki Guðs að ráða drauma? Segið mér þó."
- ⁹ Þá sagði yfirbyrlarinn Jósef draum sinn og mælti við hann: "Mér þótti í svefninum sem vínvíður stæði fyrir framan mig.
- ¹⁰ Á vínvíðinum voru þrjár greinar, og jafnskjótt sem hann skaut frjóðngum, spruttu blóm hans út og klasar hans báru fullvaxin vínber.
- ¹¹ En ég hélt á bikar Faraós í hendinni og tók vínberin og sprengdi þau í bikar Faraós og rétti svo bikarinn að Faraó."
- ¹² Þá sagði Jósef við hann: "Ráðning draumsins er þessi: Þrjár vínvíðargreinarnar merkja þrjá daga.
- ¹³ Að þrem dögum liðnum mun Faraó hefja höfuð þitt og setja þig aftur inn í embætti þitt. Munt þú þá rétta Faraó bikarinn, eins og áður var venja, er þú varst byrlari hans.
- ¹⁴ En minnstu mín, er þér gengur í vil, og gjör þá miskunn á mér að minnast á mig við Faraó, svo að þú megir frelsa mig úr þessu húsi.
- ¹⁵ Því að mér var með leynd stolið úr landi Hebrea, og eigi hefi ég heldur hér neitt það til saka unnið, að ég yrði settur í þessa dýflissu."
- ¹⁶ En er yfirbakarinn sá, að ráðning hans var góð, sagði hann við Jósef: "Mig dreymdi líka, að ég bæri á höfðinu þrjár karfir með hveitibrauði.
- ¹⁷ Og í efstu körfunni var alls konar sælgætisbrauð handa Faraó, og fuglarnir átu það úr körfunni á höfði mér."
- ¹⁸ Þá svaraði Jósef og mælti: "Ráðning draumsins er þessi: Þrjár karfirnar merkja þrjá daga.
- ¹⁹ Að þrem dögum liðnum mun Faraó hefja höfuð þitt af þér og festa þig á gálga, og fuglarnir munu eta af þér hold þitt."

- ²⁰ Og það bar til á þriðja degi, á afmælisdegi Faraós, að hann hélt öllum þjónum sínum veislu. Hóf hann þá upp höfuð yfirbyrlarans og höfuð yfirbakarans í viðurvist þjóna sinna.
- ²¹ Setti hann yfirbyrlarann aftur í embætti hans, að hann mætti aftur bera Faraó bikarinn,
- ²² en yfirbakarann lét hann hengja, eins og Jósef hafði ráðið drauminn fyrir þá.
- ²³ En eigi minntist yfirbyrlarinn Jósefs, heldur gleymdi honum.

KAFLA 41

Svo bar við að tveim árum liðnum, að Faraó dreymdi draum. Hann þóttist standa við Níl.

² Og sjá, upp úr ánni komu sjö kýr, fallegar útlits og feitar á hold, og fóru að bíta sefgresið.

³ Og sjá, á eftir þeim komu sjö aðrar kýr upp úr ánni, ljótar útlits og magrar á hold, og staðnæmdust hjá hinum kúnum á árbakkanum.

⁴ Og kýrnar, sem ljótar voru útlits og magrar á hold, átu upp hinar sjö kýrnar, sem voru fallegar útlits og feitar á hold. Þá vaknaði Faraó.

⁵ Og hann sofnaði aftur og dreymdi í annað sinn, og sjá, sjö öx uxu á einni stöng, þrýstileg og væn.

⁶ Og sjá, sjö öx, grönn og skrælnuð af austanvindi, spruttu á eftir þeim.

⁷ Og hin grönnu öxin svelgdu í sig þau sjö þrýstilegu og fullu. Þá vaknaði Faraó, og sjá, það var draumur.

⁸ En um morguninn var honum órótt í skapi. Sendi hann því og lét kalla alla spásagnamenn Egyptalands og alla vitringa þess. Og Faraó sagði þeim drauma sína, en enginn gat ráðið þá fyrir Faraó.

⁹ Þá tók yfirbyrlarinn til máls og sagði við Faraó: "Ég minnst í dag synda minna.

¹⁰ Faraó reiddist þjónum sínum og setti þá í varðhald í húsi lífvarðarforingjans, mig og yfirbakarann.

¹¹ Þá dreymdi okkur sömu nóttina draum, mig og hann, sinn drauminn hvorn okkar, og hafði hvor draumurinn sína þýðingu.

¹² Þar var með okkur hebreskur sveinn, þjónn hjá lífvarðarforingjanum. Honum sögðum við drauma okkar, og hann réð þá fyrir okkur. Hvorum fyrir sig réð hann eins og draumur hans þýddi.

¹³ Og svo fór sem hann hafði ráðið okkur draumana, því að ég var aftur settur í embætti mitt, en hinn var hengdur."

¹⁴ Þá sendi Faraó og lét kalla Jósef, og leiddu þeir hann í skyndi út úr myrkvastofunni. Því næst lét hann skera hár sitt og fór í önnur klæði, gekk síðan inn fyrir Faraó.

¹⁵ Þá sagði Faraó við Jósef: "Mig hefir dreymt draum, og enginn getur ráðið hann. En það hefi ég af þér frétt, að þú ráðir hvern draum, sem þú heyrir."

¹⁶ Þá svaraði Jósef Faraó og mælti: "Eigi er það á mínu valdi. Guð mun birta Faraó það, er honum má til heilla verða."

¹⁷ Faraó sagði við Jósef: "Mig dreymdi, að ég stæði á árbakkanum.

¹⁸ Og sjá, upp úr ánni komu sjö kýr, feitar á hold og fallegar útlits, og fóru að bíta sefgresið.

¹⁹ Og sjá, á eftir þeim komu upp sjö aðrar kýr, renglulegar og mjög ljótar útlits og magrar á hold. Hefi ég engar séð jafn ljótar á öllu Egyptalandi.

²⁰ Og hinar mögru og ljótu kýrnar átu sjö fyrri feitu kýrnar.

²¹ En er þær höfðu etið þær, var það ekki á þeim að sjá, að þær hefðu etið þær, heldur

voru þær ljótar útlits sem áður. Þá vaknaði ég.

²² Og ég sá í draumi mínum, og sjá, sjö öx uxu á einni stöng, full og væn.

²³ Og sjö öx kornlaus, grönn og skrælnuð af austanvindi, spruttu á eftir þeim.

²⁴ Og hin grönnu öxin svelgdu í sig sjö vænu öxin. Ég hefi sagt spásagnamönnunum frá þessu, en enginn getur úr leyst."

²⁵ Þá mælti Jósef við Faraó: "Draumur Faraós er einn. Það sem Guð ætlar að gjöra, hefir hann boðað Faraó.

²⁶ Sjö vænu kýrnar merkja sjö ár, og sjö vænu öxin merkja sjö ár. Þetta er einn og sami draumur.

²⁷ Og sjö mögru og ljótu kýrnar, sem á eftir hinum komu, merkja sjö ár, og sjö tómu öxin, sem skrælnuð voru af austanvindi, munu vera sjö hallærisár.

²⁸ Það er það, sem ég sagði við Faraó: Það sem Guð ætlar að gjöra, hefir hann sýnt Faraó.

²⁹ Sjá, sjö ár munu koma. Munu þá verða miklar nægtir um allt Egyptaland.

³⁰ En eftir þau munu koma sjö hallærisár. Munu þá gleymast allar nægtirnar í Egyptalandi og hungrið eyða landið.

³¹ Og eigi mun nægtanna gæta í landinu sakir hallærisins, sem á eftir kemur, því að það mun verða mjög mikið.

³² En þar sem Faraó dreymdi tvisvar sinnum hið sama, þá er það fyrir þá sök, að þetta er fastráðið af Guði, og Guð mun skjótlega framkvæma það.

³³ Fyrir því velji nú Faraó til hygginn og vitran mann og setji hann yfir Egyptaland.

³⁴ Faraó gjöri þetta og skipi umsjónarmenn yfir landið og taki fimmtung af afrakstri Egyptalands á sjö nægtaárunum.

³⁵ Og þeir skulu safna öllum vistum frá góðu árunum, sem fara í hönd, og draga saman kornbirgðir í borgirnar undir umráð Faraós og geyma.

³⁶ Og vistirnar skulu vera forði fyrir landið á sjö hallærisárunum, sem koma munu yfir Egyptaland, að landið farist eigi af hungrinu."

³⁷ Þetta líkaði Faraó vel og öllum þjónum hans.

³⁸ Og Faraó sagði við þjóna sína: "Munum vér finna slíkan mann sem þennan, er Guðs andi býr í?"

³⁹ Og Faraó sagði við Jósef: "Með því að Guð hefir birt þér allt þetta, þá er enginn svo hygginn og vitur sem þú.

⁴⁰ Þig set ég yfir hús mitt, og þínum boðum skal öll mín þjóð hlýða. Að hásætinu einu skal ég þér æðri vera."

⁴¹ Faraó sagði við Jósef: "Sjá, ég set þig yfir allt Egyptaland."

⁴² Og Faraó tók innsiglishring sinn af hendi sér og dró á hönd Jósefs og lét færa hann í dýrindis línklæði og lét gullmen um háls honum.

⁴³ Og hann lét aka honum í öðrum vagni sínum, og menn hrópuðu fyrir honum: "Lútið honum!" - og hann setti hann yfir allt Egyptaland.

⁴⁴ Faraó sagði við Jósef: "Ég er Faraó, en án þíns vilja skal enginn hreyfa hönd eða fót í öllu Egyptalandi."

⁴⁵ Og Faraó kallaði Jósef Safenat-panea og gaf honum fyrir konu Asenat, dóttur Pótífera, prests í Ón. Og Jósef ferðaðist um Egyptaland.

⁴⁶ Jósef var þrítugur að aldri, er hann stóð frammi fyrir Faraó, Egyptalandskonungi. Því næst fór Jósef burt frá augliti Faraós og ferðaðist um allt Egyptaland.

⁴⁷ Afrakstur landsins var afar mikill sjö nægtaárin.

- ⁴⁸ Þá safnaði hann saman öllum vistum þeirra sjö ára, er nægtir voru í Egyptalandi, og safnaði vistum í borgirnar. Í sérhverja borg safnaði hann vistunum af þeim ökrum, sem umhverfis hana voru.
- ⁴⁹ Og Jósef hrúgaði saman korni sem sandi á sjávarströndu, ákaflega miklu, þar til hann hætti að telja, því að tölu varð eigi á komið.
- ⁵⁰ Jósef fæddust tveir synir áður en fyrsta hallærisárið kom. Þá sonu fæddi honum Asenat, dóttir Pótífera, prests í Ón.
- ⁵¹ Og Jósef nefndi hinn frumgetna Manasse, "því að Guð hefir," sagði hann, "látið mig gleyma öllum þrautum mínum og öllu húsi föður míns."
- ⁵² En hinn nefndi hann Efraím, "því að Guð hefir," sagði hann, "gjört mig frjósaman í landi eymdar minnar."
- ⁵³ Og sjö nægtaárin, sem voru í Egyptalandi, liðu á enda,
- ⁵⁴ og sjö hallærisárin gengu í garð, eins og Jósef hafði sagt. Var þá hallæri í öllum löndum, en í öllu Egyptalandi var brauð.
- ⁵⁵ En er hungur gekk yfir allt Egyptaland, heimtaði lýðurinn brauð af Faraó. Þá sagði Faraó við alla Egypta: "Farið til Jósefs, gjörið það, sem hann segir yður."
- ⁵⁶ Og hungrið gekk yfir allan heiminn, og Jósef opnaði öll forðabúrin og seldi Egyptum korn, og hungrið svarf að í Egyptalandi.
- ⁵⁷ Komu menn þá úr öllum löndum til Egyptalands til þess að kaupa korn hjá Jósef, því að hungrið svarf að í öllum löndum.

KAFLA 42

Er Jakob frétti, að korn var til í Egyptalandi, þá sagði hann við sonu sína: "Hví horfið þér hver á annan?"

- ² Og hann mælti: "Ég hefi sannfrétt, að korn sé til í Egyptalandi. Farið þangað og kaupið oss þar korn, að vér megum lífi halda og deyjum ekki."
- ³ Þá lögðu tíu bræður Jósefs af stað til að kaupa korn í Egyptalandi.
- ⁴ En Benjamín, bróður Jósefs, lét Jakob ekki fara með bræðrum hans, því að hann var hræddur um, að honum kynni að vilja eitthvert slys til.
- ⁵ Og synir Ísraels komu að kaupa korn meðal annarra, sem komu, því að hungur var í Kanaanlandi.
- ⁶ En Jósef var stjórnari landsins, hann var sá, sem seldi öllum landslýðnum korn. Og bræður Jósefs komu og lutu honum og hneigðu sig til jarðar.
- ⁷ Og er Jósef sá bræður sína, þekkti hann þá, en vék ókunnuglega að þeim og talaði harðlega til þeirra og mælti við þá: "Hvaðan komið þér?" Þeir svöruðu: "Frá Kanaanlandi, til að kaupa vistir."
- ⁸ Jósef þekkti bræður sína, en þeir þekktu hann ekki.
- ⁹ Og Jósef minntist draumanna, sem hann hafði dreymt um þá, og sagði við þá: "Þér eruð njósnarmenn, þér eruð komnir til þess að sjá, hvar landið er varnarlaust fyrir."
- ¹⁰ En þeir svöruðu honum: "Eigi er svo, herra minn, heldur eru þjónar þínir komnir til að kaupa vistir.
- ¹¹ Vér erum allir synir sama manns, vér erum hrekklausir menn, þjónar þínir eru ekki njósnarmenn."
- ¹² En hann sagði við þá: "Eigi er svo, heldur eruð þér komnir til þess að sjá, hvar landið er varnarlaust fyrir."

13 Þeir svöruðu: "Vér þjónar þínir erum tólf bræður, synir sama manns í Kanaanlandi. Og sjá, hinn yngsti er nú hjá föður vorum, og einn er eigi framar á lífi."

14 Og Jósef sagði við þá: "Svo er sem ég sagði við yður: Þér eruð njósarmenn."

15 Með þessu skuluð þér reyndir verða: Svo sannarlega sem Faraó lifir, skuluð þér ekki héðan fara, nema yngsti bróðir yðar komi hingað.

16 Sendið einn yðar til að sækja bróður yðar, en þér hinir skuluð vera í varðhaldi, svo að orð yðar verði reynd, hvort þér talið satt. En sé eigi svo, þá eruð þér njósarmenn, svo sannarlega sem Faraó lifir."

17 Síðan lét hann hafa þá alla í haldi í þrjá daga.

18 En á þriðja degi sagði Jósef við þá: "Þetta skuluð þér gjöra, að þér megið lífi halda, því að ég óttast Guð."

19 Ef þér eruð hrekklausir, þá verði einn af yður bræðrum eftir í böndum í dýflissunni, þar sem þér voruð, en farið þér hinir og flytjið heim korn til bjargar þurfandi heimilum yðar.

20 Komið svo til mín með yngsta bróður yðar, þá munu orð yðar reynast sönn og þér eigi lífi týna." Og þeir gjörðu svo.

21 Þá sögðu þeir hver við annan: "Sannlega erum vér í sök fallnir fyrir bróður vorn, því að vér sáum sálarangist hans, þegar hann bað oss vægðar, en vér daufheyrðumst við. Þess vegna erum vér komnir í þessar nauðir."

22 Rúben svaraði þeim og mælti: "Sagði ég ekki við yður: 'Syndgist ekki á sveininum,' en þér daufheyrðust við. Og sjá, nú er einnig blóðs hans krafist."

23 En þeir vissu ekki, að Jósef skildi þá, því að þeir höfðu túlk.

24 Þá vék Jósef frá þeim og grét. Síðan sneri hann til þeirra aftur og talaði við þá og tók Símeon úr flokki þeirra og batt hann fyrir augum þeirra.

25 Síðan bauð hann að fylla sekki þeirra korni og láta silfurpeninga hvers eins þeirra aftur í sekk hans og fá þeim nesti til ferðarinnar. Og var svo gjört við þá.

26 Þá létu þeir korn sitt upp á asna sína og fóru af stað.

27 En er einn af þeim opnaði sekk sinn til að gefa asna sínum fóður á gistingarstaðnum, sá hann silfurpeninga sína, og sjá, þeir lágu ofan á í sekk hans.

28 Og hann sagði við bræður sína: "Silfurpeningar mínir eru komnir aftur, sjá, þeir liggja hér í sekk mínum." Þá féllst þeim hugur, og skjálfandi litu þeir hver á annan og sögðu: "Hví hefir Guð gjört oss þetta?"

29 Þeir komu til Jakobs föður síns í Kanaanlandi og sögðu honum frá öllu, sem fyrir þá hafði komið, með þessum orðum:

30 "Maðurinn, landsherrann, talaði harðlega til vor og fór með oss sem værum vér komnir til landsins í njósnerindum."

31 En vér sögðum við hann: 'Vér erum hrekklausir, vér erum ekki njósarmenn.'

32 Vér erum tólf bræður, synir föður vors. Einn er ekki framar á lífi, og sá yngsti er nú hjá föður vorum í Kanaanlandi.'

33 Þá sagði maðurinn, landsherrann, við oss: 'Af þessu skal ég marka, hvort þér eruð hrekklausir: Látið einn af yður bræðrum verða eftir hjá mér, og takið korn til bjargar þurfandi heimilum yðar og farið leiðar yðar.'

34 En komið með yngsta bróður yðar til mín, svo að ég sjái, að þér eruð ekki njósarmenn, heldur að þér eruð hrekklausir. Þá skal ég skila yður bróður yðar aftur og þér megið fara allra yðar ferða um landið."

35 En þeir helltu úr sekkjum sínum, sjá, þá var sjóður hvers eins í sekk hans. Og er þeir og faðir þeirra sáu sjóði þeirra, urðu þeir óttaslegnir.

³⁶ Jakob faðir þeirra sagði við þá: "Þér gjörðið mig barnlausan. Jósef er farinn, Símeon er farinn, og nú ætlið þér að taka Benjamín. Allt kemur þetta yfir mig."

³⁷ Þá sagði Rúben við föður sinn: "Þú mátt deyða báða sonu mína, ef ég færi þér hann ekki aftur. Trúðu mér fyrir honum, og ég skal aftur koma með hann til þín."

³⁸ En Jakob sagði: "Ekki skal sonur minn fara með yður, því að bróðir hans er dáinn og hann er einn eftir, og verði hann fyrir slysi á þeirri leið, sem þér farið, þá leiðið þér hærur mínar með harmi niður til heljar."

KAFLA 43

Hallærið var mikið í landinu.

² Og er þeir höfðu etið upp kornið, sem þeir höfðu sótt til Egyptalands, sagði faðir þeirra við þá: "Farið aftur og kaupið oss nokkuð af vistum."

³ Þá svaraði Júda honum og mælti: "Maðurinn lagði ríkt á við oss og sagði: 'Þér skuluð ekki sjá auglit mitt, nema bróðir yðar sé með yður.'"

⁴ Ef þú sendir bróður vorn með oss, þá skulum vér fara og kaupa þér vistir.

⁵ En ef þú vilt ekki senda hann með, þá förum vér hvergi, því að maðurinn sagði við oss: 'Þér skuluð ekki sjá auglit mitt, nema bróðir yðar sé með yður.'"

⁶ Ísrael mælti: "Hví hafið þér gjört mér svo illa til, að segja manninum, að þér ættuð einn bróður enn?"

⁷ Þeir svöruðu: "Maðurinn spurði ítarlega um oss og ætt vora og sagði: 'Er faðir yðar enn á lífi? Eigið þér einn bróður enn?' Og vér sögðum honum eins og var. Gátum vér vitað, að hann mundi segja:

⁸ 'Komið hingað með bróður yðar?'" Júda sagði við Ísrael föður sinn: "Láttu sveininn fara með mér. Þá skulum vér taka oss upp og fara af stað, svo að vér megum lífi halda og ekki deyja, bæði vér og þú og börn vor.

⁹ Ég skal ábyrgjast hann, af minni hendi skalt þú krefjast hans. Komi ég ekki með hann aftur til þín og leiði ég hann ekki fram fyrir þig, skal ég vera sekur við þig alla ævi.

¹⁰ Því að hefðum vér ekki tafið, þá værum vér nú komnir aftur í annað sinn."

¹¹ Þá sagði Ísrael faðir þeirra við þá: "Ef svo verður að vera, þá gjörðið þetta: Takið af gæðum landsins í sekki yðar og færið manninum að gjöf lítið eitt af balsami og lítið eitt af hunangi, reykelsi og myrru, pistasúhnetur og möndlur.

¹² Og takið með yður tvöfalt gjald og hafið aftur með yður silfurpeningana, sem komu aftur ofan á í sekkjum yðar. Vera má, að það hafi verið af vangá.

¹³ Og takið bróður yðar. Leggið því næst upp og farið aftur til mannsins.

¹⁴ Og Almáttugur Guð gefi, að maðurinn sýni yður nú miskunnsemi og láti lausan við yður hinn bróður yðar og Benjamín. Ég hefi hvort sem er þegar orðið fyrir sonamissi."

¹⁵ Og mennirnir tóku þessa gjöf; líka tóku þeir tvöfalt gjald með sér og Benjamín. Og þeir lögðu af stað og fóru til Egyptalands og gengu fyrir Jósef.

¹⁶ Er Jósef sá Benjamín með þeim, sagði hann við ráðsmann sinn: "Far þú með þessa menn inn í húsið og slátra þú og matreið, því að þessir menn skulu eta með mér miðdegisverð í dag."

¹⁷ Og maðurinn gjörði sem Jósef bauð og fór með mennina inn í hús Jósefs.

¹⁸ Mennirnir urðu hræddir, af því að þeir voru leiddir inn í hús Jósefs, og sögðu: "Sakir silfurpeninganna, sem aftur komu í sekki vora hið fyrra sinnið, erum vér hingað leiddir, svo að hann geti ráðist að oss og vaðið upp á oss og gjört oss að þrælum og tekið asna vora."

- 19 Þá gengu þeir til ráðsmanns Jósefs og töluðu við hann úti fyrir dyrum hússins
- 20 og sögðu: "Æ, herra minn, vér komum hingað í fyrra skiptið að kaupa vistir.
- 21 En svo bar til, er vér komum í áfangastað og opnuðum sekki vora, sjá, þá voru silfurpeningar hvers eins ofan á í sekk hans, silfurpeningar vorir með fullri vigt, og vér erum nú komnir með þá aftur.
- 22 Og annað silfur höfum vér með oss til að kaupa vistir. Eigi vitum vér, hver látið hefir peningana í sekki vora."
- 23 Hann svaraði: "Verið ókvíðnir, óttist ekki! Yðar Guð og Guð föður yðar hefir gefið yður fjársjóð í sekki yðar. Silfur yðar er komið til mín." Síðan leiddi hann Símeon út til þeirra.
- 24 Maðurinn fór með þá inn í hús Jósefs og gaf þeim vatn, að þeir mættu þvo fætur sína, og ösnum þeirra gaf hann fóður.
- 25 Og tóku þeir nú gjöfina fram, að hún væri til taks, er Jósef kæmi um miðdegið, því að þeir höfðu heyrt, að þeir ættu að matast þar.
- 26 Er Jósef kom heim, færðu þeir honum gjöfina, sem þeir höfðu meðferðis, inn í húsið og hneigðu sig til jarðar fyrir honum.
- 27 En hann spurði, hvernig þeim liði, og mælti: "Líður yðar aldraða föður vel, sem þér gátuð um? Er hann enn á lífi?"
- 28 Þeir svöruðu: "Þjóni þínum, föður vorum, líður vel. Hann er enn á lífi." Og þeir hneigðu sig og lutu honum.
- 29 Jósef hóf upp augu sín og sá Benjamín bróður sinn, son móður sinnar, og mælti: "Er þetta yngsti bróðir yðar, sem þér gátuð um við mig?" Og hann sagði: "Guð sé þér náðugur, son minn!"
- 30 Og Jósef hraðaði sér burt, því að hjarta hans brann af ást til bróður hans, og hann vék burt til þess að gráta og fór inn í innra herbergið og grét þar.
- 31 Síðan þvoði hann andlit sitt og gekk út, og hann lét ekki á sér sjá og mælti: "Berið á borð!"
- 32 Og menn báru á borð fyrir hann sér í lagi og fyrir þá sér í lagi og sér í lagi fyrir þá Egypta, sem með honum mötuðust, því að ekki mega Egyptar eta með Hebreum, fyrir því að Egyptar hafa andstyggð á því.
- 33 Og þeim var skipað til sætis gegnt honum, hinum frumgetna eftir frumburðarrétti hans og hinum yngsta eftir æsku hans, og mennirnir litu með undrun hver á annan.
- 34 Og hann lét bera skammta frá sér til þeirra, en skammtur Benjamíns var fimm sinnum stærri en skammtur nokkurs hinna. Og þeir drukku með honum og urðu hreifir.

KAFLA 44

Jósef bauð ráðsmanni sínum og mælti: "Fyll þú sekki mannanna vistum, svo mikið sem þeir geta með sér flutt, og láttu silfurpeninga hvers eins ofan á í sekk hans.

2 Og bikar minn, silfurbikarinn, skalt þú láta ofan á í sekk hins yngsta og silfurpeningana fyrir korn hans." Og hann gjörði eins og Jósef bauð honum.

3 Er bjart var orðið næsta morgun, voru mennirnir látnir fara, þeir og asnar þeirra.

4 Og er þeir voru komnir út úr borginni, en skammt burt farnir, sagði Jósef við ráðsmann sinn: "Bregð þú við og veit mönnunum eftirför, og þegar þú nær þeim, skalt þú segja við þá: ,Hví hafið þér launað gott með illu? Hví hafið þér stolið silfurbikar mínum?"

5 Er það ekki sá, sem herra minn drekkur af og hann spáir í? Þar hafið þér illa gjört."

6 Og er hann náði þeim, talaði hann þessi orð til þeirra.

- ⁷ En þeir sögðu við hann: "Hví talar herra minn þannig? Fjarri sé það þjónum þínum að gjöra slíkt.
- ⁸ Sjá, það silfur, sem vér fundum ofan á í sekkjum vorum, færðum vér þér aftur frá Kanaanlandi, og hvernig skyldum vér þá stela silfri eða gulli úr húsi herra þíns?
- ⁹ Hver sá af þjónum þínum, sem bikarinn finnst hjá, skal deyja, og þar að auki skulum vér hinir vera þrælar herra míns."
- ¹⁰ Hann svaraði: "Sé þá svo sem þér segið. Sá sem hann finnst hjá, veri þræll minn, en þér skuluð vera lausir."
- ¹¹ Þá flýttu þeir sér að taka ofan hver sinn sekk, og þeir opnuðu hver sinn sekk.
- ¹² Og hann leitaði, byrjaði á hinum elsta og endaði á hinum yngsta, og fannst þá bikarinn í sekk Benjámins.
- ¹³ Þá rifu þeir klæði sín, létu hver upp á sinn asna og fóru aftur til borgarinnar.
- ¹⁴ Júda og bræður hans gengu inn í hús Jósefs, en hann var þar enn þá, og þeir féllu fram fyrir honum til jarðar.
- ¹⁵ Þá sagði Jósef við þá: "Hvílík óhæfa er þetta, sem þér hafið framið? Vissuð þér ekki, að annar eins maður og ég kann að spá?"
- ¹⁶ Og Júda mælti: "Hvað skulum vér segja við herra minn, hvað skulum vér tala og hvernig skulum vér réttlæta oss? Guð hefir fundið misgjörð þjóna þinna. Sjá, vér erum þrælar herra míns, bæði vér og sá, sem bikarinn fannst hjá."
- ¹⁷ Og hann svaraði: "Fjarri sé mér að gjöra slíkt. Sá maður, sem bikarinn fannst hjá, hann sé þræll minn, en farið þér í friði til föður yðar."
- ¹⁸ Þá gekk Júda nær honum og mælti: "Æ, herra minn, leyf þjóni þínum að tala nokkur orð í áheyrn herra míns, og reiði þín upptendrist ekki gegn þjóni þínum, því að þú ert sem Faraó.
- ¹⁹ Herra minn spurði þjóna sína og mælti: 'Eigið þér föður eða bróður?'
- ²⁰ Og vér sögðum við herra minn: 'Vér eigum aldraðan föður og ungan bróður, sem hann gat í elli sinni. Og bróðir hans er dáinn, og hann er einn á lífi eftir móður sína, og faðir hans elskar hann.'
- ²¹ Og þú sagðir við þjóna þína: 'Komið með hann hingað til mín, að ég fái litið hann með augum mínum.'
- ²² Og vér sögðum við herra minn: 'Sveinninn má ekki yfirgefa föður sinn, því að yfirgæfi hann föður sinn, mundi það draga hann til dauða.'
- ²³ Þá sagðir þú við þjóna þína: 'Ef yngsti bróðir yðar kemur ekki hingað með yður, þá skuluð þér ekki framar fá að sjá auglit mitt.'
- ²⁴ Og þegar vér komum heim til þjóns þíns, föður míns, þá sögðum vér honum ummæli herra míns.
- ²⁵ Og faðir vor sagði: 'Farið aftur og kaupið oss lítið eitt af vistum.'
- ²⁶ Þá svöruðum vér: 'Vér getum ekki farið þangað. Megi yngsti bróðir vor fara með oss, þá skulum vér fara þangað, því að vér fáum ekki að sjá auglit mannsins, ef yngsti bróðir vor er ekki með oss.'
- ²⁷ Og þjónn þinn, faðir minn, sagði við oss: 'Þér vitið, að kona mín ól mér tvo sonu.
- ²⁸ Annar þeirra fór að heiman frá mér, og ég sagði: Vissulega er hann sundur rifinn. - Og hefi ég ekki séð hann síðan.
- ²⁹ Og ef þér takið nú þennan líka burt frá mér og verði hann fyrir slysi, þá munuð þér leiða hærur mínar með hörmung til heljar.'
- ³⁰ Og komi ég nú til þjóns þíns, föður míns, og sé sveinninn ekki með oss, - því að hann

ann honum sem lífi sínu, -

³¹ Þá mun svo fara, að sjái hann, að sveinninn er eigi með oss, þá deyr hann, og þjónar þínir munu leiða hærur þjóns þíns, föður vors, með harmi til heljar.

³² Því að þjónn þinn tók ábyrgð á sveininum við föður minn og sagði: „Ef ég kem ekki með hann aftur, skal ég vera sekur við föður minn alla ævi.“

³³ Og lát þú því þjón þinn verða hér eftir sem þræl herra míns í stað sveinsins, en leyf sveininum að fara heim með bræðrum sínum.

³⁴ Því að hvernig gæti ég farið heim til föður míns, sé sveinninn ekki með mér? Ég yrði þá að sjá þá hörmung, sem koma mundi yfir föður minn.“

KAFLA 45

Jósef gat þá ekki lengur haft stjórn á sér í auglýsýn allra, sem viðstaddir voru, og kallaði: „Látið alla ganga út frá mér!“ Og enginn maður var inni hjá honum, þegar hann sagði bræðrum sínum hver hann væri.

² Og hann grét hástöfum, svo að Egyptar heyrðu það, og hirðmenn Faraós heyrðu það.

³ Jósef mælti við bræður sína: „Ég er Jósef. Er faðir minn enn á lífi?“ En bræður hans gátu ekki svarað honum, svo hræddir urðu þeir við hann.

⁴ Og Jósef sagði við bræður sína: „Komið hingað til mín!“ Og þeir gengu til hans. Hann mælti þá: „Ég er Jósef bróðir yðar, sem þér selduð til Egyptalands.“

⁵ En látið það nú ekki fá yður hryggðar, og setjið það ekki fyrir yður, að þér hafið selt mig hingað, því að til lífs viðurhalds hefir Guð sent mig hingað á undan yður.

⁶ Því að nú hefir hallærið verið í landinu í tvö ár, og enn munu líða svo fimm ár, að hvorki verði plægt né uppskorið.

⁷ En Guð hefir sent mig hingað á undan yður til þess að halda við kyni yðar á jörðinni og sjá lífi yðar borgið, til mikils hjálpræðis.

⁸ Það er því ekki þér, sem hafið sent mig hingað, heldur Guð. Og hann hefir látið mig verða Faraó sem föður og herra alls húss hans og höfðingja yfir öllu Egyptalandi.

⁹ Hraðið yður nú og farið heim til föður míns og segið við hann: „Svo segir Jósef sonur þinn: Guð hefir gjört mig að herra alls Egyptalands; kom þú til mín og tef eigi.“

¹⁰ Og þú skalt búa í Gósenlandi og vera í nánd við mig, þú og synir þínir og sonasynir þínir og sauðfé þitt og nautgripir þínir og allt, sem þitt er.

¹¹ En ég skal sjá þér þar fyrir viðurværi, - því að enn verður hallæri í fimm ár -, svo að þú komist ekki í örbirgð, þú og þitt hús og allt, sem þitt er.“

¹² Og nú sjá augu yðar, og augu Benjamíns bróður míns sjá, að ég með eigin munni tala við yður.

¹³ Og segið föður mínum frá allri vegsemd minni á Egyptalandi og frá öllu, sem þér hafið séð, og flýtið yður nú og komið hingað með föður minn.“

¹⁴ Og hann féll um háls Benjamín bróður sínum og grét, og Benjamín grét um háls honum.

¹⁵ Og hann minntist við alla bræður sína, faðmaði þá og grét. Eftir það töluðu bræður hans við hann.

¹⁶ Þau tíðindi bárust til hirðar Faraós: „Bræður Jósefs eru komnir!“ Og lét Faraó og þjónar hans vel yfir því.

¹⁷ Og Faraó sagði við Jósef: „Seg þú við bræður þína: „Þetta skuluð þér gjöra: Klyfjið eyki yðar og haldið af stað og farið til Kanaanlands.“

¹⁸ Takið föður yðar og fjölskyldur yðar og komið til mín, og skal ég gefa yður bestu afurðir

Egyptalands, og þér skuluð eta feiti landsins.'

19 Og bjóð þú þeim: 'Gjörið svo: Takið yður vagna í Egyptalandi handa börnum yðar og konum yðar og flytjið föður yðar og komið.

20 Og hirðið eigi um búshluti yðar, því að hið besta í öllu Egyptalandi skal vera yðar.'"

21 Og synir Ísraels gjörðu svo, og Jósef fékk þeim vagna eftir boði Faraós, og hann gaf þeim nesti til ferðarinnar.

22 Hann gaf og sérhverjum þeirra alklæðnað, en Benjamín gaf hann þrjú hundruð sikla silfurs og fimm alklæðnaði.

23 Og föður sínum sendi hann sömuleiðis tíu asna klyfjaða hinum bestu afurðum Egyptalands og tíu ösnur klyfjaðar korni og brauði og vistum handa föður hans til ferðarinnar.

24 Lét hann síðan bræður sína fara, og þeir héldu af stað. Og hann sagði við þá: "Deilið ekki á leiðinni."

25 Og þeir fóru frá Egyptalandi og komu til Kanaanlands, heim til Jakobs föður síns.

26 Og þeir færðu honum tíðindin og sögðu: "Jósef er enn á lífi og er höfðingi yfir öllu Egyptalandi." En hjarta hans komst ekki við, því að hann trúði þeim ekki.

27 En er þeir báru honum öll orð Jósefs, sem hann hafði við þá talað, og hann sá vagnana, sem Jósef hafði sent til að flytja hann á, þá lifnaði yfir Jakob föður þeirra.

28 Og Ísrael sagði: "Mér er það nóg, að Jósef sonur minn er enn á lífi. Ég vil fara og sjá hann áður en ég dey."

KAFLA 46

Ísrael lagði af stað með allt sitt, og hann kom til Beerseba og færði þar Guði Ísaks föður síns sláturförn.

2 Og Guð talaði við Ísrael í sýn um nóttina og sagði: "Jakob, Jakob!" Og hann svaraði: "Hér er ég."

3 Og hann sagði: "Ég er Guð, Guð föður þíns. Óttast þú ekki að fara til Egyptalands, því að þar mun ég gjöra þig að mikilli þjóð.

4 Ég mun fara með þér til Egyptalands, og ég mun líka flytja þig þaðan aftur, og Jósef skal veita þér nábjargirnar."

5 Þá tók Jakob sig upp frá Beerseba, og Ísraels synir fluttu Jakob föður sinn og börn sín og konur sínar á vögnunum, sem Faraó hafði sent til að flytja hann á.

6 Og þeir tóku fénað sinn og fjárhluti, sem þeir höfðu aflað sér í Kanaanlandi, og komu til Egyptalands, Jakob og allir niðjar hans með honum.

7 Sonu sína og sonasonu, dætur sínar og sonadætur og alla niðja sína flutti hann með sér til Egyptalands.

8 Þessi eru nöfn Ísraels sona, sem komu til Egyptalands: Jakob og synir hans: Rúben, frumgetinn son Jakobs.

9 Synir Rúbens: Hanok, Pallú, Hesron og Karmí.

10 Synir Símeons: Jemúel, Jamín, Óhad, Jakín, Sóar og Sál, sonur kanversku konunnar.

11 Synir Leví: Gerson, Kahat og Merarí.

12 Synir Júda: Ger, Ónan, Sela, Peres og Sera. En Ger og Ónan dóu í Kanaanlandi. Synir Peres voru: Hesron og Hamúl.

13 Synir Íssakars: Tóla, Púva, Job og Símrón.

14 Synir Sebúlons: Sered, Elon og Jahleel.

- 15** Þessir voru synir Leu, sem hún fæddi Jakob í Mesópótamíu, ásamt Dínu dóttur hans. Allir synir hans og dætur voru að tölu þrjátíu og þrjú.
- 16** Synir Gaðs: Sífjón, Haggí, Súní, Esbon, Erí, Aródí og Arelí.
- 17** Synir Assers: Jimna, Jísva, Jísví, Bría og Sera, systir þeirra. Synir Bría voru: Heber og Malkíel.
- 18** Þessir voru synir Silpu, sem Laban gaf Leu dóttur sinni. Hún ól Jakob þessa, sextán sálir.
- 19** Synir Rakelar, konu Jakobs: Jósef og Benjamín.
- 20** En Jósef fæddust synir í Egyptalandi: Manasse og Efraím, sem Asenat, dóttir Pótífera prests í Ón, ól honum.
- 21** Synir Benjamíns: Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehí, Rós, Múppím, Húppím og Ard.
- 22** Þetta voru synir Rakelar, sem hún ól Jakob, alls fjórtán sálir.
- 23** Sonur Dans: Húsín.
- 24** Synir Naftalí: Jahseel, Gúní, Jeser og Sillem.
- 25** Þessir voru synir Bílu, sem Laban gaf Rakel dóttur sinni, og þessa ól hún Jakob, sjö sálir alls.
- 26** Allar þær sálir, sem komu með Jakob til Egyptalands og af honum voru komnar, voru sextíu og sex að tölu, auk sonakvenna Jakobs.
- 27** Og synir Jósefs, sem honum höfðu fæðst í Egyptalandi, voru tveir að tölu. Allar þær sálir af ætt Jakobs, sem komu til Egyptalands, voru sjötíu að tölu.
- 28** Jakob sendi Júda á undan sér til Jósefs, að hann vísaði sér veginn til Gósen. Og þeir komu til Gósenlands.
- 29** Þá lét Jósef beita fyrir vagn sinn og fór á móti Ísrael föður sínum til Gósen, og er fundum þeirra bar saman, féll hann um háls honum og grét lengi um háls honum.
- 30** Og Ísrael sagði við Jósef: "Nú vil ég glaður deyja, fyrst ég hefi séð auglit þitt, að þú ert enn á lífi."
- 31** Og Jósef sagði við bræður sína og við frændlið föður síns: "Nú vil ég fara og láta Faraó vita og segja við hann: 'Bræður mínir og frændlið föður míns, sem var í Kanaanlandi, er til mín komið.
- 32** Og mennirnir eru hjarðmenn, því að þeir hafa stundað kvikfjárrækt, og sauði sína og nautpening sinn og allt, sem þeir eiga, hafa þeir haft hingað með sér.'
- 33** Þegar nú Faraó lætur kalla yður og spyr: 'Hver er atvinna yðar?'
- 34** Þá skuluð þér svara: 'Kvikfjárrækt hafa þjónar þínir stundað frá barnæsku allt til þessa dags, bæði vér og feður vorir,' - til þess að þér fáið að búa í Gósenlandi, því að Egyptar hafa andstyggð á öllum hjarðmönnum."

KAFLA 47

Því næst gekk Jósef fyrir Faraó, sagði honum frá og mælti: "Faðir minn og bræður mínir eru komnir úr Kanaanlandi með sauði sína og nautgripi og allt, sem þeir eiga, og eru nú í Gósenlandi."

2 En hann hafði tekið fimm af bræðrum sínum með sér og leiddi þá fyrir Faraó.

3 Þá mælti Faraó við bræður Jósefs: "Hver er atvinna yðar?" Og þeir svöruðu Faraó: "Þjónar þínir eru hjarðmenn, bæði vér og feður vorir."

4 Og þeir sögðu við Faraó: "Vér erum komnir til að staðnæmast um hríð í landinu, því að

enginn hagi er fyrir sauði þjóna þinna, af því að hallærið er mikið í Kanaanlandi. Leyf því þjónum þínum að búa í Gósenlandi."

⁵ Faraó sagði við Jósef: "Faðir þinn og bræður þínir eru komnir til þín.

⁶ Egyptaland er þér heimilt, lát þú föður þinn og bræður þína búa þar sem landkostir eru bestir. Búi þeir í Gósenlandi, og ef þú þekkir nokkra duglega menn meðal þeirra, þá fel þeim yfirumsjón hjarða minna."

⁷ Þá fór Jósef inn með Jakob föður sinn og leiddi hann fyrir Faraó. Og Jakob heilsaði Faraó með blessunaróskum.

⁸ Og Faraó sagði við Jakob: "Hversu gamall ert þú?"

⁹ Og Jakob svaraði Faraó: "Vegferðartími minn er hundrað og þrjátíu ár. Fáir og illir hafa dagar lífs míns verið og ná ekki þeirri áratölu, er feður mínir náðu á vegferð sinni."

¹⁰ Síðan kvaddi Jakob Faraó með blessunaróskum og gekk út frá honum.

¹¹ Og Jósef fékk föður sínum og bræðrum bústaði og gaf þeim fasteign í Egyptalandi, þar sem bestir voru landkostir, í Ramseslandi, eins og Faraó hafði boðið.

¹² Og Jósef sá föður sínum og bræðrum sínum og öllu skylduliði föður síns fyrir viðurværi eftir tölu barnanna.

¹³ Algjör skortur var á neyslukorni um allt landið, því að hallærið var mjög mikið, og Egyptaland og Kanaanland voru að þrotum komin af hungrinu.

¹⁴ Og Jósef dró saman allt það silfur, sem til var í Egyptalandi og Kanaanlandi, fyrir kornið, sem þeir keyptu, og Jósef skilaði silfrinu í hús Faraós.

¹⁵ Og er silfur þraut í Egyptalandi og í Kanaanlandi, þá komu allir Egyptar til Jósefs og sögðu: "Lát oss fá brauð! - hví skyldum vér deyja fyrir augum þér? - því að silfur þrýtur."

¹⁶ Og Jósef mælti: "Komið hingað með fénað yðar, ég skal gefa yður korn til neyslu fyrir fénað yðar, ef silfur þrýtur."

¹⁷ Þá fóru þeir með fénað sinn til Jósefs, og hann lét þá fá neyslukorn fyrir hestana, sauðféð, nautpeninginn og asnana, og hann birgði þá upp með korni það árið fyrir allan fénað þeirra.

¹⁸ Og er það árið var liðið, komu þeir til hans næsta ár og sögðu við hann: "Eigi viljum vér leyna herra vorn því, að silfrið er allt þrotið og kvikfénaður vor er orðinn eign herra vors. Nú er ekki annað eftir handa herra vorum en líkamir vorir og ekrur vorar.

¹⁹ Hví skyldum vér farast fyrir augsyn þinni, bæði vér og ekrur vorar? Kaup þú oss og ekrur vorar fyrir brauð, þá viljum vér með eknum vorum vera þrælar Faraós, og gef þú oss sáðkorn, að vér megum lífi halda og ekki deyja og ekrurnar leggist ekki í auðn."

²⁰ Þá keypti Jósef allar ekrur Egypta handa Faraó, því að Egyptar seldu hver sinn akur, þar eð hungrið svarf að þeim. Og þannig eignaðist Faraó landið.

²¹ Og landslýðinn gjörði hann að þrælum frá einum enda Egyptalands til annars.

²² Ekrur prestanna einar keypti hann ekki, því að prestarnir höfðu ákveðnar tekjur frá Faraó og þeir lifðu af hinum ákveðnu tekjum sínum, sem Faraó gaf þeim. Fyrir því seldu þeir ekki ekrur sínar.

²³ Þá sagði Jósef við lýðinn: "Sjá, nú hefi ég keypt yður og ekrur yðar Faraó til handa. Hér er sáðkorn handa yður, og sáið nú ekrurnar.

²⁴ En af ávextinum skuluð þér skila Faraó fimmta hluta, en hina fjóra fimmtuhlutana skuluð þér hafa til þess að sá akrana, og yður til viðurlífis og heimafélki yðar og börnum yðar til framfærslu."

²⁵ Og þeir svöruðu: "Þú hefir haldið í oss lífinu. Lát oss finna náð í augum þínum, herra minn, og þá viljum vér vera þrælar Faraós."

- ²⁶ Og Jósef leiddi það í lög, sem haldast allt til þessa dags, að Faraó skyldi fá fimmta hlutann af akurlendi Egypta. Ekrur prestanna einar urðu ekki eign Faraós.
- ²⁷ Ísrael bjó í Egyptalandi, í Gósenlandi, og þeir festu þar byggð og juku kyn sitt, svo að þeim fjölgaði mjög.
- ²⁸ Jakob lifði í seytján ár í Egyptalandi, og dagar Jakobs, æviár hans, voru hundrað fjörutíu og sjö ár.
- ²⁹ Er dró að dauða Ísraels, lét hann kalla Jósef son sinn og sagði við hann: "Hafi ég fundið náð í augum þínum, þá legg hönd þína undir lend mína og auðsýn mér elsku og trúfesti: Jarða mig ekki í Egyptalandi.
- ³⁰ Ég vil hvíla hjá feðrum mínum, og skalt þú flytja mig burt úr Egyptalandi og jarða mig í gröf þeirra." Og hann svaraði: "Ég vil gjöra svo sem þú hefir fyrir mælt."
- ³¹ Þá sagði Jakob: "Vinn þú mér eið að því!" Og hann vann honum eiðinn. Og Ísrael hallaði sér niður að höfðalaginu.

KAFLA 48

Eftir þetta bar svo til, að Jósef var sagt: "Sjá, faðir þinn er sjúkur." Tók hann þá með sér báða sonu sína, Manasse og Efraím.

² Þetta tjáðu menn Jakob og sögðu: "Sjá, Jósef sonur þinn kemur til þín." Þá hreysti Ísrael sig og settist upp í rúminu.

³ Jakob sagði við Jósef: "Almáttugur Guð birtist mér í Lúz í Kanaanlandi og blessaði mig

⁴ og sagði við mig: „Sjá, ég vil gjöra þig frjósaman og margfalda þig og gjöra þig að fjölda þjóða og gefa niðjum þínum eftir þig þetta land til ævinlegrar eignar."

⁵ Og nú skulu báðir synir þínir, sem þér fæddust í Egyptalandi áður en ég kom til þín til Egyptalands, heyra mér til. Efraím og Manasse skulu heyra mér til, eins og Rúben og Símeon.

⁶ En það afkvæmi, sem þú hefir getið eftir þá, skal tilheyra þér. Með nafni bræðra sinna skulu þeir nefndir verða í erfð þeirra.

⁷ Þegar ég kom heim frá Mesópótamíu, missti ég Rakel í Kanaanlandi á leiðinni, þegar ég átti skammt eftir ófarið til Efrata, og ég jarðaði hana þar við veginn til Efrata, það er Betlehem."

⁸ Þá sá Jakob sonu Jósefs og mælti: "Hverjir eru þessir?"

⁹ Og Jósef sagði við föður sinn: "Það eru synir mínir, sem Guð hefir gefið mér hér." Og hann mælti: "Leiddu þá til mín, að ég blessi þá."

¹⁰ En Ísrael var orðinn sjóndapur af elli og sá ekki. Og Jósef leiddi þá til hans, og hann kyssti þá og faðmaði þá.

¹¹ Og Ísrael sagði við Jósef: "Ég hafði eigi búist við að sjá þig framar, og nú hefir Guð meira að segja látið mig sjá afkvæmi þitt."

¹² Og Jósef færði þá frá knjám hans og hneigði ásjónu sína til jarðar.

¹³ Jósef tók þá báða, Efraím sér við hægri hönd, svo að hann stóð Ísrael til vinstri handar, og Manasse sér við vinstri hönd, svo að hann stóð Ísrael til hægri handar, og leiddi þá til hans.

¹⁴ En Ísrael rétti fram hægri hönd sína og lagði á höfuð Efraím, þótt hann væri yngri, og vinstri hönd sína á höfuð Manasse. Hann lagði hendur sínar í kross, því að Manasse var hinn frumgetni.

¹⁵ Og hann blessaði Jósef og sagði: "Sá Guð, fyrir hvers augliti feður mínir Abraham og

Ísak gengu, sá Guð, sem hefir varðveitt mig frá barnæsku allt fram á þennan dag,

¹⁶ sá engill, sem hefir frelsað mig frá öllu illu, hann blessi sveinana, og þeir beri nafn mitt og nafn feðra minna Abrahams og Ísaks, og afsprengi þeirra verði stórmikið í landinu."

¹⁷ En er Jósef sá, að faðir hans lagði hægri hönd sína á höfuð Efraím, mislíkaði honum það og tók um höndina á föður sínum til þess að færa hana af höfði Efraíms yfir á höfuð Manasse.

¹⁸ Og Jósef sagði við föður sinn: "Eigi svo, faðir minn, því að þessi er hinn frumgetni. Legg hægri hönd þína á höfuð honum."

¹⁹ En faðir hans færðist undan því og sagði: "Ég veit það, sonur minn, ég veit það. Einnig hann mun verða að þjóð og einnig hann mun mikill verða, en þó mun yngri bróðir hans verða honum meiri, og afsprengi hans mun verða fjöldi þjóða."

²⁰ Og hann blessaði þá á þessum degi og mælti: "Með þínu nafni munu Ísraelsmenn óska blessunar og segja: 'Guð gjöri þig sem Efraím og Manasse!'" Hann setti þannig Efraím framar Manasse.

²¹ Og Ísrael sagði við Jósef: "Sjá, nú dey ég, en Guð mun vera með yður og flytja yður aftur í land feðra yðar.

²² En ég gef þér fram yfir bræður þína eina fjallsöxl, sem ég hefi unnið frá Amorítum með sverði mínu og boga."

KAFLA 49

Þá lét Jakob kalla sonu sína og mælti: "Safnist saman, að ég megi birta yður það, sem fyrir yður liggur á komandi tímum."

² Skipist saman og hlýðið á, synir Jakobs, hlýðið á Ísrael föður yðar!

³ Rúben, þú ert frumgetningur minn, kraftur minn og frumgróði styrkleika míns, fremstur að virðingum og fremstur að völdum.

⁴ En þar eð þú ólgar sem vatnið, skalt þú eigi fremstur vera, því að þú gekkst í hvílu föður þíns. Þá flekkaðir þú hana, gekkst í hjónasæng mína!

⁵ Símeon og Leví eru bræður, tól ofbeldis eru sverð þeirra.

⁶ Sál mín komi ekki á ráðstefnu þeirra, sæmd mín hafi eigi félagsskap við söfnuð þeirra, því að í reiði sinni drápu þeir menn, og í ofsa sínum skáru þeir á hásinar nautanna.

⁷ Bölvuð sé reiði þeirra, því að hún var römm, og bræði þeirra, því að hún var grimm. Ég vil dreifa þeim í Jakob og tvístra þeim í Ísrael.

⁸ Júda, þig munu bræður þínir vegsama. Hönd þín mun vera á hálsi óvina þinna, synir föður þíns skulu lúta þér.

⁹ Júda er ljónshvolpur, frá bráðinni ert þú stigin upp, sonur minn. Hann leggst niður, hann hvílist sem ljón og sem ljónynja, hver þorir að reka hann á fætur?

¹⁰ Ekki mun veldissprotinn víkja frá Júda, né ríkisvöndurinn frá fótum hans, uns sá kemur, er valdið hefur, og þjóðirnar ganga honum á hönd.

¹¹ Hann bindur við víntré ösnufola sinn, við gæðavínvið son ösnu sinnar, hann þvær klæði sín í víni og möttul sinn í vínberjablóði.

¹² Vín móða er í augum hans og tennur hans hvítar af mjólk.

¹³ Sebúlón mun búa við sjávarströndina, við ströndina þar sem skipin liggja, og land hans vita að Sídon.

¹⁴ Íssakar er beinasterkur asni, sem liggur á milli fjárgirðinganna.

¹⁵ Og hann sá, að hvíldin var góð og að landið var unaðslegt, og hann beygði herðar sínar

undir byrðar og varð vinnuskyldur þræll.

16 Dan mun rétta hluta þjóðar sinnar sem hver önnur Ísraels ættkvísl.

17 Dan verður höggormur á veginum og naðra í götunni, sem hælbitur hestinn, svo að reiðmaðurinn fellur aftur á bak.

18 Þinni hjálp treysti ég, Drottinn!

19 Gað - ræningjaflokkur fer að honum, en hann rekur þá á flóttu.

20 Asser - feit er fæða hans, og hann veitir konungakrásir.

21 Naftalí er rásandi hind, frá honum koma fegurðarorð.

22 Jósef er ungur aldinviður, ungur aldinviður við uppsprettulind, greinar hans teygja sig upp yfir múrinn.

23 Bogmenn veittust að honum, skutu að honum og ofsóttu hann,

24 en bogi hans reyndist stinnur, og handleggir hans voru fimir. Sá styrkur kom frá Jakobs Volduga, frá Hirðinum, Hellubjargi Ísraels,

25 frá Guði föður þíns, sem mun hjálpa þér, frá Almáttugum Guði, sem mun blessa þig með blessun himinsins að ofan, með blessun djúpsins, er undir hvílir, með blessun brjósta og móðurlífs.

26 Blessunin, sem faðir þinn hlaut, gnæfði hærra en hin öldnu fjöll, hærra en unaður hinna eilífu hæða. Hún komi yfir höfuð Jósefs og í hvirfil hans, sem er höfðingi meðal bræðra sinna.

27 Benjamín er úlfur, sem sundurrífur. Á morgnana etur hann bráð, og á kveldin skiptir hann herfangi.

28 Allir þessir eru tólf kynþættir Ísraels, og þetta er það, sem faðir þeirra talaði við þá.

29 Og hann bauð þeim og mælti við þá: "Ég safnast nú til míns fólks. Jarðið mig hjá feðrum mínum, í hellinum, sem er í landi Efrons Hetíta,

30 í hellinum, sem er í Makpelalandi og liggur gegnt Mamre í Kanaanlandi og Abraham keypti með akrinum af Efron Hetíta fyrir grafreit.

31 Þar hafa þeir jarðað Abraham og Söru konu hans, þar hafa þeir jarðað Ísak og Rebekku konu hans, og þar hefi ég jarðað Leu.

32 Akurinn og hellirinn, sem á honum er, hafði keyptur verið af Hetítum."

33 Og er Jakob hafði lokið þessum fyrirmælum við sonu sína, lagði hann fætur sína upp í hvíluna og andaðist og safnaðist til síns fólks.

KAFLA 50

Jósef laut þá ofan að andliti föður síns og grét yfir honum og kyssti hann.

2 Og Jósef bauð þjónum sínum, læknunum, að smyrja föður sinn. Og læknarnir smurðu Ísrael,

3 en til þess gengu fjörutíu dagar, því að svo lengi stendur á smurningunni. Og Egyptar syrgðu hann sjötíu daga.

4 Er sorgardagarnir voru liðnir, kom Jósef að máli við hirðmenn Faraós og mælti: "Hafi ég fundið náð í augum yðar, þá berið Faraó þessi orð mín:

5 Faðir minn tók eið af mér og sagði: 'Sjá, nú mun ég deyja. Í gróf minni, sem ég gróf handa mér í Kanaanlandi, skaltu jarða mig.' Leyf mér því að fara og jarða föður minn. Að því búnu skal ég koma aftur."

6 Og Faraó sagði: "Far þú og jarða föður þinn, eins og hann lét þig vinna eið að."

- ⁷ Og Jósef fór að jarða föður sinn, og með honum fóru allir þjónar Faraós, öldungar hirðarinnar og allir öldungar Egyptalands
- ⁸ og allir heimilismenn Jósefs, svo og bræður hans og heimilismenn föður hans. Aðeins létu þeir börn sín, sauði sína og nautgripi eftir verða í Gósenlandi.
- ⁹ Í för með honum voru vagnar og riddarar, og var það stórmikið föruneyti.
- ¹⁰ En er þeir komu til Góren-haatad, sem er hinumegin við Jórdan, þá hófu þeir þar harmakvein mikið og hátíðlegt mjög, og hann hélt sorgarhátíð eftir föður sinn í sjö daga.
- ¹¹ Og er landsbúar, Kanaanítar, sáu sorgarhátíðina í Góren-haatad, sögðu þeir: "Þar halda Egyptar mikla sorgarhátíð." Fyrir því var sá staður nefndur Abel Mísráím. Liggur hann hinumegin við Jórdan.
- ¹² Synir hans gjörðu svo við hann sem hann hafði boðið þeim.
- ¹³ Og synir hans fluttu hann til Kanaanlands og jörðuðu hann í helli Makpelalands, sem Abraham hafði keypt ásamt akrinum fyrir grafreit af Efron Hetíta, gegnt Mamre.
- ¹⁴ Og Jósef fór aftur til Egyptalands, er hann hafði jarðað föður sinn, hann og bræður hans og allir, sem með honum höfðu farið að jarða föður hans.
- ¹⁵ Er bræður Jósefs sáu að faðir þeirra var dáinn, hugsuðu þeir: "En ef Jósef nú fjarðskapaðist við oss og launaði oss allt hið illa, sem vér höfum gjört honum!"
- ¹⁶ Og þeir gjörðu Jósef svolátandi orðsending: "Faðir þinn mælti svo fyrir, áður en hann dó:
- ¹⁷ ,Þannig skuluð þér mæla við Jósef: Æ, fyrirgef bræðrum þínum misgjörð þeirra og synd, að þeir gjörðu þér illt.' Fyrirgef því misgjörðina þínum þess Guðs, sem faðir þinn dýrkaði." Og Jósef grét, er þeir mæltu svo til hans.
- ¹⁸ Því næst komu bræður hans sjálfir og féllu fram fyrir honum og sögðu: "Sjá, vér erum þrælur þínir."
- ¹⁹ En Jósef sagði við þá: "Óttist ekki, því að er ég í Guðs stað?"
- ²⁰ Þér ætluðuð að gjöra mér illt, en Guð sneri því til góðs, til að gjöra það, sem nú er fram komið, að halda lífinu í mörgu fólki.
- ²¹ Verið því óhræddir, ég skal annast yður og börn yðar." Síðan hughreysti hann þá og talaði við þá blíðlega.
- ²² Jósef bjó í Egyptalandi, hann og ættlið föður hans. Og Jósef varð hundrað og tíu ára gamall.
- ²³ Og Jósef sá niðja Efraíms í þriðja lið. Og synir Makírs, sonar Manasse, fæddust á kné Jósefs.
- ²⁴ Og Jósef sagði við bræður sína: "Nú mun ég deyja. En Guð mun vissulega vitja yðar og flytja yður úr þessu landi til þess lands, sem hann hefir svarið Abraham, Ísak og Jakob."
- ²⁵ Og Jósef tók eið af Ísraels sonum og mælti: "Sannlega mun Guð vitja yðar. Flytjið þá bein mín héðan."
- ²⁶ Og Jósef dó hundrað og tíu ára gamall, og þeir smurðu hann, og hann var kistulagður í Egyptalandi.